1347 SO. 48TH COURT,
CICERO, ILL. 60650, U.S.A.

Nr. 51-52(934-935) GRUODŽIO - DECEMBER 21 • 1967 metai • 15 centų • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Apsiginkluokime šviesa

Prof. dr. Antanas Ramūnas

Kalėdų šventės, apgaubtos žiemos baltais šarmotais drabužiais ir pripildytos namų aplinkos žiburiuojančio džiaugsmo, rimties ir susikaupimo, yra gera metinė proga įsijausti į mūsų buities pilnatį, būtent, į krikščionybės esmę ir prasmę, į jos psichologines ir socialines gelmes.

Savo metu R. Eucken buvo iškėlęs europiečiams klausimą: "Ar mes dar esame krikščionys?" Į tai, daugelį nustebindamas, atsakė F. Brentano sekančiu klausimu: "Ar mes jau esame krikščionys?" Juk nesutalpinsi vandenyno į vandens lašą, begalybės į ribotumą, amžinybės į laiką, nesutalpinsi krikščionybės turinio antlaikinio ir anterdvinio pilnumo į kurios nors epochos ar laikotarpio siaurus trapius rėmus.

Nūn auštantis **kosminis amžius** (žiūr. A. Ramūnas, "Iš sutemų į aušrą". Toronto: "Tėviškės Žiburių" spaustuvė, 1967, p.p. 419-441) su savo stebinančiais patobulinimais ir technologiniais laimėjimais neturėtų išmušti mus iš dvasinės pusiausvyros. Atvirkščiai! Nuostabi technologija yra nuostabių įrankių bei priemonių sritis. Bet žmogus, tautos, rasės, žemynai ir visa žmonija gali ne tik suklupti, bet ir sužlugti, neturėdamos prieš akis jokio augštesnio tikslo bei idealo ir nesugebėdamos panaudoti įgytų priemonių tobulumo geram, o ne blogam.

Iš mūsų tautos himno prasimuša viena pagrindinė mintis: būkime šviesos vaikai! Šviesos versmė yra dvejopa: gamtinė ir antgamtinė, būtent — išmintis ir tikėjimas. Ten, kur vyzdys nepasiekia, kur protas pralaužti nepajėgia, ateina pagalbon tikėjimas. Pastarasis praplečia proto vyzdį bei išminties pasaulį, kaip kad teleskopas praplečia mūsų akies vyzdį ir jo pasaulį. Išmintis ir tikėjimas, darniai talkininkaudami, nušviečia ir nurodo tikrą patikimą kelią mūsų dabarties ir ateities veiklai.

* * *

Psichologine prasme imant, tikėjimas reiškia ne vien tiktai **pažinimą**, bet taip pat **pripažinimą, išpažinimą** ir **veiksmą**. Vadinasi, tikėjimas yra ne tiktai mūsų proto, bet ir valios, ir širdies sutelktinis darnus veikimas mūsų pačių vidiniame bei mus apsupančiame pasaulyje. Čia ir slypi krikščionybės gili psichologinė prasmė, veikmė ir vertė. Štai kodėl žmogui dažnai tenka ilgai ir kietai grumtis ir su aplinka, ir su pačiu savimi, kad tikėjimas, tas didis žemės turtas, taptų įtvirtintas, išsaugotas ir veiksmingai išspinduliuotas į pasaulį.

Tikėjimas turi **asmenybinį** ir **visuomeninį** požiūrį. Asmenybinis tikėjimo požiūris — tai pasitikėjimas savimi, visuomeninis tikėjimo požiūris — tai pasitikėjimas kitais. Ir ką galėtų žmogus šioje žemėje nuveikti ar pasiekti, nė kiek nepasitikėdamas nei pats savimi, nei kitais?!

Kaip plytų pastatas, nors ir pats didžiausias, gali pradėti irti ir griūti, kai jo sąstatiniai vienetai — plytos netenka jungties, taip ir visuomenė ar visuomeniniai sambūriai gali pradėti irti, dezintegruotis, jeigu jos ar jų nariai netenka vidinės, t.y. dvasinės, jungties. Visuomenė gali išsigimti į **masę**, aklą masę, ar net blogio apsėstą masę. Tai yra parodę mokslo vyrai bei rašytojai: Dostojevskis ("Demonai"), Merežkovskis ("Iškylantis chamas"), Le Bon ("Aklų masių psichologija"), Ortega y Gasset ("Masių sukilimas"), Bergson ("Moralės ir religijos dvi versmės"), Orwell ("1984"), Riesman ("Vieniša masė") ir t.t. Štai kodėl kaikurie įžymūs šių dienų sociologai skiria tris pagrindinius visuomeniškumo laipsnius bei matavimus: **nenormalų, normalų** ir **idealų**, būtent: **masę** (mass society), **bendruomenę** (community) ir pagaliau **dvasinę bendrą** (communion), kuri randa savo augščiausią išraišką Bendrijoje (Bažnyčioje). Taip, sakysime, senovės graikų ir romėnų sukurtoji bendruomenė pradėjo dezintegruotis ir išsigimti į aklą masę, šaukiančią: "duonos ir žaidimų — panem et circenses!" Laimei, ji buvo išgelbėta naujai gimusios dvasinės Bendrijos — Bažnyčios, kuri, tarsi ta daugiavarsė vaivorykštė, apjungė Rytus ir Vakarus, žemę ir dangų.

Sukurtoji bendruomenė yra vyraujamai proto, sąmonės, išminties praktinis padarinys, kai tuo tarpu dvasinės Bendrijos — Bažnyčios gilūs egzistenciniai ryšiai bei šaknys slypi tikėjimo bei sąžinės srityje. Kiekvienos žemiškos bendruomenės, taipgi ir valstybės, sritis ten baigiasi, kur sąžinės sritis prasideda!

* * *

Sociologine prasme imant, krikščionybė reiškia **visuotinį žmonių broliškumą**, išplaukiantį iš **visuotinio Dievo tėviškumo.** Iš visuotinio žmonių broliškumo išplaukia **visuotinės žmonių laisvės ir visuotinės žmonių lygybės** socialiniai dėsniai bei idealai. Visuotinis Dievo tėviškumas, visuotinis žmonių broliškumas ir pagaliau visuotinė žmonių ir tautų laisvė bei lygybė yra keturi atraminiai akmenys visuotinės taikos rūmams statyti. Vieno kurio nors kertinio akmens neužtenka. Kaikurie amžiai ir žmonių sambūriai bandė organizuoti laisvę be lygybės — nepavyko; lygybę be laisvės — nepavyko; brolybę be laisvės ir lygybės — nepavyko; teokratiją be brolybės, laisvės ir lygybės — nepavyko. Visuotinės taikos klausimas buvo sprendžiamas vienpusiškai, o tuo tarpu jis turėtų būti sprendžiamas vispusiškai, giliai įsijautus ir įsigyvenus į krikščionybės neišsenkamas dvasinio atgimimo versmes ir buities pilnatvę.

Kelias į visuotinę taiką bus ilgas ir sunkus, nes šių dienų žmogus ir žmonija, kaip atrodo, yra dvasinio nesubrendimo amžiuje. Ir, ko gero, žmonijai dar gali prisieiti bristi toli ir giliai per tamsos klampynes ir net siaubo pasaulį, kad pagaliau išvystų visuotinės taikos saulėtekį.

Visa viltis, jog šviesa yra galingesnė už tamsą. Tamsa šviesos neužgesina, bet atvirkščiai — ją dar labiau išryškina ir iškelia!

Esame maža tauta, tačiau galime sušvisti Pabaltijui, Europai ir pasauliui, jeigu tik būsime šviesos kupini, jeigu būsime šviesos nešėjai ir Dievo vaikai, kaip nurodo pats mūsų tautos himnas ir pati didžiausia pasaulio knyga — Šv. Raštas (Plg. Jon. 1, 12).

KRISTAUS GIMIMO šventės proga sveikiname visus tautiečius pavergtoje tėvynėje ir laisvajame pasaulyje, nuoširdžiai linkėdami ištvermės priespaudoje, vieningos kovos laisvėje, bendro laimėjimo ateityje —

"Tėviškės Žiburiai"

Dailininkė Vanda Pazukaitė — Kristaus Gimimas 1967 metais

ISTORINIS IR POETINIS ĮVYKIS

R. L. BRUCKENBERGER

Nakties viešpataujančią tylą nutraukė Žmogaus Sūnaus gimimas. Šis fizinis ir dvasinis įvykis buvo ne tik išrinktosios moteries laukimo atbaiga, bet kartu ir Izraelio tūkstančius metų trukusių svajonių išsipildymas. Dievo Žodis tapo savitu kūnu amžinos garbės ir neklaidingumo ženkle. Iš tikrųjų tai yra pats svarbiausias ir poetiškiausias įvykis visoje pasaulio istorijoje. Su šiuo naujagimiu Senasis Testamentas išsipildžiusiu Žodžiu pakyla į galutinę ekstazės viršūnę, nes tai yra konkrečiausias, prasmingiausias, labiausiai jaudinantis Žodis, vainikuotas niekada nesibaigsiančio skambesio aureole.

Su šiuo kūdikiu iš naujo gimsta ir visata. Žodis buvo pradžioje, bet dabar tas Žodis jau bus ir visų daiktų galutinėje užbaigoje. Visata turi tik vieną paskirtį — siekti pilnutinės išraiškos Jame. Šia proga prisimintinas Valery posakis Bergsonui: "Ateitis kuria praeitį". Priešingu atveju pranašystės ir netgi poezija netektų betkokios reikšmės.

TEISININKAS IR POETAS

Čia, šiame Betlėjaus tvartelyje, tenka ieškoti pradžios žydų ir krikščionių nesutarimo, kuriam suprasti ir aprėpti esama daug įvairių būdų. Man atrodo, pagrindine bedugnę sudaro proza ir poezija — Šv. Rašto žydiškoji interpretacija ir jo krikščioniškasis aiškinimas.

Būdinga, kad žydai savo ir mūsų šventasias knygas vadina tobuliausiu istatymu. Iš tikrųjų teisės paragrafai būna rašomi paprasta, sausa kalba, kuriai terūpi išsireiškimu trumpumas ir terminų tikslumas. Tokia prozą ir skaityti reikia proziniu ritmu arba, kaip sako Paul Valery, "nesistengiant pereiti į dainą", kai tuo tarpu krikščioniškas Šv. Rašto skaitymas mus verčia dainuoti. Poetas yra reiklesnis ir tikslesnis už teisininką, nors sakoma, kad jis neina, bet šoka. Poeto išmintis pasižymi platesne apimtimi už teisininko, kuris paliečia tik patį realybės paviršių ir paskui ją mėgina pakeisti logiškais d ė s n i a i s suramstyta svaja.

Teisė tvarko daiktus ir žmonių santykius, tačiau ji pati nesukuria nei daiktų, nei pagaliau žmogaus veiksmų. Ji tiktai reguliuoja, vadovauja, sprendžia, varžo, draudžia, aptaria visa tai, kas jau egzistuoja ne jos pačios dėka, kas buvo pirma jos. Tuo tarpu poezija veikia ir kuria, tiesa, taisyklių rėmuose, bet poezijos taisyklės mums dar niekada nedavė poemos. Netikslu būtų paneigti Šv. Rašto teisinį pobūdį, mus saistantį ir reikalingą. Mums netgi atrodo, kad tie varžtai yra būtini, kad jie siekia toliau ir giliau, negu tiki žydai, bet mes poemą visada statome augščiau taisyklių. Dievo apreiškimų ritmas mums yra dainos bangavimas, o teisė — tik priemonė tai dainai parodyti kelią į jos didžiausio aiškintojo Jėzaus Kristaus laikus.

GIMIMO PASLAPTIS

Kristus apie žmogaus gimimo paslaptį kalbėjo rimtimi nuskaidrintose savo mirties išvakarėse. Susidaro įspūdis, jog Jam ir gimimas, ir mirtis turėjo tą pačią prasmę — pabėgimą iš kalėjimo, išsilaisvinimą, perėjimą iš šešėliais supančiotos būties į tikrojo gyvenimo atsiskleidžiančia šviesą. "Besiruošdama gimdyti, moteris liūdi, nes jau atėjo jos valanda. Pagimdžiusi, ji neprisimena kančios, kuria tada jau yra pakeites džiaugsmas, kad pasauliui gimė žmogus."

Mes, krikščionys, tikime, jog mūsų laikinis gyvenimas yra laukimo būsena pakeliui į amžinybę, o mirtis — gimimas amžinam gyvenimui. Mes taipgi tikime, kad šis laukimas gali būti nutrauktas ir kad mūsų gyvenimas gali netekti sėkmingos atbaigos. Pralaimėję žemiškame gyvenime, pralaimėti galim ir mirties valandą, kuri iš tikrųjų yra gimimas amžinybei.

Turiu galvoje ne sielos, bet individo nemirtingumą. Sielos nemirtingumas yra filosofinė sąvoka. Krikščioniškoje perspektyvoje negalima įsivaizduoti nemirtingumo, nesusijusio su kūnu: "Tikiu kūno prisikėlimą" arba, kaip sako šv. Paulius, "kūno atpirkimą". Dėl šios tad priežasties mes krikščionybėje per Kristų savo kančia ir kūniškąja mirtimi tampame dieviškosios prigimties dalyviais.

SLENKSČIAI

Gimimas yra atsiskyrimas nuo motinos. Tačiau Žmogaus Sūnui Jėzui, kuris turėjo būti pagimdytas Dovydo nekaltos dukros karalių mieste Betlėjuje, šis laikinis gimimas duoda daugiau klausimu nei atsakymų. Jėzaus likimą, kaip ir kiekvieno žmogaus, sudaro peržengti skirti lemtingieji slenksčiai. Kiekvieno žmogaus laukia du slenksčiai — gimimo ir mirties, kai tuo tarpu Kristus, be jų, turėjo įveikti dar du slenksčius — vieną prieš gimimą, kitą po mirties.

Eilinio žmogaus gyvybės pradžia įsčiose negali būti laikoma slenksčiu. Tai būtų klaidingas kalbinis išsireiškimas, apibūdinas žinesnį iš nieko į laikine egzistenciją. Nieko, kaip tokio, nėra ir iš jo neimanoma pereiti į buvimą. Galima tik pradėti egzistuoti. Jėzus į laikinį gyveni-

(Nukelta į 3-čią psl.)

Tasai Kūdikis - tai mes

FRANCOIS MAURIAC

Nobelio laureatas, Prancūzų Akademijos narys

Net ir senatvėje turime daug bendro su anuo kūdikiu prakarte. Jame atpažįstame patys save ta prasme, kad tas kūdikis mes esame. Tai kūdikis, kuris dar nepatyrė blogio, tai mūsų būties dalis, slapčiausia jos dalis, gimininga Dievui. Juk Dievas yra ne vien Tėvas — Jis yra ir Amžinasis Kūdikis. Aš sakau tai ne dėlto, kad garbinčiau kūdikio silpnumą bei menkumą. Priešingai, kūdikio tvirtybė žavi mane — jo visagalybė. Jo nekaltumas švyti virš Nietzschės didvyrių lavonų ir žmogžudybės pastatų, kuriuos jie pripildė kankinių lavonais ir savo kūnų puvėsiais. Net ir mūsų gyvenime, koks jis bebūtų, galima atrasti glūdintį bei triumfuojantį nekaltumą bei jį atgaivinti.

* * *

Krikščionis, priėmęs Komuniją, žvelgia savin, permato sluogsnius nepataisomų veiksmų, apsupančių jo sąžinę, tą sunkų telkinį atleistų nuodėmių. Tai darydamas, aš prisimenu aną vaiką, grįžtanti 1896 m. gegužės dvyliktąją į savo vietą kairiajame suole mokyklos koplyčios, kurios jau nebėra. Aš tebesu tas pats vaikas; niekas nepasikeitė, išskyrus tai, kad mano kūnas yra jau pusiau sunaikintas. Bet Tu tebesi tenai; Tu tebesi kaip meilė, kurią mačiau spindinčią veiduose šventųjų, sutiktų mano gyvenimo kelyje. Tai Meilė, kuriai aš dažnai sakiau: "Pasitrauki nuo manęs"

* * *

Šiandieną aš žinau, ką reiškia Šventajame Rašte vartojamas išsireiškimas "kraujo žmogus". Aš mačiau kraujo žmogų. Jo akivaizdoje aš nejaučiu gėdos dėl savo kūdikystės. Aš esu kūdikystės pusėje — nužudyto kūdikio Abelio ir nugalėtojo kūdikio Dovydo pusėje; taipgi Juozapo, valdžiusio Egipte, ir hebrajų vaikų pusėje, kurie džiugiai giedojo ugniavietėje, buvo atiduoti liūtams ir liepsnoms. Aš esu ypač dieviškojo Kūdikio pusėje, kuris pažadėjo laimę nuolankiesiems. Pasaulio akyse vadinamasis tvirtasis žmogus yra brutalus gyvūnas, stumiamas savo instinktų į tuos kraštutinumus, kuriuos mano karta matė Ispanijoj, Vokietijoj, Rusijoj ir, deja, net mano tėvynėje Prancūzijoje. Vien tik pažvelgimas į juos yra susitepimas. Žmonija, paskelbusi Nietzschės lūpomis Dievo mirtį, nugrimzdo niekšybėn, neapsakomai žiaurion būsenon, kurios viršūnė buvo desperatiškas budelių ir policijos uolumas beginkliams žmonėms.

* * *

Dieviškasis Kūdikis, gulįs ant šieno, yra vienintelis tikra prasme visagalis. Savo trapioje būtyje jis turi dvilypę dviejų prigimčiu tėkmę: "Žodis tapo kūnu". Analogine prasme, labai tolima nuo šios paslapčių paslapties, fizinis ir nuodėmingas žmogus yra sujungtas su šio Kūdikio įsikūnijusia meile per malonę, gauta įžengiant į šį pasaulį. Aš taipgi turiu amžinąją kūdikystę ir nuodėmingą kūną, tik, deja, negaliu jų suvesti darnon; vienas iškyla virš kito ir kiekvienas savo ruožtu veda mirtin...

* * *

Labiausiai traukia mane Tavasis kūnas — kankintas, kryžiuotas, perdurtas jietimi, nes jis panašus į manąjį. O kenčiantis Kristau, kuriame aš jieškau ir atradau save, duoki man malonę sustoti prie Tavo prakarto, pasilenkti ties begaline Tavo Būtimi, glūdinčia mažajame kūdikyje. Pagarbos jausmas, kylas manyje, kai paimu kūdikį į savo rankas, visai nepanašus į tą pilną kartumo laimę, kurią pajuntu prisiminęs Kryžių, ant kurio prikaltas kūnas, toks kaip ir mano. Juk prakarte guli Jis, kurį vadiname Dievu (tai nėra tikras Jo vardas) ir kurio vardas dar nėra Jėzus. Šį vardą Jis gaus vėliau, nors kita, labai realia prasme. Tiesa, Jis gavo šį vardą nuo amžių, bet ant Betlėjaus šieno Jis yra "Tas, kuris yra"; ne Kūdikis-Dievas, bet Dievas, kuris tapo Kūdikiu: Dievas-Kūdikis. Kūdikis yra kaip upė, nepaliesta žmogiškojo nuodėmingumo.

* * *

Visi kiti žmonių vaikai ateina iš nebūties, bet šis Kūdikis gimsta iš Būties, ateina iš amžinybės į laiką, iš nesikeičiančio pasaulio į besikeičiantį. Vienam akimirksniui nukreipiu savo žvilgsnį nuo veido, nešiojančio mūsų įžaidas bei kaltes, ir spaudžiu naujagimį prie savo širdies. Šią Kalėdų naktį nekalbėsiu Jam apie savo nuodėmes. Aš noriu apglobti Jį savo meile, lyg tai būtų mano naujagimis sūnus. Negaliu kalbėti apie blogį jo dar nepatyrusiam.

* * *

Nėra kito išganymo būdo kaip tapti lyg kūdikiu. Ir kaip lengva senam rašytojui, apkartusiam bei ciniškam, priimti tą sąlygą. Niekas kitas, Viešpatie, tik Tu gali tam tikėti; tą gerai žinai. Įkaitusi mano kakta ilgisi Tavęs, kaip vaikas motinos apkabinimo; kaip saugios prieglaudos, kaip užvėjos nuo gyvenimo smūgių! Buvai pasinėręs gyveniman, kaip ir kiekvienas, tačiau suradai kūdikį kiekviename žmoguje. Dėlto ir tie, kurie man atrodo esą žiaurūs, neabejotinai slepia savyje tą patį kūdikį.

Žmogiškasis žiaurumas tėra gyvenimo įrėžis, o kūdiškumo slėpinys yra būties centras. Tiesa, mūsų kūdiškumas buvo pažeistas pirmapradės nuodėmės (dėlto Freudas iš dalies yra teisus), bet aš visdėlto regiu kūdikystės š v e n t u m ą, tą geraji tikėjimą, tą vilti, tą šventąji gležnumą, kuri slėpsime iki paskutiniojo atodūsio. Tai angeliškoji žmogiškosios prigimties dalis, kuri yra pašaukta prisikėlimui bei amžinajai Dievo veido kontempliacijai.

...Jei kūdikystės išniekinimas yra didžiausias nusikaltimas, tai jos šventumas yra ryškiausias Dievo pėdsakas.

Šv. Jonas vadina ŽODŽIU tą, per kurį "visa padaryta, kas padaryta, ir be jo nepadaryta nieko"; Jį vadina "tikrąja šviesa, kuri apšviečia kiekvieną žmogų, ateinantį į šį pasaulį", ir sako, kad pasaulis jo nepažino.

Šiuo posakiu šv. Jonas įvertino visų laikų žmoniją, gyvenusią prieš Kristų. Praėjo jau devyniolika šimtmečių Kristaus šviesoje. Daug kuo didžiuojamės, džiaugiamės, tačiau šviesos ir tiesos pažinimas ir šiandien nepilnas, toks nevienodas.

Kristaus gimimo švenčių proga su skausmu ir viltimi žvelgiame į žmoniją. Skausmas – matant ir girdint žmonijos, net krikščionių, dvasinį chaosą, tuščią puikybę, kylančią iš nesuprantamos savos menkystės. Viltis – matant daugybės, kad ir klystančių, žmonių norą bei pastangas Kristų aiškiau surasti savyje ir kituose, Jį geriau suprasti, Juo iš arčiau pasekti. Kurie Jį priima ir tiki, tiems Jis duoda galios būti Dievo vaikais. Kurie Jį priima su didesne meile ir nusižeminimu, tiems Jis duoda daugiau šviesos ir supratimo. Tokie padės ir visai žmonijai išeiti iš tamsos į Dievo vaikų šviesą ir tarpusavę meilę.

Dieviško Žodžio šviesa ir malonė tepripildo visus jus Kristaus gimimo šventėse, telydi jus visoje ateityje.

Su jumis maldoje,

VYSKUPAS VINCENTAS BRIZGYS

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"

Redaktorius k. dr. Pr. Gaidamavičius

pavaduotojas A. Rinkūnas; redakcijos narys Vyt. Kastytis.

Metinė prenumerata $6, pusmetinė $3.50. Rėmėjo metinė prenumerata $10

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.

Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.

Subscribtion rates: $6 per year, $3.50 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Tel. 368 - 6813

GEDIMINAS GALVA

Europos padalinimo mįslė

Taisomi istoriniai klastojimai • Roosevelto pastangos nuvedė į Pearl Harbor nelaimę • Finansų sekretorius Morgenthau buvo sovietų žmogus

Franklino Delano Roosevelto palikimas tebeslegia JAV. Jo pastangomis Europa padalinta. Nežiūrint į garsiuosius Atlanto nuostatus, kurie žadino viltis išsilaisvinti vokiečių pavergtoms tautoms, jos liko neįvykdytos. Vieną pavergėją pakeitė kitas. Europa padalinta į dvi įtakos sritis. Tarptautiniams klausimams spręsti vengta tarptautinės taikos pasitarimo, kuriame galėtų tarti žodį ir kitos tautos. Politikų suvažiavime Potsdame buvo tęsiama Henry Morgenthau politika — uždrausti vokiečiams pramonę ir siekti vokiečių tautos išblaškymo. Tautų skaldymo politika ir šiandieną tebenaudojama. Šiame pokaryje kilo nauji sąjūdžiai, kovoją prieš F. D. Roosevelto palikimą ne tik vakariečiuose, bet ir sovietų okupuotose kraštuose, kuriuos Maskva tvarko geležine ranka.

Dvilypė asmenybė

F. D. Rooseveltas, gimė 1882 metais; 1904 m. baigė Harvardo universitete teisės studijas; 1910 — senatorius, 1912 — laivyno pasekretorius, 1920 — pralaimi viceprezidento rinkimuose; 1921 — ištinka paralyžius. Net ir šiose sąlygose jis nenumojo ranka į politiką. 1928 m. išrenkamas gubernatorium, 1932 — prezidentu. Pastaruoju buvo perinktas net tris kartus iš eilės. Jis padarė kaikurias reformas, įvedė socialinę d r a u d ą, kuri anuomet ir šiuo metu yra toli atsilikusi nuo Europos kraštų.

Su jo vardu susietas "New Deal" — socialinio ir ūkinio pobūdžio posūkis, neturėjęs aiškios apimties ir vykdomosios galios. Jo esmę sudarė socialiniai įstatymai, viešieji darbai ir kaikurie bandymai išjudinti krizės paliestą ūkį. Privatus ūkis liko nepažeistas. Valstybė įsikišo į sritis, kuriose įmonininkai buvo bejėgiai.

Jo prezidentavimo metu padaryta pakeitimų darbo srityje, žemės ūkyje, namų statyboje, įkurta eilė įstaigų, kaip Tennessee Valey Authority (TVA), Public Works Administration (PWA) ir t.t. Kaikurių įstaigų darbą sustabdė augščiausias teismas. "New Deal" sąmata siekė 20 bil. dol.

F. D. Rooseveltas gerai pažino amerikiečių nuotaikas. Jo esminis tikslas buvo vidaus politika. Užsienio politikoje mažai tenusimanė ir ją tenaudojo vidaus politikos tikslams. Ryškiai jo nuotaikas pavaizduoja pokalbis su Stalinu Teherane 1943 m. gruodžio mėn. pradžioje. Ten jis užtikrino, kad JAV nesikiš į Lenkijos reikalus, o dėl Lietuvos prijungimo amerikiečiai nekariaus. Staliną maldavo, kad šio įsipareigojimo nepatirtų JAV lenkai ir lietuviai prieš rinkimus.

Žuvo tūkstančiai amerikiečių

Ar Vidurio Europos tautos, neišskiriant Pabaltijo, g a l ė j o Rooseveltu pasitikėti, kai jis sąmoningai prieš 26 metus leido japonams sunaikinti pusę svarbiausių laivų, 3303 vyrus, sužeisti 1272 karius Pearl Harbore? Aišku, ne. Pabaltiečiams jis žadėjo: jūsų kraštai bus greičiau išlaisvinti nei jūs manote. Jo gi įpėdiniai tų žodžių prasmę kartojo. Pearl Harboro nelemtas įvykis amerikiečiams buvo aiškintas, esą japonai netikėtai Havajuose užpuolė JAV karinį laivyną. Tuojau po įvykio sklido gandai, kad prezidentas ir karinė vyresnybė žinojo apie japonų užpuolimą, tačiau neperspėjo būsimų aukų.

Pastaruoju metu jau nuplėšta suklastotos istorijos skraistė. Nelemto įvykio visuotiniu kaltininku yra Rooseveltas, kuris betkuria kaina norėjo pradėti karą prieš Vokietiją.

Jam nedaug tereiškė duotas pažadas 1940 m. rudenį, prieš rinkimus, nepradėti karo, jeigu JAV nebus užpultos. Jis gerai žinojo, kad kongresas karui nepalankus, kad amerikiečiai nėra linkę kariauti. Štai dėlko jis ėmė ieškoti progų, kad Vokietija ar Japonija užpultų JAV. Amerikietis istorikas dr. Harry Barnes, eilės veikalų autorius, paskelbė studiją "JAV jau kariavo prieš Pearl Harboro užpuolimą" (1967. XII. 7 "Chicago Tribune"). Ten jis pateikia daugelį slėptų duomenų karui pradėti.

Jieškojo ir rado

Prez. Rooseveltas įsakė karinei vadovybei tartis su anglais dėl karo prieš Vokietiją 1941 m. pradžioje. Jis manė, kad vokiečiai užpuls JAV laivus, tiekiančius Anglijai ginklus ir kitus reikmenis. Viltims nepasiteisinus, pradėjo spausti japonus. 1941 m. pavasarį tarėsi su anglų ir olandų kariais Singapūre ir Vašingtone dėl karo prieš japonus; Cordel Hull lapkričio 26 d. pasiuntė Japonijai ultimatumą. Gruodžio 4 d. JAV daliniai jau įsijungė į karą prieš japonus jo nepaskelbę, kaip ir Vietname. Japonų kariniams laivams pajudėjus, amerikiečiai kariai Tolimuose Rytuose pranešė Vašingtonui apie grėsmę. Šifruotos telegramos buvo gautos, bet Vašingtonas jomis nesidomėjo. Krašto apsaugos sekretorius Stimsonas, vykdęs Roosevelto nurodymus, pareiškė: "Japonai išsprendė visus klausimus užpuldami Havajus". Rooseveltas, patyręs apie a u k a s Pearl Harbore, pareiškė, kad JAV taps kariaujančių valstybių sąjungininke.

Rooseveltas sugebėjo įsijungti į karą prieš kongreso ir tautos valią, bet nei karo metu, nei po jo neturėjo politinių gairių. JAV mokėjo įsijungti į karą, bet neparodė nė mažiausios nuovokos jam politiškai vadovauti. Pasaulio pasidalinimas su sovietais negalėjo taikai bei saugumui patarnauti. Net vėliau JAV politikos vairuotojai, pastebėję pražūtingas Roosevelto klaidas, liko pusiaukelėje. Vašingtonas bando pataikauti sovietams politiniame bare, bet varžosi dėl karinio pirmavimo.

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

JUODOS IR RAUDONOS VĖLIAVOS

J. KAIRYS

Didžiausios V. Vokietijos akmens anglies kasyklos yra Pareinyje. Bet jau kuris laikas buvęs energijos karalius — akmens anglis vis daugiau ir daugiau turi užleisti vietą alyvai. Konkurencija yra gana didelė ir ji vis didėja. Pvz. 1957 m. buvo sunaudota akmens anglies 149 mil. tonų, o šiemet tik 126; 1957 m. energijos gaminimui jo buvo sunaudota 68,8%, šiemet tik 39,9% Alyvos sunaudojimo rodyklė rodo priešingą kryptį. Pvz. 1957 m. energijos gaminimui jos buvo sunaudota tik 11,9 %, o šiemet jau 48%.

Su akmens anglies pareikalavimo mažėjimu buvo mažinamas ir jos iškasimas. 1957 m. veikė 175 šachtos, šiemet tik 83 — mažiau nei pusė. Jos buvo palaipsniui uždarinėjamos, o dirbantieji atleidinėjami. 1957 m. anglies gamyboje dirbo 604.000 asmenys, šiemet tik 295.000 — mažiau nei pusė. Be to, reikia manyti, kad akmens anglies sunaudojimo tendencija mažės ir toliau. Todėl ir ateityje bus uždarinėjamos šachtos, atleidžiami angliakasiai.

Angliakasiai, atsidūrę tokioje būklėje, pradėjo demonstracijas. Jų metu pasisakyta prieš šachtų tolimesnį uždarinėjimą, dirbusiųjų atleidinėjimą ir t.t. Uždarius cechą, paprastai jie iškabina juodas vėliavas, bet vis dažniaus pasitaiko ir raudonų.

Tokią padėtį prieš Bonną išnaudoja taip vadinamieji kairieji ir dešinieji radikalai. Pirmieji — bene komunistai — formuoja net nepriklausomą darbo partiją UAP, o dešinieji — nacionalistai jau dabar siūlosi angliakasiams į pagalbą. Bet angliakasiai linksta daugiau į kairę, į komunistų pusę, kurių skaičius vis didėja, nors pati partija uždaryta. Su pastarosios didėjimu mažėja įtaka vietos socialdemokratų, kurie, uždarius komunistų partiją, laikė save darbininkų vieninteliais atstovais. Tiesa, bene prokomunistine partija tenka laikyti Vokiečių Taikos Uniją — DFU. Iki šiol ji neturėjo didelio pasisekimo dirbančiųjų tarpe. Pagal seną tradiciją, Vokietijos darbininkai pasiskirsto tarp komunistų ir socialdemokratų.

Apie krizę akmens anglies gamyboje kalbama jau senokai, bet kalbos kalbomis ir pasiliekа. Kai prasidėjo angliakasių demonstracijos ir minėtų vėliavų maišatis, šituo klausimu ėmė rimčiau rūpintis ir valdančios partijos. Dabar jis buvo svarstomas ir parlamente. Kaip bus visa tai išpręsta, praktiškai, nežinia. Viena tenka pasakyti, kad akmens anglies krizė yra palietusi angliakasių šimtatūkstantinę minią. Tiesa, ji nėra atsidūrusi medžiaginiame skurde, nes V. Vokietijoje veikia geras aprūpinimas nedarbo atveju. Angliakasiai betgi bijo netekti nuo seno jiems įprasto darbo, nes

(Nukelta į 7-tą psl.)

KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA

ir Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymo penkiasdešimties metų sukakties išvakarėse nuoširdžiai sveikiname Kanados lietuvius ir linkime laimingų Naujųjų Metų

Lietuvos Generalinis Konsulas Kanadai ir Halina Jonė Žmuidzinienė

SESERYS IR BROLIAI LIETUVIAI,

KALĖDŲ ŠVENČIŲ ir NAUJŲJŲ 1968 METŲ proga nuoširdžiai sveikiname Jus, gyvenančius laisvajame pasaulyje ir pavergtoje Tėvynėje.

Didžiųjų švenčių dienos atneš į mūsų namus ir šeimas daugiau artimumo bei šilumos, tarpusavio susipratimo bei atlaidumo dvasios, pasilinkėsim vieni kitiems sveikatos, laimės bei sėkmės.

Pratęskim taip pat šiuos savo linkėjimus į mus apimančią bei jungiančią Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, kad joje sklistų ir įsigalėtų tautinio solidarumo jungtis. Aukokimės ir daugiau visi dirbkime savo tautos laisvei, kad ateinantieji Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo ir sukaktuviniai Lietuvos Laisvės Kovos Metai artintų jos išsivadavimą iš sovietinės okupacijos jungo ir nedalios.

Būkim vieningi ir stiprūs tautinėje savo Bendruomenėje. Kovokim už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą!

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba

Pirmininkas *Juozas J. Bachunas*

Vicepirmininkai

Stasys Barzdukas, dr. Algirdas Nasvytis, Alfonsas Mikulskis, Vytautas Kamantas

Sekretorė *Milda Lenkauskienė*

Iždininkas *Julius Staniškis*

PLB Kultūros Tarybos pirmininkas *dr. Jonas Puzinas*

MIELI KANADOS LIETUVIAI,

Su Kalėdomis ir Naujaisiais Metais įžengiame į jubilėjinius Lietuvos laisvės metus. Tėvynėje toji laisvė užgniaužta, tačiau jos ugnis, kaip senosios Lietuvos gabijoje, tebedega kiekvieno mūsų širdyje, nežiūrint kur begyventumėm.

Laisvės Kovos Metai tegu tą ugnį dar daugiau sustiprina.

Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba

Vilties kupinų Kalėdų, sėkmingų bei ryžtingų 1968-tųjų metų visiems Toronto lietuviams, įžengiantiems į Lietuvos Laisvės Kovos Metus, linki —

Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto apylinkės valdyba

Gyvenimo trupiniai ir pipirai

(Tęsinys iš pr. numerio)

J. VAIČELIŪNAS

Amatų mokykloje

Dirbdamas Panevėžio miesto valdyboje, turėjau progos vieną sezoną padirbėti Panevėžio berniukų amatų mokykloje kaip kūno kultūros mokytojas. Kadangi tiesioginėse pareigose nebuvau pririštas prie stalo, galėjau kiekvieną dieną valandai užsukti į amatų mokyklą.

Berniukų amatų mokykla buvo įsikūrusi buvusiuose mokytojų seminarijos rūmuose. Jai vadovavo inž. P. Bielskus, kurį pažinau dar iš Lietuvos karo aviacijos laikų. Inspektorium buvo mokyt. A. Goras, kuris vėliau, po 12 ar 15 metų, Romoje tapo kunigu. Kitų visų mokytojų bei instruktorių gerai ir nebeprisimenu, nes ne su visais tekdavo susitikti, ypač su instruktoriais.

Amatų mokykloje algos gaudavau 50 markių į mėnesį. Pilnas kūno kultūros mokytojo mėnesinis atlyginimas buvo 100 markių, bet už antraeiles pareigas buvo mokama tik 50% pagrindinio atlyginimo. Mokytojo pareigų ėmiausi ne dėl atlyginimo, bet norėjau padirbėti ir mokykloje, nes karo metu okupuotoje Lietuvoje mokykla buvo institucija, kurioje buvo dirbama savo tautos labui.

Triukšmas klasėje

Į kaikurias klases pirmai pamokai atėjau su inspektorium, bet į vieną klasę pirmai pamokai atėjau vienas. Kai po skambučio įėjau į tą klasę, vyko chaosas: vieni mokiniai jau buvo suoluose, o kiti — ne. Vieni tuojau atsistojo, o kiti dar sėdėjo. Pora mokinių grūmėsi ant grindų. Prie durų sustojęs kokias 10 sekundžių su nusistebėjimu žiūrėjau į klasę. Vieni žiūrėjo į priekį, į rašomąją lentą, o kiti — į mane. Kaikurie su šypsena žvilgterėdavo į besiimančius ant grindų draugus ir į mane. Pagaliau visi sustojo, nurimo. Atėjau prie mokytojo stalo, pasakiau mokiniams "sėstis" ir pats atsisėdau. Savo pamoką taip pradėjau:

"Pas jus atėjau pirma kartą, bet iš girdi gavau labai bloga, labai bloga." Kaikurie iš mokinių sujudėjo, pasitaisė suoluose ir visi atidžiai klausėsi mano kalbos. Kalbėjau apie drausmės ir tvarkos reikalingumą. Vėliau perėjau prie dėstomo dalyko — kūno kultūros. Jie tas 45 minutes taip tyliai klausėsi mano žodžių, kad ir aš pats stebėjausi jų drausmingumu. Už sienos esančioje klasėje girdėjosi didelis triukšmas. Pagalvojau, kad toje klasėje nėra mokytojo, todėl vieni mokiniai ir triukšmauja. Kai pamokos pabaigoje pasigirdo skambutis, atsistojau ir išėjau iš klasės. Visi mokiniai atsistojo ir tyliai stovėjo. Jų balsai pasigirdo jau man uždarant klasės duris. Ir kaip nustebau, kai pamačiau išeinantį mokytoją ir iš tos klasės, kurioje visą laiką girdėjosi triukšmas.

Mokytojai kalti

Vieną dieną, sutikus mokyklos direktoriui, sušaukiau visus mokinius į salę, kad per ilgąją pertrauką būtų galima aptarti sporto būrelių steigimo reikalus. Kai jau visi mokiniai buvo susirinkę, įėjau į salę. Pilna salė mokinių ir didžiulis triukšmas. Šiaip taip prasiveržiau pro mokinius ir užlipau ant scenos. Kokias 30 sekundžių žiūrėjau į mokinius iki jie visai nurimo. Ir kaip nustebau, kai viduryje mokinių sublizgėjo dežūruojančio mokytojo akiniai. Ir šia proga teko jiems priminti drausmės reikalą.

Daugiau drausmės galėjau jiems įskiepyti per rikiuotės pamokas. Dalyką ėmiau kariškai. Dėlto kaikam iš jų kartais akyse pasirodydavo ašaros. Rikiuotės drausmė davė pagrindą bendram drausmingumui.

Kai kartą per mokytojų posėdį buvo sprendžiami ir mokinių drausmės reikalai, savo žodyje pasisakiau, kad dėl mokinių nedrausmingumo daugumoje yra kalti patys mokytojai. Savo teigimus patvirtinau duotais pavyzdžiais. Vėliau vienas mokytojas man privačiai sako: "Bet mes nesame karininkai ir negalime mokiniams įskiepyti karinę drausmę."

Sudiev mokyklai

Pasibaigus mokslo metams, iš mokyklos pasitraukiau, nes šalia darbo miesto valdyboje teko dirbti ir atskirų įmonių vedėjo pareigose, o antra — rudenį turėjau pereiti dirbti į Panevėžio apskrities viršininko įstaigą, kur mažiau bebuvo laisvo laiko.

1942 m. vėlyvą rudenį gatvėje sutikau amatų mokyklos direktorių inž. P. Bielsku. Jis apgailestavo, kad aš pasitraukiau iš kūno kultūros mokytojo pareigų. Mano darbo metu mokykloje drausmę pajuto mokiniai, pajuto mokinių drausmingumą ir mokytojai. Dabar reikalai vėl krypsta į blogą pusę: drausmė mokykloje silpnėja.

Panašių komplimentų išgirdau ir iš dviejų tos mokyklos absolventų. Jie sakė, kad iš pradžių mano skiepijama drausmė mokiniams nelabai patiko. Bet vėliau prie to priprato ir pamatė, kad drausmė grupiniame gyvenime yra labai reikalinga. Jie kalbėję ir su savo draugais, dar besimokančiais toje mokykloje. Ir anie taip pat apgailestavę mano pasitraukimą iš mokyklos. Dabartinis jų kūno kultūros mokytojas neturįs kariškumo. Esą, kai jis rikiuotės pamokų metu komanduoja mokiniams, rankas laiko kišenėse.

Kapeliono pasiūlymas

1942 m. vasarą Panevėžyje sutikau savo bičiulį kun. Ad. Stašį, buvusį Panevėžio mergaičių gimnazijos kapelioną. Dabar jis kapelionavo arčiau savo tėviškės — Rokiškio gimnazijoje. Jis prasitarė, kad Rokiškio apskrities viršininkas, atsargos majoras J. Mikėnas neturi oficialaus padėjėjo. Jis į tą postą norėtų gauti padorų lietuvį. Kapelionas pasiūlė mane. Viršininkas patarė man tuo reikalu paduoti prašymą Vidaus Reikalų Tarėjui.

Kapeliono Stašio pasiūlymu susigundžiau. Apskrities viršininko padėjėjo pareigos įdomesnės už miesto valdyboje turimas inspektoriaus-instruktoriaus pareigas

Mano prašymas buvo patenkintas 1942 m. gruodžio pradžioje, bet per tą laiką įvyko keletas atmainų. Panevėžio apskrities viršininkas ats. plk. ltn. T. Vidugiris iš savo pareigų pasitraukė, nes nenorėjo vykdyti vokiečio Panevėžio Gebietskomisaro įsakymo iškraustyti iš stambesnių ūkių lietuvius ūkininkus, kad juos galėtų užimti vokiečiai. Jis perėjo dirbti į Kupiškio kooperatyvą. (Po tokio atsitikimo vokiečiai apskričių viršininkams nebedavė tokių įsakymų ir patys vykdė Lietuvos stambesnių ūkių užgrobimą per savo "Ansiedlung" įstaigą. Jai talkino vokiečių žandarmerija). Panevėžio apskrities viršininko padėjėjas ats. mjr. A. Rácka buvo padavęs prašymą, kad galėtų tom pačiom pareigom persikelti į Rokiškį. Jo prašymas buvo patenkintas, o aš tapau Panevėžio apskrities viršininko padėjėju.

(Bus daugiau)

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje

sveikina visus Tautos Fondo skyrius, įgaliotinius, aukų rinkėjus ir aukotojus visoje Kanadoje ir linki jiems linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

KLAUSKITE-PATARSIM-PADĖSIM

368-6813

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyriaus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TŽ" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TŽ". Skyrių redaguoja teisininkas V. Mastis.

Valyklai daviau išvalyti vieną žalią sijoną, dukters drabužių eilutę ir vyro tris geriausius marškinius. Prašiau ypatingą dėmesį kreipti valant mano sijoną. Kai nuėjau daiktų atsiimti, sijonas turėjo didelę mėlyną dėmę, du vyro marškiniai buvo sudraskyti, o dukters eilutė dingusi. Valykla sako, kad tai nėra jų kaltė, nes sijonas turėjo tą dėmę prieš valant. Dėl dingimo ir suplėšymo jie aiškina, kad tai dažnai pasitaiko. Visiškai atsisako atlyginti nuostolius. Mano nuomone, aš turėčiau ką nors gauti. Visi daiktai buvo brangūs ir aš nesu tokia turtinga, kad galėčiau tai užmiršti. C. B-ienė, Torontas

Šitos rūšies skundai labai dažnai pasitaiko. Visiems skaitytojams būtų naudinga žinoti kaikurios smulkmenos apie valyklas. Pirmiausia, daugumas galvoja, kad valyklos turi draudą, kuri padengia visus nuostolius. Cheminių Valyklų ir Skalbyklų Institutas, kuris atstovauja 70% visų Ontario valyklų, mus informuoja, kad valyklos turi tik gaįsro ir vagystės draudą. Jei valykla sudrasko, sugadina ar praranda drabužį ir atsisako už tai atlyginti, yra tik viena išeitis. Jūs turite pasiskųsti artimiausiam apylinkės teismui (Division Court), kur sprendžiami maži skundai iki 400 dolerių vertės. Teismo išlaidos svyruoja nuo $4 iki $12.75 pagal ieškinio dydį. Jeigu Jūsų prarastas drabužis kainavo $50, teismo išlaidos bus $6.78. Jei teisėjas nusprendžia, kad valykla kalta, ji sumoka ir teismo išlaidas. Jei valykla nenori eiti į teismą, gali duoti sugadintą drabužį į Kanados Audinių Tyrimų Laboratoriją (Canadian Textile Testing Laboratory). Ten už $5.50 drabužis nuodugniai ištiriamas ir pasakoma kas kaltas: valykla, medžiagos gamintojas ar drabužio savininkas. Valyklos skundžiasi, kad audyklos ir siuvyklos neduoda pakankamai nurodymų, kaip tas ar kitas drabužis turi būti valomas. Paprastai prie drabužio pridėta juostelė sako "valyti chemiškai". Tačiau to nepakanka, nes šiandien labai daug drabužių pagaminta iš dirbtinių, sintetinių medžiagų, kurios skirtingai reaguoja į valymo chemikalus. Pavieniai asmenys negali naudotis laboratorijos patarnavimu, tik per verslo priežiūros biurą — Better Business Bureau. Jei laboratorija nusprendžia, kad klientas yra teisus, valykla turi atlyginti pagal drabužio senumą. Jei drabužis buvo mažiau kaip 4 mėnesių senumo, valykla turi užmokėti pilną kainą. Jei drabužis buvo 4-10 mėnesių senumo, atlyginama 75% pirkimo kainos. Jei drabužis buvo 3 metų senumo, valykla užmoka 20%.

Nors valyklos turi gauti leidimus iš savivaldybės, tačiau žmonės nėra apsaugoti. Jokios pagalbos negalima tikėtis. Patartina drabužius nešti į brangesnes valyklas. Galbūt jos gali geriau patarnauti. Parodykite dėmes ant drabužių ir paaiškinkite, kaip jos atsirado. Įsakmiai paklauskite, ar ta valykla apsiima gerai darbą atlikti, jei ne — eikite kitur. Paprastai valytojai, apžiūrėję atneštus drabužius, pasako ar darbas gali būti lengvai atliktas. Jeigu valytojas abejoja ar pasako, kad valymas bus sunkus, jis už darbą nebus atsakingas.

Viena bendrovė atsiuntė man dvi angliškas knygutes vaikams ir prašo sumokėti 6 dolerius. Nors knygutės gali būti įdomios mano vaikams, bet aš nenoriu už jas mokėti, nes jų neužsakiau ir nežinau iš kur jie gavo mano adresą. B. T-ienė, Hamiltonas

Prekių pardavinėjimui kaikurios bendrovės naudoja įvairius, kartais nepateisinamus, būdus. Jei Jūs tų knygų neužsakėte, Jums nereikia už jas mokėti ir nereikia jų grąžinti. Bendrovės, kurios siunčia prekes be užsakymo, tai žino ir paprastai iš anksto apskaičiuoja, koks nuošimtis bus neužmokėtas. Jei norite, galite tai bendrovei paskambinti ar parašyti, kad jie privalo knygas atsiimti, sakysime, dviejų savaičių laikotarpyje. Jei per tą laiką jie knygų neatsiima, galite daryti ką norite: išmesti, naudoti ar kitam atiduoti. Prekybininkai, kurie naudoja taip vadinamą tiesioginį pardavimą, siunčia pasiūlymus ar net prekes į namus, perka adresų sąrašus iš kitų bendrovių, kaikurių žurnalų administracijų, automobilių pardavėjų, registracijos įstaigų ir bendrovių, kurios specialiai renka adresų sąrašus pardavimui.

TAUTYBIŲ PROBLEMA KANADOJE

Anglų - prancūzų dialogas ir kitos tautinės grupės

Premjeras L. B. Pearsonas pristatė federaciniam parlamentui 1963 m. sudarytos komisijos 80.000 žodžių pranešimą Kanados dvikalbiškumo ir dvikultūriškumo klausimu. Jis taipgi buvo išleistas visiems kanadiečiams šios komisijos pirmuoju darbų tomu ir yra gaunamas knygynuose už tris dolerius. Prancūzų ir anglų kalbų bei kultūrų lygybei įvesti komisija siūlo 14 pakeitimų, kurių 3 turėtų padaryti federacinė vyriausybė, 6 — provincinės vyriausybės, 3 — federacinė ir provincinės vyriausybės, o dviems konstitucijos pakeitimams reikėtų visų provincijų ir Otavos sutikimo.

Dvikalbės provincijos

Konstitucijos papildas turėtų pabrėžti, kad anglų ir prancūzų kalbos yra oficialios valstybinės Kanados kalbos. Betkurią jų galima vartoti federaciniame parlamente, provinciniuose parlamentuose, teismo įstaigose ir mokyklose. Komisijos nuomone, šiandien tik viena Kvebeko provincija pilnąja žodžio prasme yra dvikalbė, nes ten angliškoji mažuma turi lygias teises su prancūziškąja dauguma. Dvikalbėmis turėtų būti paskelbtos Ontario ir New Brunswicko provincijos, kadangi jose yra susitelkusi didžiausia prancūzų mažuma — apie ⅔ prancūzų, gyvenančių už Kvebeko ribų. Komisija taipgi siūlo Manitobos ir Nova Scotia provincijoms laisvu noru tapti dvikalbėmis. Manitoboje yra apie 61.000, o Nova Scotia apie 40.000 prancūzų kilmės kanadiečių. Kitos provincijos dvikalbėmis turėtų tapti tada, kai prancūzų mažuma pasieks 10% gyventojų. Iki to laiko prancūzų gyvenamose vietovėse reikėtų sudaryti dvikalbius distriktus, kuriuose būtų organizuojamos pradinės mokyklos ir gimnazijos su prancūzų dėstomąja kalba lygiomis teisėmis šalia angliškųjų mokyklų.

Reikės mokytis prancūziškai?

Tokie dvikalbiai distriktai būtų paskelbti visose provincijose, išskyrus Britų Kolumbiją ir Newfoundlandą. Ontario premjero J. Robarts suorganizuotoje Kanados Rytdienos konferencijoje kaip tik šios dvi provincijos yra parodžiusios didžiausią nepakantumą prancūzų kalbai ir aplamai Kvebeko lygybės reikalams galbūt dėlto, kad jos turi mažiausiai prancūzų kilmės kanadiečių.

Premjeras L. B. Pearsonas pasisakė už komisijos pasiūlymų įgyvendinimą ir juos pažadėjo įtraukti federacinės vyriausybės ir provincijų premjerų konferencijos darbotvarkėn. Šią konferenciją Otava numato sekančių metų pradžioje, greičiausia vasario 5 d., nors tikroji data dar nėra nustatyta.

Komisija taipgi pateikė dvikalbiškumo ir dvikultūriškumo aptarimus. Dvikalbio krašto sąvoka nereiškia, kad visi jo gyventojai turi vartoti ir mokėti abi kalbas. Esminis dalykas yra parūpinti abiejomis kalbomis patarnavimus valdžios įstaigose net tose vietovėse, kurios yra vienkalbės. Dvikultūriškumas suprantamas kaip anglų ir prancūzų kultūrų lygiateisė egzistencija ir pilnas bendradarbiavimas visoje Kanadoje.

Trečioji grupė

Šios nuolaidos prancūzams visos Kanados mastu vėl iškėlė senąjį klausimą — ką daryti su kitom čia gyvenančiom mažumom? 1961 m. statistikos duomenimis, 58.5% Kanados gyventojų kalba angliškai, 28.1% — prancūziškai, kitomis kalbomis — 13.4%. Pastarieji skirstomi šia tvarka: 3.1% yra vokiečių, 2% — ukrainiečių, 1.9% — italų, 0.9% — lenkų, 0.9% olandų, 0.9% — indėnų ir eskimų, 0.6% — skandinavų, 0.5% — žydų, o 2.6% — kitų mažesnių etninių grupių.

Komisijos darbuose dalyvavęs prof. J. B. Rudnyckyj pritaria minčiai, jog kaikuriose Kanados vietovėse turėtų būti rodomas išskirtinis dėmesys neprancūziškai ir neangliškai kalbantiems kanadiečiams, nors praktiškai trečios kalbos neįmanoma įtraukti į konstitucijos pakeitimus jau vien dėlto, kad ją faktinai sudarytų ne viena, bet keletas kalbų. Jų įvedimas į valstybines įstaigas būtų labai komplikuotas dalykas ir techniniu, ir finansiniu atžvilgiu. Dėl šios priežasties komisijos pranešimas atmeta kaltinimą, jog kitoms kalboms yra taikoma diskriminacija. Pranešimo autoriai pabrėžia papildą Kanados kultūrai, kurį yra davusios kitomis

(Nukelta į 5 psl.)

ISTORINIS IR POETINIS IVYKIS

(Atkelta iš 1-ro psl.)

mą neatėjo iš nieko, nes Jis, kaip dieviškas asmuo, jau egzistavo amžinybėje. Jis atėjo iš amžinybės, peržengdamas slenkstį, vedantį į laikinę egzistenciją moteries įsčiose. Jo gimimas buvo antras slenkstis į gyvenimą žemiškosios saulės šviesoje. Nauju ir paslapingu slenksčiu laikytina Jo mirtis jau vien dėlto, kad miręs kūnas niekada neprarado ryšio su dieviškuoju asmeniu. Galutinis slenkstis, kurį Jėzus peržengė pirmą kartą ir mums paliko atviras duris, yra prisikėlimas iš numirusių.

NEEILINIS GYVENIMAS

Taip nuo slenksčio prie slenksčio, iš amžinybės į amžinybę rutuliuojasi Kristaus likimas. Nikodemui Kristus pareiškė: "Niekas nėra įžengęs į dangų, išskyrus tą, kuris nužengė žemėn — danguje esantį Žmogaus Sūnų". Keisti būtų šie žodžiai, jeigu manytume, kad juos tarė paprastas žmogus, sėdėdamas akis į akį su kitu žmogumi, eilinę naktį po nereikšmingu Galilėjos dangumi. Mes tikime, jog Žmogaus Sūnus tuo pačiu metu buvo ir žemėje, ir danguje. Jo likimas, einąs iš amžinybės į amžinybę, niekada nebuvo nuo jos atskirtas, bet tilpo joje kaip mažesnis rutulys telpa didesniajame. Prisiimdamas kūną ir tapdamas žmogumi, Kristus nepasinėrė laiko jūroje, nes laiką Jis perkėlė į savo amžinybę.

Kaip tik dėl šio tampraus ryšio su amžinybe Kristaus laikinis gyvenimas labai skiriasi nuo eilinio žmogaus ir dar labiau nuo gyvulio gyvenimo. Per gimimą ir mirtį gyvis pereina iš nieko į nieką. Žmogus savuoju gimimu, ir savąja mirtimi iš nieko keliauja į amžinybę, o Kristus iš amžinybės eina amžinybėn...

TRYKŠTANTI JAUNYSTĖ

Jėzus yra tikroji jaunystė, trykštanti nenutrūkstančia šaltinio srove, nuolatos atsinaujinanti. Jame amžinybė apglėbia ne tik paskirus metus, bet visą laiko sąvoką. Kiekvienas Kristaus gyvenimo įvykis turi pobūdį žaibo šviesos, krintančios iš dangaus žemėn ir tuojau pat grįžtančios dangun. Žmogaus natūralus gimimas yra devynių mėnesių vystymosi užbaiga, vaisiaus atsiskyrimas nuo medžio. Tai būtų galima pasakyti ir apie Kristaus gimimą, bet jis mūsų varganame šešėlių pasaulyje pasirodo kaip ligi šiol nepatirta Dievo malonės šypsena: "Apsireiškė Dievo, mūsų Išganytojo, gerumas ir gailestingumas..." Žmogus miršta dėl jį ištikusios nelaimės ar dėlto, kad jau išsemtas yra jo kūno gajumas. Kristaus laikinį gyvenimą užbaigė skaudi ir tragiška mirtis, laisva valia vykdant Tėvo valią. Kristus, kaip kunigas ir kaip auka, laisvai pasiaukojo mūsų nuodėmėms atpirkti. Moters pagimdytas, Kristus patyrė žmogiškąjį silpnumą ir bejėgiškumą, tačiau savo dieviškosios prigimties dėka prisikėlė iš numirusių ir vėl užėmė vietą Tėvo dešinėje. Jis laimėjo ne tik kaip dieviškas asmuo, bet ir kaip žmogus. Nebūdamas Dievu, Jėzus nebūtų įstengęs gydyti ir gelbėti mūsų žmogiškosios prigimties, o netapęs žmogumi, nebūtų galėjęs palikti mums pavyzdžio. Jis yra didysis nuolankumo ir gailestingumo triumfas.

BŪKITE BUDRŪS...

Popiežius šv. Leonas, tikintiesiems apibūdindamas Kalėdų reikšmę, kreipėsi į juos niekada nesenstančiais žodžiais: "Būkite budrūs, krikščionys, neužmirškite savo taurumo, nes jūs esate tapę dieviškosios prigimties dalyviais. Nekriskite savuoju elgesiu dar kartą į pirmykščio nupuolimo lygį."

Deja, dviejų pasaulinių karų įtakoje humanisto ir šviesios filosofijos optimizmas yra tapęs pajuokos ir nevilties objektu, o žmogiškoji prigimtis sukėlė daugiau rūpesčių nei buvo galima tikėtis. Šiandien mes esame liudininkai plataus sąmokslo, kuris siekia nuvertinti žmonijos vardą ir ypač Dievo atvaizdą žmogaus širdyje. Jau apie 30 metų filosofija, neminint politinių bei ekonominių teorijų, mėgina mus įtikinti, kad mes esame kilę iš nieko ir kad vėl grįšime į nieką, kai pasibaigs trumpa pabėgėlio buitis, kurioje didžiausias veiksmo akstinas nepakyla augščiau elementaraus apetito, instinkto ribos, sakyčiau, netgi saulės, vandens ir oro veikiamos ląstelės. Jeigu iš tikrųjų žmogus yra niekas, kokia tada yra jo tikroji vertė? Tokiu atveju, leiskite rimtai pareikšti, būtų įžeidimas geriems gyvuliams, kaip pvz. katės ir arkliai, jeigu kas žmogų laikytų jiems lygiu.

Krikščionims, kuriuos yra užvaldžiusi šitokia minčių banga, linkiu išjudinti mąstymo galią, sutelkti įsitikinimų drąsą, atgauti grasumo jausmą tokiam klaidingam ir taip žmogų žeminančiam jo prigimties paveikslui. Naktyje sutviskusi Kalėdų šviesa teišskaidо visas sutemas.

Vertė V. Kst.

Lietuvaitės vienuolės Putname pamaldų metu

PR. NAUJOKAITIS

Saulė bokštuose

Vienišas sėdžiu prie lango
Septintame fabriko augšte,
Kur kasdienybės pilkume prabėga
Ištisos mano gyvenimo dienos.
Sėdžiu ir žiūriu,
Kaip spindi bokštuose saulė,
Ir jaučiu atslenkant šventąjį vakarą
Į svetimo miesto gatves.

Kūčių popietę išsiskirstė žmonės,
Ir aš sėdžiu vienišas ir mąstau:
Esu čia svetimas ir neturiu kur skubėti...
Pūga neseniai pabaltino namų stogus,
Ir šviesiau spindi visa erdvė,
O tos tolumos — tokios plačios ir didelės...

Ten toli, mano tėviškėje,
Užšalo vandenys,
Ir jų tekėjimo nematys akys
Iki pavasario linksmų dienų...
Bet ten sugrįš pavasaris,
Sulaužys ledus,
Ir želmenys prasiverš nesulaikomu žydėjimu,
Tik aš čia sėdžiu vienišas
Ir jaučiu, kad ledėja mano gyvenimas...

Žiūriu pro langą
Į besiliejančias vakaro šviesas erdvėje
Ir mąstau:
Tai Tavo ten veidas spindi bokštuose,
O Viešpatie, tai Tavo liejas ten šviesa
Plačioj erdvėj didžiuoju ilgesiu
Ir dega ugnimis
Šį šventą Kūčių vakarą...

ALĖ RŪTA

PO ANGELO SPARNU

ILIUSTRACIJA — DAILININKO ALFONSO DOCIAUS

Lyg vilnos pūkas riedėjo pakalnėn. Raudona skarele, baltais spurgais — dukters pernai Kalėdoms dovanota... Prie tvorų gręžės puansetijų veidai. Kaimynės anuomet:

— Franceska, brangioji! Koks puikus daržas! Duok ir man daigelį!

Po kalėdinio žydėjimo stiebus nupjovus, baltam šerdelių kraujui nudžiūvus, atskyrė kelis daigus, padėjo pasodinti; sekančiose Kalėdose ši jau džiaugėsi savomis puansetijomis.

— Franceska! — šaukė kita. — Gal ir man?...

Vasary nulaužė, įkaišiojo į lietum pašlakstytą kaimynės pašalį; sekančią žiemą išaugo virš galvų, išsiskleidė raudoni lietsargėliai...

— Ačiū, Dieve, kad galiu duoti nors mažą daiktelį, kaip gėlę... — šnibždėjo moteris; susidrovėjus ėmė skubintis. O, ji mėgo laišką nunešti! Namų nugaros siekia dangų. Kiek čia eita, pro ašaras kartojant: "Po Angelo Sparnu pasiguosiu..." Stabtelėjo prie stulpo su Linksmybių gatvės įrašu; sruvo automobiliai, vėjas pleveno juodą suknelę apie jos liesas kojas. Neša automobiliai žmones! Lengvina pasiekti darbus ir pinigus, o kartais nupjauna jaunystę... Jos vyresnysis, gražiausias vaikas, širdies paguoda... O, Dieve, kaip ji alpo! Taip norėjo gyventi, plėšėsi skubėdamas ir pateko po ratais...

Ir Antonio, smarkusis. Taupė, automobilį pirko, vežiojo mergaitę, kol susivežiojo mažutėlį, turėjo vesti. Barasi, niršta abu, nėra laimės...

Žalia šviesa paragino Franceską žengt skersai gatvę. Vidury Sunset Strip ji prisiminė mažą kaimelį Italijoj, kur buvo gimusi dvyliktu vaiku batsiuvio šeimoj. Lyg pro šilkinį rūką matė savo vaikystę ir laimingas dieneles vynuogių krašte. Tėvas mirė, motina, brolių padedama, pasiekė Ameriką, vaikus iškaišiojo į darbus; ją, keturiolikmetę, metus padauginus, ištekino už sumitusio pardavėjo, irgi iš Italijos atkilusio.

Kaip ten spindėjo saulėj vynuogės, kaip gražiai dainuodavo kaimynas Vitorino... Ir kaip baisi buvo Franceskai vestuvių diena! Ji vos pažino Angeliko — stambų, su pagurkliu, lyg senio... Motina išstūmė, nes viena burna jai liko mažiau rūpintis. Franceska verkė, sukramtė paklodę iš skausmo, šnibždėjo Vitorino vardą, šaukėsi Švenčiausios Mergelės, bet turėjo eiti bažnyčion ir ištarti greta Angeliko "I do". Ašaros nieko negelbėjo; reikėjo atsibust iš svajonių, užmiršt Italiją, Vitorino ir tvarkytis, auginti šeimą naujai šaliai Amerikai.

Pasiekusi šaligatvį, iš megztinio rankovės ištraukė laišką. Duktė parašė, o ji gale pridėjo: "Love, Mom". Franceska džiaugėsi, kad jau tiek buvo išmokusi. Skris laiškas toli — iki sūnaus Francisko. Ji skubiai atidarė pašto dėžutę ir laišką įbruko, lyg bijodama, kad kas rankos nesulaikytų, laiško neatimtų, su jos "love" ir su dvidešimt dolerių, kuriuos per ilgą laiką sutaupė ir įgląudė. Staiga nudiegė krūtinėj ir akyse pritemo — turėjo atsiremti. Kažkas sakė "halo", ji šyptelėjo, atsiliepė. Tai kaimynė, turinti apartamentus ir daug pinigų, bet nelaiminga, nes vienintelę dukrą praganė Sunset Strip džiunglėse. Jos Luanella, geltonplaukė mergytė, rodos, per naktį išaugo į liekną, siauromis kelnėmis panelę. Franceska nekartą matė Luanellos mamą verkiant bažnyčioje...

— Ar gerai jautiesi? — klausė kaimynė.

— Nieko, ačiū.

— Ar padėti kuo?

— Ačiū, nereikia. Skubu, sudie...

Franceska aplenkė nuogalių paveikslais nužymėtas kavinės duris ir lyg vilnos pūkas riedėjo į kitą pakalnę. Krūtinėj dieglys sušvelnėjo, veidas švito, nes čia jau Angelo Sparnas — jų bažnytėlė. Ji atsiklaupė prie baltos statulos.

Kas padarė tą žmogaus ūgio Angelą? Kas iškalė apsiausto klostes, susimąsčiusį veidą, skraidžius sparnus? Rodos, tuoj angelas atplėš žvilgsnį nuo žemės ir pakils į dangų.

— O, Angele, kaip čia gera! — ji šnibždėjo. — Vyras nežino — tai bartų, keiktų, dar akmenį į Angelą svies tų...

— O, Angele, kokie ilgi ir kokie trumpi buvo tie metai!

Kaip prailgdavo saldainių dirbtuvėj, kaip sunkios dienos mėsos prekyboj, kai už nugaros vis Angeliko, skubinąs, mokąs... "Tu, kvaile!" "Tu išsižiojėle!" "Atsverk už tą kainą mažiau... Paskaičiuok jam daugiau — jis turtingas..."

Kodėl motina jį pavadino Angeliko? Jis nebuvo angelo būdo, nebuvo gailestingos širdies. Jis trėškė ją, kaip utėlę, spaudė dirbti, mokė sukto prekybiškumo... Angeliko buvo titnagas, apniukusi diena, buvo aštrus peilis, malamoji mašina... Tik taip jie prasigyveno... O, kaip dvokė jo prakaitas, kaip šaltos pamėlusios lūpos, kaip negailestingas liežuvis...

— Niekas nežino, Angele, tik Tu, niekas kitas nežino...

Ir kaip trumpi tie metai! Metai — džiaugsmo su vaikais. Nors ne iš meilės gimę, bet... Kuo jie kalti? Kūdikėliai, rožiniai veideliai...

— Gimė man šeši, Angele. Vieno jau nebėra — jis pas Tavo Viešpatį... Ar aš jį pamatysiu Tenai? Ar verta aš bemokslė, mažutė Franceska?

Ji pasilenkė, o skarelės spurgos siekė Angelo marmorines kojas. Ten buvo gėlių puokštė. Šalia... karoliai? Ne, tai Rožinis nulūžusiu kryželiu. Kažkas Angelui padovanojo.

Franceska dar meldėsi, dūmojo apie savo gyvenimą, mintimis apskriejo vaikus ir anūkus. Kad Benito išsilaikytų darbe, kad žmonelė nepaliktų viduriniojo, kuris nelabai gražus... Kad pažvelgtų Dievulis į Martiną, jos dukterį... Vieną berniuką pagimdė, daugiau turėt negali, nes vyras kartą apmušė, gal sužeidė iš vidaus...

— O, Dieve, Dieve... O, Angele, Angele...

Franceska dar nusilenkė, persižegnojo ir skubėjo namo. Kad tik Angeliko nestovėtų gatvėj, kad nebūtų užmatęs jos, ateinančios nuo bažnyčios.

"Kur valkiojies?" — sakys, čirkš seiles ant šaligatvio, drebs keiksmai. Net ir sekmadieni vienos neleidžia; nepasitiki: nuveža, po pamaldų grįžta parsivežti. Kodėl jis į bažnyčią neina? Kodėl, o Dieve, ji nepajėgė išmelsti tos malonės? Girdi, jis nieko pikto nedaro, kam Dievą atsiprašinės? "Jūs tik lekiat kunigo pamatyt!" — šaukė Angeliko. — "Jūs, pasileidusios moterys!"

Franceska drebėdavo, kad neužgriūtų mūrai, kad perkūnija nenutrenktų už tokias nešvankias jos vyro mintis. Melsdavosi:

"Atleisk jam, Viešpatie; žinau, kad mane myli, nors savaip..."

Taip, jis mylėjo žmoną. Kaip duonos kąsnį, kaip supamą kėdę, namus ir daržą... Visa, kas jo patogumui, sunkiai įsigyta ir saugojama. Franceska jam reikalinga, kaip minkštos šlepetės, vyno gurkšnis su pietumis. Jis tai mėgsta ir turės iki mirties.

— Nenoriu, kad pirma numirtum. Kas mane prižiūrės? Bet... too bad, kad negaliu tavęs į karstą pasiimt, kai jau būsiu atšalęs...

Ne, jis nejuokavo. Niekad su ja gražiai nesikalbėjo; arba ragino dirbti, barė, arba savo svarstymą apie vaikus ir kaimynus dėstė...

O, Vitorino! Saule nudegęs, šviesus žvilgsnis, nedrąsus bučinys skinant vynuoges... "Kur tu, Vitorino, kas tau atsitiko?" Niekad Franceska apie jį nebeišgirdo, nes nei motina, nei ji pati rašyt nemokėjo. Dėdės Italiją užmiršo, o jos vaikai nė nesiteiravo apie vynuogių, dainų ir saulės šalį. Franceskai visų kaimynų veidai atminty išdilo, tik vienas Vitorino tebėra akyse ir širdyje.

Laimei, grįžus Angeliko lauke nebuvo. Franceska įslinko į kiemą ir ėmė lyg žoles ravinėti.

— Kur tu taip ilgai? — išgirdo Angeliko balsą už pravirų durų.

— Aš čia. Ravinėju...

Tai beveik melas... Bet kad vyras priverčia... Ji skabė sausas šakeles. Nugarą ir krūtinę vėl skaudėjo; traukė lova pailsėt. Bet šiuo metu Angeliko eina prigulti, o ji nuslenka pas panelę, kuri moko ją rašyti.

Kaip ji būtų Martinos laišką užbaigusi "Love, Mom"? Jau kelintas mėnuo ji tai panelei nuneša avokadų, gėlių... Panelė gera, vis šypsos ir kantriai Franceską moko skaityti ir rašyti. Bet Amerikoj nemokamai nieko negausi. Be to, negražu būti nedėkingu; užtat ji atsilygina, kuo gali.

— Gražus oras, — sakė įeidama Franceska.

— Gražus oras! Iš kur tai ištraukei? Apniukę, lis, — priešinosi Angeliko.

Prisėsdama ji pasiskundė:

— Nugarą diegia, gal kad prieš lietų..

Jis atšvokštė:

— Neišmanai, ką kalbi... Kaip gali lyt, jei nė vieno debesies? Valkiojies, tai ir nugarą... Tuoj pas daktarą prašysies, vėl dešimt dolerių...

Franceska nuėjo į miegamąjį. Kaip gera ištiest sąnarius! Ramybė. Kaip jos Franceska pasiilgusi! Ramybės ir Italijos. Vynuogynų kaimas buvo šventa ramybė. Tėvo kaukšėjimas į batus, motinos rūpestis — ramybė... "Tekėk, vaikeli, turėsi vyrą, globėją, ramiai gyvensi." Motinėlės žodžiai. O, ramybė ir Angeliko — priešingiausi dalykai! Ne, Franceska nepyksta ant motinos. Ji norėjo gero.

Sukosi galvoje mintys. "Galvoti lengviau, negu rašyti..." — šypsodama galvojo. Prisiminė prakaitą, panelei rodant, o jos rankai su pieštuku neklausant... Savo vardą parašyt greit išmoko, bet kiti žodžiai — kaip užkerėti...

Vienaip rašai, kitaip ištari... Angliška rašyba sunkesnė kaip prekiavimas. Bet raštas traukia, nes pati nori išmokti, be to, Angeliko verčia. "Turi išmokt, žiopla! O tai duonos neužsidirbsi!"

O ji manė... Ji — kvailutė Franceska! Ji manė, kad vyras duoną uždirbs, kaip jos tėvas, kaip Italijoj... Juk ji skalbė, virė, skausmuose gimdė vaikus...

Franceską ėmė snaudulys. Skausmai praėjo, tik sunki krūtinė, lyg akmens slėgiama. Ji galvojo apie vaikus ir anūkus... Martinos vaikas grojo smuiku. Čirpina, net seilė varva... Užaugs, bus muzikantas... Pamanykit, Benito namų vidų išdažė paveikslais, kaip tie mokyti dailininkai. Ir jo mergytė pieštuko nepaleidžia! Francisko sūnus mokykloj eiles parašė... Tėvai rodė visiems. Franceska nušvito: "Jie irgi mano vaikai-anūkėliai. Gabūs, geri. Dieve, sergėk juos, į gerą kelią pavedėk..."

Ji skendo svajonėse. Bet staiga trinktelėjo durys. Griaudė Angeliko balsas. Franceska pašoko. "Santa Maria..." Kas? Vagys? Mušasi? Išplėtus akis dairėsi į langą... Ne, nieko nebuvo. Nuomininkas automobilį pastatė nevietoj. Ak, tie nuomininkai! Tie ramybės drumstėjai...

— Ir vėl! Diablo! — šaukė šeimininkas, rodydamas pro langą. — Veidas papurtęs, ant retų plaukų tupėjo kepurė, smunkančios kelnės diržu prilaikomos. Piktai žiūrėjo į Franceską, kuri tirpo iš baimės.

— Tu su jais vis draugiškai! Tu juos išlepini! O jie kaip kiaulės! Išdažiau, sutvarkiau, viskas perfekto... O tu žmonių parinkt nemoki!

Franceska pritūpė ant kėdelės; labai drebėjo širdis. Štai tau ir gyvenimo santaupos, ir senatvės ramybė! Užbaigė verslą, visa išsipardavė Pensilvanijoj, čia investavo į šį namelį. Sau butas, du nuomojami, būtų galima gyventi... Bet kaip gyvent be ramybės? Miegant knarkia, nubudęs barasi, toj pat siauroj lovoj... Rodės, ir karstas gal bus vienas, gal ji tiek tenusipelnė, nusidėjėlė ir neišmanėlė... Tokia ją Angeliko visą gyvenimą vadino. Angeliko — jos skaistykla, jos atgaila už svajones, troškimą daug žinoti, už pasididžiavimą vaikais...

Angeliko tebevarė pamokslą, patraukdamas dūmą, kramtydamas cigarą, čiurkšlėm spjaudamas į prausyklą... Priekaištavo už netvarką, už blogai auklėtus vaikus, už nepagarbą tėvui... Franceska tuo metu prisiminė, kad už kelių savaičių Kalėdos, kad reikia dovanėlėmis rūpintis, o gal po penkinę... Visiems dolerių stinga, visų reikalai praaugę kišenes... Angeliko vis kalbėjo, mokė ją gyventi, barė...

Staiga Franceskai pasidarė nyku. Taip nyku ir liūdna, rodės, jei dar ilgiau taip klausysis, plyš jos galva. Ji pratarė:

— Aš turiu šiukšles išnešti. — Atsistojo. Jai buvo draudžiama pokalbį nutraukt. Bet šiukšlės... Čia svarbi priežastis. Angeliko piktai ją nužvelgė ir nuėjo ilsėtis. Ji iškrypavo prieangin. Rinko senus laikraščius, alaus skardinėles, nešė į garažą, kurio kampe stūksojo statinės. Vienoj atviroj dėžėj, tarp senų kojinių, šukų, gumelių ir pudros dulkių ji pastebėjo medinį kryželį. Atsargiai išėmė, nupūtė dulkes, pabučiavo Kančios kojas...

— Tai nebereikalingas, Dievuli, miegamajame... Turbūt ta graži prancūzė... — Ranką su kryželiu ji laikė po megztiniu, prie pat širdies, lyg norėdama sušildyti. "Kur aš jį padėsiu? Angeliko neleis pakabinti..." Su nauju rūpesčiu grįžo į trobą. Nugara nuėjo šiurpulys. Kad tik neapsirgtų prieš Kalėdas, kai tiek darbo, gal užvažiuos Martina, Benito, anūkai... Pūstelėjo vėjas, virš jos galvos lingavo puansetijos. Vienas žiedlapis atsiskyrė ir su vėju skrido prieš jos akis. Franceska nusišypsojo; ranka ėmė gaudyti rausvą lapelį. Sugavusi pagalvojo: "Nunešiu po Angelo Sparnu. Tai mano džiaugsmas. Nunešiu ir kryželį... Tai nuodėmės ir silpnybės... Mano, visų. Mes Viešpatį skaudinam..." Jai radosi gera, net niekas nebeskaudėjo.

Panelės nebuvo namie. Puslapį kreivai pati išrašiusi, pavargo, anksti atsigulė. Rytą jautėsi negerai — krūtinę slėgė, rankos lyg užlaužtos. Vyrui neminėjo, kad blogai jaučiasi. Išgėrė kavos ir nedrąsiai klausė:

— Ar paveši mane?

— Tik renkis, nesirūpink. Ar kada nenuvežiau? — užsiguleš ant kiaušinienės atmurmėjo.

Franceska net išraudo. Užplūdo vidinė šilima. Juk netoks jis blogas — sekmadieniais nuveža bažnyčion, parveža. Kad tik pats užeitų, kad lūžtų jo užsispyrimo ledas...

Riedėjo automobilis iš kiemo. Angeliko kasdieniais drabužiais, Franceska, nors perblyškusi, visa švitėjo šventadieniškumu. Į pakalnę riedant, ėmė skambėti jų bažnytėlės varpas. Šaligatviu augštais batais ėjo kaimynė, veidą nuo skrybėlės užleidusi juodu tinkleliu.

"Ji vis liūdi Luanellos", — mąstė Franceska, — "Dieve, grąžink paklydusius vaikus, jei ne motinoms, tai per kančias į Tavo kelią..." Kišenėj paglostė kryželį ir apvytusį puansetijos žiedlapį.

— A, kaip tik mūsų Fordui! — džiaugėsi Angeliko rasta laisva vieta prieš bažnyčią. — Aš čia ir palauksiu.

Jos nuotaika krito. Juk beveik prieš Angelą, — gali ją pamatyti...

— O gal... — svarstė ji.

— Kas? Ar negerai? Privežiau iki durų, palauksiu. Varna tu! Geriau niekas neturi!

— O gal ir tu užeitum? Trumpiausios Mišios...

— Nee... — įsikando cigarą ir nusisuko.

Ji lipo iš automobilio, užkliuvo kepurė, susitaršė plaukai, bet ji net nesitaisė. Jai tik rūpėjo, kaip nepastebėtai padėti savo dovanas prie Angelo.

Dangus viskuo pasirūpina. Tai žinojo Franceska. Linko jos keliai, buvo silpna bažnyčioj, imdavo suktis žvakės, bet ji ištvėrė, nuoširdžiai kartodama "Santa Maria" maldas. Kai išėjo iš bažnyčios, Angeliko vaikščiojo toliau, susitikęs pažįstamą. Franceska greit atsiklaupė, padėjo už Angelo Sparno šiukšlėse rastą kryželį ir puansetijos, kalėdinės gėlės, žiedo lapą.

— O, Dieve, dovanok nusidėjėliams, ir ačiū už džiaugsmo valandas... Ir kad anūkėliai eiles rašytų, pieštų, dainuotų... Ačiū už viską!

Jai buvo sunku atsistoti, iki automobilio prieiti. Dar sunkiau buvo tą dieną išvirti pietus. Pati nevalgiusi, atsigulė. Vengdama Angeliko priekaištų, apie liguistumą nesisakė. Akyse jai vis matėsi bažnytėlės bokštas, Angelas, o kartais — sirpstančios vynuogės Italijoj. Kartais tamsa visa prarydavo, ją suspausdavo skausmai, bet buvo ramu ir gera. Kai kelintą kartą jai sumirgėjo akyse vynuogių kekės, sušnibždėjo:

— Arrivederči, Vitorino... Arrivederči, Italia... Sudiev, sudiev.

Ir turbūt tuo metu jos siela paliko šį pasaulį Buvo sekmadienio pavakarys, kai Sunset Strip pilnas jaunimo, kai Luanella irgi plaukia su srove, vydamasi linksmybes, o jos motina verkia iš baimės, kad mergaitė vėl visą naktį negrįš...

Po dviejų dienų Luanellos motina, išeidama iš bažnyčios paskui Franceskos karstą, palietė Angeliko ranką:

— Užuojauta, nuoširdžiausia užuojauta... Buvo auksinė moteris, man ir puansetiju davė... O jūs gyvenot taip laimingai! Užuojauta...

Angeliko linktelėjo galva, virpančiu krumpliu nubraukė ašara ir tyliai ištarė:

— Gyvenom laimingai...

Praeidamas pro Angelą, jis atsisuko, žemai palenkė galvą, lyg ir kluptelėjo, ko anksčiau jis niekad, toks tvirtas užsispyrime, nedarydavo.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

OPEROS IR PROPAGANDA

Vilniaus operos teatre premjerų susilaukė dvi operos opiom temom — Vyt. Paltanavičiaus "Kryžkelėje" ir Vyt. Laurušo "Paklydę paukščiai". Pirmoji vaizduoja vokiečių okupacijos laikotarpį Lietuvoje, o antroji — iš tėvynės pasitraukusius. Turinį bendrais žodžiais atskleidžia patys šių operų kūrėjai "Tiesai" padarytuose pranešimuose.

V. Paltanavičus apie operą "Kryžkelėje" pasakoja: "...norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad kai kuriose recenzijose, analizuojančiose ir komentuojančiose pastatymą, kalbama apie tai, ko šioje operoje nėra. Juk pagrindinis operos veikėjas — profesorius Vidūnas, o ne rašytojas profesorius Balys Sruoga, nors jam aš ir paskyriau savo operą. Paskyriau todėl, kad ypač gerbiu šį rašytoją, kad tam tikra dalimi operos pagrindinio veikėjo kelias susišaukia su Balio Sruogos gyvenimo keliu, kad čia atgaivinama "Dievų miško" dvasia. Tačiau tokie sutapimai žmonėms, pergyvenusiems fašistinio karo siaubą — labai dažni, jie neatsiejami ir nuo kiekvieno mūsų gyvenimo..." Toliau sakoma: "Parodyti šią skaudžią tiesą ir buvo visų šios operos kūrėjų uždavinys. Štai kodėl mes, po truputį palikdami Vidūną akistatoj su žiauria tikrove, vedėme jį į gatvę, į koncentracijos stovyklą, kad jis pats pamatytų ir įsitikintų, Balio Sruogos žodžiais tariant, jog "jo skausmas tai tik lašas didelėje skausmo jūroje" ("Tiesa" nr. 283).

V. Laurušas "Paklydusius paukščius" pristato šiais žodžiais: "Deja, dar daug "paklydusių paukščių" bastosi svetur. Mane seniai jaudina viena didžiausių ir skaudžiausių lietuvių tragedijų — išeivijos problema. Mane domino likimas ne tų, kurie, sutepę rankas savosios liaudies krauju, už Atlanto šūkauja apie "tautos vadavimą". Mano dėmesio centre nebuvo ir tie, kurie, skurdo ir vargo genami, paliko Tėvynę ir dabar džiaugiasi jos šviesia dabartimi, visa širdimi su Tarybų Lietuva. Mane jaudino likimas tų, pasimetusių, suklaidintų, kurie nenusikalto savajai liaudžiai, bet kurių žingsnius namo pančioja abejonės ir nepasitikėjimas..." ("Tiesa" 280 nr.) Po tokios propagandinės įžangos V. Laurušas atskleidžia propagandinį operos turinį: "Nuostabi ta gimtosios žemės trauka! Visi trokšta grįžti Tėvynėn. Tik kiekvienas ją nori regėti kitokią. Tai operoje aš bandžiau atskleisti per keturių žmonių likimus. Pradžioje Tado, Rūtos, Mariaus, Šefo neskaldo prieštaravimai, nesutarimai. Bet pats gyvenimas, įsiveržęs fašizmas Lietuvon, išskiria juos, priverčia apsispręsti, pasirinkti barikados pusę. Vidurio nėra. Skirtingais keliais atsidūrus anapus gimtinės durų, jų keliai išsiskiria. Šefas aktyviai dalyvauja Lietuvos "vadavimo" veikloje. Jis vadovaujasi principu — "Tikslas pateisina priemones. Nugalėtojų niekas neteis." Marius, buvęs Lietuvoje aktyvus Šefo pagalbininkas, svetur visiškai palūžo. Niekam jis dabar nereikalingas. Jis blaškosi apimtas nevilties, beperspektyviškumo. Jo sąžinė pradeda atbusti, jis pradeda praregėti, įžvelgti tikrąją "tautos vaduotojų" esmę..." Iš pacituotų eilučių kiekvienas skaitytojas galės susidaryti įspūdį apie šią muzikos ir kompartinės propagandos mišrainę, kurią V. Laurušas kūrė labai sunkiai — ištisą dešimtmetį, nes, matyt, jam trūko ir noro, ir širdies, ir sugebėjimo. "Paklydę paukščiai" yra pirmoji V. Laurušo opera, bet ir ta užtempta ant kompartijos kurpalio. Tiksliau tariant, tai ne opera, o maskvinė propaganda.

DĖKOJA "VIENYBEI"

Gruodžio 5 d. "Tiesa" per dvi skiltis paskelbė mirusio komunistinės "Laisvės" redaktoriaus žmonos Jievos Mizarienės padėką visiems, kurie kuo nors yra prisidėję prie velionies laidotuvių. Būdinga pirmoji padėkos dalis: "Didžiai dėkinga liekuosi Antanui Bimbai už paramą, organizuojant šermenis, už parašytus žodžius, už visokią paslaugą; "Vienybės" kolektyvo nariams — Valei Tysliavienei, Salomėjai Narkeliūnaitei ir Jonui Valaičiui už filmavimą, už užrašymą į juosteles kalbų; gerbiamam mokslininkui A. Žukauskui už nuvežimą juostelių ir filmų į Tarybų Lietuvą, kurias jau antrą dieną po įkalbėjimo bei filmavimo jie Vilniuje turėjo..." Valerija Tysliavienė dar susilaukia atskiros padėkos už pasakytą kalbą.

RUSIŠKA TRAGEDIJA

Gruodžio 3 d. laidoj "Tiesa" pranešė: "Neries upėje Vilniuje, ties Žirmūnų gyvenamuoju rajonu, lapkričio 25 dieną buvo rasta žiauriai nužudyta moteris. Sekančią dieną nustatyta, kad tai Vera Šibitova, gimusi 1923 m., dirbusi vienos Vilniaus maisto produktų parduotuvės vedėjo pavaduotoja. Prokuratūros ir milicijos darbuotojai, padedant visuomenei, gruodžio 1 dieną išaiškino šios moters žudiką. Tai pastarųjų penkių mėnesių laikotarpiu niekur nedirbantis Aleksandras Gerasimenka, gimęs 1930 m. Įvykis tiriamas toliau."

LENINAS KAUNE

Kompartija yra nutarusi pastatyti Leninui paminklą Kaune, J. Janonio aikštėje, tarp Vytauto Didžiojo buvusio muzėjaus sukomunistinto sodelio ir naujųjų pramonės statybos projektavimo instituto rūmų. Paminklo konkursas buvo paskelbtas prieš porą metų, tačiau pernai vasarą, peržiūrėjus atsiųstus projektus, nebuvo rasta nė vieno, kurį būtų buvę galima atžymėti pirmąja premija. Vertintojai II premiją paskyrė skulptoriui N. Petruliui ir architektui K. Šešelgiui, III — skulptoriui V. Žukliui. Tada buvo duotas vadinamas "kūrybinis užsakymas" skulptoriams — N. Petruliui, P. Vaivadai, V. Žukliui, K. Bogdanui ir K. Kisieliui parūpinti kauniečiams Leniną. Šių projektų paroda dabar jau atidaryta Kauno M. K. Čiurlionio dailės muzėjuje. Stasys Budrys, apžvelgdamas jos rezultatus, kalba apie įvairias Lenino pozas — sėdintį, stovintį, ant krūtinės sunertom ir į kišenes įkištom rankom Leniną. Prisimena jis ir G. Jokūbonio "pasivaikščioti išėjusį" Leniną, kuris iš sovietų okupuotos Lietuvos nukeliavo į Maskvos priemiestį, ir nutaria, kad visdėlto geriausias būtų 1958 m. velionies Juozo Mikėno sukurtas Leninas, žengiantis su popieriaus lapu ran koje. Ligi šiol kauniečiai atsigynė nuo maskvinės kompartijos spaudimo pastatydinti Lenino paminklą. Dabar, matyt, Maskva stipriau paspaudė, pareikalaudama vietos Leninui ir Kaune.

ŽUVIES KONSERVAI

Klaipėdos jūrų žvejybos uoste pradėta statyti žuvies konservų įmonė, kuri gamins šprotus ir sardines alyvoje. Dviaugštis pastatas turės žuvies paruošimo, rūkymo, fasavimo skyrius, sandėlius gaminiams. Visa gamyba, pradedant žuvies priėmimu iš krantinės, būsianti mechanizuota bei automatizuota. Įmonei pradėjus veikti 1968 m. antroje pusėje, čia per parą bus pagaminama apie 52.000 dėžučių šprotų ir sardinių. V. Kst.

Kultūros kongreso dalyviai Čikagoje klauso istoriko J. Jakšto paskaitos apie JAV lietuvius ateivius
Nuotr. A. J. Gulbinsko

SKAITYTOJAI PASISAKO

SVEIKINIMAS IŠ LIETUVOS

Šventa naktis,
Tyli naktis...

Brangieji,

O kad galėtume vėl visi atsisėsti prie bendro Kūčių stalo, apdengto balta staltiese, apdėto kvepiančiu šienu iš daržinės! Tą vakarą visų artimųjų širdys, kupinos linkėjimų savo mylimiesiems, siunčia padangių erdvė tas šventas nuotaikas. Ir Rūpintojėlis kartu su šeima. Laužomos plotkelės — meilės, vienybės ir ramybės simboliai. O kad visi būtų prie stalo, kaip tai būdavo kūdikystėje!

Kodėl taip dabar negali būti? Protas neranda atsakymo. Juk visi žmonės po viena saule gyvena, tačiau nesusikalba, nepasitiki ir izoliuojasi. Tai rodo, kad nėra geros valios, tos valios, kurią atnešė gimusis Kristus, gimusi Meilė.

Dieve, kodėl tik svajonė dar pasimatyti tą šventą vakarą, tą tylią naktį prie bendro Kūčių stalo savose sodybose su savo mylimaisiais ir giedoti Augščiausiajam džiaugsmo giesmę: "Garbė Dievui Augštybėse, ramybė geros valios žmonėms?!"

Išsklaidyti, išblaškyti. Kokia žiauri žmogaus dalia! Vietoje meilės ir ramybės, po viena dangiškojo Tėvo saule esantieji gyvena neapykanta, kerštu, nepasitikėjimu. Ir ta aplinkybė išskiria žmones iki gyvenimo galo. Nejaugi tik ten susitiksime, kur Amžinosios Meilės karalystė, Jai gimsime mirdami? Vien dėlto šalin betkoks nusiminimas! Tegul nusimena tie, kurie prarado viltį ir tikėjimą, gi mes Didžiosios Šventės proga su džiaugsmu sveikiname savo mylimuosius ir linkime, minint Kristaus Gimimą, Jame sudėti visas viltis ir Jo palaimoje kantriai laukti dienos, kad galėsite grįžti. Tada nuskinsite pirmą pakluonės ašarėlę, iš darželio jazmino žiedą ir savoje Tėvynėje paaukosite savo gimtinės Dievo Motinai. Ji dabar budi viena koplytėlėje (koplytėle mūsų kaimo laukuose) su savo Sūnumi ir laukia visų, kurie šiuo metu tik mintimis pas Ją atskrenda. Ją saugojo vienintelis seniausias gyventojas Stasiukas Bl., bet jis jau mirė, tačiau liko žmona, kuri tęsia globojimą mums tos šventos vietos. Mes tikime, kad taip bus, nes nieko pas Dievą negalimo nėra. O dabar, varpų gaudesyje, siunčiame meilės ženklan tradicinę lietuvišką plotkelę ir per ją dalinamės karščiausiais meilės ryšiais.

Tegul Jūsų gera širdis, mūsų visų neužmirštanti, bus papildyta mūsų dėkingumo ir meilės, o Kūdikėlis Kristus palaimins Jūsų šeimą, brolio Broniaus šeimą ir visų pažįstamų šeimas, kuriems prašoma perduoti mūsų šiuos sveikinimus ir linkėjimus. Daug tyro džiaugsmo Kalėdose.

Bučiuojame,

Juozas ir šeima

STALINO SAULĖS VEŽIKAI

Netikėtai į manó rankas pakliuvo "Tėviškės Žiburių" 42 nr. Skyrelyje "Skaitytojai pasisako" A. L. veda gyvas diskusijas su istoriku J. Jakštu. Jos liečia Lietuvos "delegacijos" išvyką į Maskvą parvežti Stalino "saulės". Prisipažįstu, kad nesu "TŽ" prenumeratorius, tai ir nežinau tų diskusijų pradžios. Kiek susigaudžiau iš 42 nr. įdėto straipsnelio, atrodo, kad kyla neaiškumų dėl padarytų J. Paleckio pareiškimų prieš išvykstant į Maskvą ir ar "delegacija" triukšmingai, ar tik patylomis išvyko įjungti Lietuvos į sovietines kartuves.

1940 m. komunistinė Rusija, okupuodama Lietuvą, jau buvo ją numačiusi įjungti į Sov. Sąjungą. Tų metų birželio 30 d. nuvykusiam į Maskvą V. Krėvei-Mickevičiui Molotovas pareiškė: "Sovietų Sąjungos vadovybė nutarė įjungti Baltijos valstybes į tarybinių respublikų šeimą". Tik tam įvykdyti dar rusams trūko svetimų rankų. Todėl ir tokiu velniišku greičiu buvo pravesti taip vadinamo "liaudies seimo" rinkimai. Visi to seimo "nutarimai" vyko pagal Maskvos nustatytą planą ir grafiką. Seimo nutartas "tarybų santtvarkos" įvedimas Lietuvoje ir Lietuvos įjungimas į Sov. Sąjungą leido rusams viešai įvykdyti savo grobuoniškus tikslus. Tai buvo pagrindiniai aktai, kuriais okupantas įvykdė galutinį Lietuvos pavergimo faktą.

"Delegacija" parvežti Stalino "saulei" susidėjo iš 20 "seimo" atstovų, bet į Maskvą išvyko tik 19. Medvilas, ar tai savo noru, ar kieno nors įsakymu, į Maskvą nevyko ir liko "šeimininkauti" Lietuvoje. Tenka priminti, kad delegacijos pirm. J. Paleckis dar irgi tuomet nebuvo "seimo" atstovu. Jis "atstovu" buvo išrinktas tik rugpjūčio 22 d. papildomuose Ukmergės apygardos rinkimuose vieton J. Abakonio, kuris dėl nežinomų priežasčių nebuvo pradėjęs eiti "atstovo" pareigų.

Delegacija iš Kauno išvyko ne taip jau tylomis, bet sakyčiau gana triukšmingai. Ji susirinko liepos 30 d. vakare Kauno geležinkelio stotyje, prisikrovusi lagaminus lietuviško maisto ir gėrimų. Perone stovėjo išrikiuota garbės kuopa, orkestras ir laukė atvykstant "prezidento" Paleckio. Pašalinių žmonių į peroną neįleido, visus kampus ir praėjimus saugojo milicija, enkavedistai ir sekliai. Atvykus Paleckiui, orkestras sugrojo "prezidento sutikimo" maršą. Paleckis pasisveikino su išrikiuota karių kuopa ir, nuėjęs prie mikrofono, prabilo:

"Lietuvos tarybų socialistinės respublikos piliečiai! Viename iš daugelyje eilėraščių buvo pasakyta, kad "išeiname saulės parnešti". Dabar, išvykdami į šią kelionę, mes, Lietuvos liaudies seimo atstovai, galime pasakyti, kad išvažiuojame parnešti Lietuvai saulės — naujajai Lietuvai — Stalino konstitucijos saulės. Tegyvuoja didžioji tautų draugystė! Tegyvuoja tautų vadas Stalinas!" (Ištrauka iš Lietuvos valstybės radijofono juostelės).

Po Paleckio kalbos orkestras sugrojo internacionalą. Atvažiavo stiprios sargybos saugojamas traukinys. Garbės kuopai sukomandavus: "ramiai", orkestras pradėjo pilti maršą, ir delegacija sulindo į patogius miegamuosius vagonus.

Dar tenka priminti, kad vokiečių okupacijos metais buvo pagamintas garsinis filmas "Raudonasis rūkas" (Raudonoji migla). Tame filme irgi teko matyti minėtus veiksmus ir girdėti Paleckio kalbą. V. V.

Eilėraštis iš pavergtos Lietuvos

BRANGIEJI!

Kuomet sniego pūkas puoš lygų takelį
Ir pušys lenks galvas Nemuno šlaituos,
Kai prie Kūčių stalo laušime plotkelę,
Nevienas nušluostys ašarą veiduos.

Vienam atmintyje stos brangūs tėveliai,
Sesutės, broliukai ar mieli vaikai,
Kitam gal pakrypus tėviškės pirkelė,
Žydintieji sodai ir lygūs laukai.

Baltą aplotėlę prie širdies pridėję,
Kuomet mums mamytė kiekvienam išties,
Visus prisiminsim Jus, mūsų brangieji,
Ir daug ko linkėsim iš visos širdies.

Kaip pilnatis mėnuo plauks virš ąžuolyno,
Sagstydams eglutėms blizgančius perlus,
Mūs nuoširdžios mintys bangomis vandenyno
Su viesulais skubins pasveikinti Jus.

Naujų Metų kelią ir žemės vargus,
Telydi saulutė, laimina dangus.
Ir auksinis rytas ir darbo diena
Lai bus maloni Jums, kaip lakštutės daina.

Mūsų maloniems klientams linkime
LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
S. ir J. Jazbučiai,
MARY ANNETTE MOTEL
Miami Beach, Florida, 8910 Collins Ave.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

LIETUVIŲ FONDO narių susirinkime lapkričio 26 d. Čikagoje apžvelgta šio Fondo veikla. Pagrindinio kapitalo sąskaitoje yra $381,-364.17. Labai didelės administracinės išlaidos, kurios nuo praėjusio suvažiavimo 1966 m. birželio 27 d. siekė $6385.98. Per 1966 ir 1967 metus iš gauto pelno įvairiems kultūriniams reikalams paskirta $20.000. Suvažiavime pranešimą daręs valdybos vykd. vicepirm. ir reikalų vedėjas Antanas Rėklaitis pareiškė: "Fondas galėtų pakilti iki milijono per vienus metus, jei nuo šios dienos iki 1968 jubilėjinių metų pabaigos įstotų į Fondo eilės 6000 naujų narių, kiekvienas su $100 įnašu. Norėčiau tikėti, kad 6000 įsijungs per tą laiką. Bet tam reikia, kad visa mūsų spauda, visi veiksniai, diplomatai, lietuviškos bažnyčios, mokyklos, LB ir visos kitos mūsų gausios organizacijos aktyviai įsijungtų į LF vajaus akciją." Įdomi yra Fondo narių statistika. Iš viso įnašus yra davę 1676 nariai. Pagal profesijas daugiausia Fonde yra gydytojų — 119, kurie įnešė $76,598, inžinierių-architektų — 60, kunigų — 48 ir kt.

• • •

"KUNIGAS DĖL PASKOLOS patraukė 'draugą' teisman" — tokia stambia antrašte "Chicago Tribune" dienraštis gruodžio 8 d. įdėjo straipsnį, kuriame minimas Silvestras Balčiūnas. Rašinyje sakoma, esą karo tremtinys iš Lietuvos S. Balčiūnas pasiskolino iš kun. Walter Mažrimo $32,000, kuriuos žadėjo tuoj sugrąžinti. Su kun. Mažrimu jiedu susipažinę Vokietijoje 1946 m. Kai kun. Mažrimas atvykęs į JAV, atsikvietęs 1959 m. ir S. B. Šis tapęs chemikalų bendrovės sekretoriumi-iždininku. Pritrūkus bendrovei pinigų, Balčiūnas kreipėsi į kun. Mažrimą, kuris savo sesers, gyv. Kanadoj, padedamas, sudarė prašomą sumą. Kai atėjęs terminas pinigams grąžinti, S. B. atsiuntė 6,400 savo bendrovės šėrų, kurie vėliau pasirodė beverčiai, nes neįregistruoti bendrovės knygose. Prieš kelis mėnesius kun. Mažrimas dar kartą kreipėsi į S. B. skolos reikalu, bet susilaukęs tik grasinimų, jeigu apie tai bus pranešta policijai. Visdėlto apie tai policijai buvo duota žinia, ir S. B. gruodžio pradžioje buvo suimtas. Teismas bus gruodžio 27 d.

• • •

TAS PATS "CHICAGO TRIBUNE" davė ir daugiau lietuvius liečiančių žinių. Čia buvo išspausdinta informacija apie Čikagos lietuvių susitikimą su JAV viceprez. Humphrey (antraštė "U. S. Lithuanians From Chicago Meet Humphrey"). Gruodžio 7 d. įdėtas William Fulton rašinys iš Jungtinių Tautų, kur pažymėtas neseniai įvykęs Jungt. Tautose JAV ambasadoriaus Goldbergo priminimas sovietinei delegacijai apie Pabaltijo okupaciją. Gruodžio 11 d. "Chicago Tribune" įdėjo Balzeko lietuvių kultūros muzėjaus savininko — Stanley Balzeko didelę nuotrauką prie lietuviškai papuoštos kalėdinės eglutės, stovinčios tame muzėjuje. Taip pat tame laikraštyje paskelbtas straipsnis apie muzėjuje įvykusią kalėdinių papuošalų parodą ir duodama bendrų žinių apie patį muzėjų.

• • •

ŠV. KAZIMIERO KAPINIŲ REIKALU gruodžio 10 d. įvyko antrasis masinis susirinkimas. Specialaus komiteto pirm. A. Regis papasakojo pokalbį su arkivyskupijos vadovybe kapinių reikalams. Iš pranešimo paaiškėjo, jog kapinių sklypų savininkai ir lietuviškoji visuomenė turi rimtai susirūpinti, jeigu nori atsispirti prieš stiprų frontą iš kaikurių lietuvių kunigų pusės. Susirinkime dalyvavo apie 900 žmonių, kurie patvirtino rezoliucijas, primtas praėjusiame susirinkime.

• • •

TRUMPAI IŠ ČIKAGOS. M. Budrys, "Chicago Tribune" foto korespondentas, laimėjo vieną iš trijų to laikraščio fotografijų premijų. Jo premijuota nuotrauka vaizdavo miestą per praėjusios žiemos sniego pūgą. Taip pat tas dienraštis įdėjo ir M. Budrio atvaizdą su trumpa biografija, kurioje paminėta, kad Budrys yra gimęs Švedijoje. — Kun. J. Kubilius, SJ, kuris yra Jaunimo Centro Čikagoje direktorius ir jėzuitų statybos vajaus pirmininkas, po pasisekusios vajaus vakarienės išvyko gydyti sunegalavusios širdies į Ročesterį, Minn. Grįžti žada po Naujųjų Metų. — Dr. J. Girniaus knyga "Idealas ir laikas" bus nagrinėjama sausio 7 d., 3 v.p.p., Jaunimo Centre. Apie ją kalbės: A. Antanaitis, St. Rudys, R. Sakadolskis, K. Skrupskelis. Pokalbį praves dr. V. Vardys. — "Lituanus" žurnalas yra blogoje padėtyje. Skelbtasis vajus davė mažai pinigų.

Rašytojų draugijos laureatas Antanas Gustaitis (viduryje) kultūros kongrese Čikagoje. Jo kairėje — muzikas A. Mikulskis, Ohio lietuvių gydytojų draugijos laureatas, taip pat gavęs $1000
Nuotr. A. J. Gulbinsko

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

VICEPREZIDENTAS H. HUMPHREY priėmė ALTos 10 asmenų delegaciją, vadovaujamą inž. Ant. Rudžio. Jam buvo įteiktas memorandumas, prašąs JAV vyriausybę Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo penkiasdešimtmečio proga išleisti specialų pašto ženklą ir pakartotinai pabrėžti, kad Amerika nepripažįsta ir nesiruošia įteisinti sovietinės okupacijos. Viceprez. H. Humphrey užtikrino, kad JAV vyriausybė ir toliau laikysis dabartinės politikos, nepripažindama Lietuvos priverstinio įjungimo į Sov. Sąjungą ir stengdamasi padėti laisvės siekiančioms tautoms. Jis taipgi padėkojo ALTos delegacijai už jos pareikštą pritarimą prez. L. B. Johnsono linijai Vietnamo kare. Memorandumą H. Humphrey žadėjo perduoti prez. L. B. Johnsonui ir supažindinti jį su pasikalbėjimo eiga. Memorandumas ir viceprez. H. Humphrey atsakymas delegacijai bus paskelbtas kongreso leidinyje "Congressional Record". Delegacijos nariai taipgi aplankė Lietuvos atstovą J. Kajecką, Illinois gubernatorių O. Kerner ir senatorių T. Dodd. Pastarasis žadėjo pasakyti kalbą senate ženklo išleidimo reikalu ir 1968 m. pravesti Lietuvos nepriklausomybės minėjimą.

VALDAS ADAMKAVIČIUS pasitraukė iš "Lituanus" žurnalo fondacijos pirmininko pareigų.

LIETUVIO PARTIZANO ATMINIMĄ nutarė įamžinti Marquette Parko LB valdyba Čikagoje. Skulptorius R. Mozoliauskas sutiko padaryti mažą statulėlę — partizano biustą. Pagal šį pavyzdį vėliau bus aptarti galutiniai planai. Partizanams skirtas paminklas turėtų būti didesnis už normalų žmogaus ūgį. Apyl. valdybos pirm. J. Vaičiūnas buvo įgaliotas užmegzti ryšius su Tėvais jėzuitais ir sužinoti, ar tokį paminklą galima būtų pastatyti Jaunimo Centro sodelyje, ar galbūt jį reikėtų statyti Čiurlionio Galerijoje. Lietuvai atgavus laisvę ir nepriklausomybę, partizano biustas būtų nuvežtas į Vytauto Didžiojo muzėjaus sodelį Kaune. Partizano įamžinimo mintį yra iškėlęs valdybos narys Edvardas Litvinas. Valdyba taipgi svarstė sumanymą šimtus partizano mažų skulptūrėlių paskleisti lietuviškose savaitgalio mokyklose.

ATEITININKŲ FEDERACIJOS vadu buvo išrinktas detroitietis prof. dr. Justinas Pikūnas, kontrolės komisijon — dr. Antanas Razma iš Wilmington, Ill., Alina Skrupskelienė ir prof. Balys Vitkus, čikagiečiai.

"AMERICAN OPINION" žurnalas Rose B. Shields straipsnį "Pamokos komunistų technikoje" iliustravo Rainių miškelyje, Pravieniškėse ir Lankeliškiuose enkavedistų nužudytų kankinių nuotraukomis.

JUOZAS VILIMAS, Čikagos lietuvis, yra J. F. Kennedy Šeimos Centro direktorius Charlestown mieste, Mass. Šis žuvusio prezidento atminimui skirtas centras rūpinasi šeimų švietimo ir socialinio aprūpinimo reikalais. Per pastaruosius dvejus metus pagalba buvo suteikta 5.390 asmenų.

BARBOROS ARMONIENĖS nuotrauką ir straipsnį apie jos gyvenimą Amerikoje paskelbė Ohio valstijoje leidžiamas laikraštis "The Telegram". Skaitytojams primenama, kad ji yra daug vargo patyrusi Sibiro tremtinė.

LOS ANGELES LIGONINĖJE praktiką atlieka trys studijas baigę lietuviai gydytojai: bostonietis Jonas Skirgandas, čikagietis Vidas Nemickas ir Kastytis Jucas iš Columbus, Ohio. Gydytojo praktika jie planuoja verstis Los Angeles mieste.

JAV IR KANADOS LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIŲ naujai išrinktoji centro valdyba pasiskirstė pareigomis: Juozas Mikonis — pirm., 24526 Chardon Rd., Richmond HTS, Ohio 44143, USA; vicepirmininkai — Juozas Žilionis, dr. Juozas Skrinska; sekr. Vladas Čyvas; ižd. Jonas Vasaris, biuletenio reikalams — Vacys Rociūnas ir Viktoras Paliūnas.

Vokietija

KULTŪRINĖJE TAUTŲ DIENOJE — "Stimmen der Voelker" Stuttgarte lietuviams atstovavo Vasario 16 gimnazijos choras, vadovaujamas muzikos mokyt. K. Motgabio, ir mokyt. E. Tamošaitienės vadovaujama tautinių šokių grupė.

HAMBURGO UNIVERSITETO KLINIKOSE dirba iš N. Zelandijos atvykusi medicinos sesuo Natalija Liutkaitė. Atostogas ji praleido pas Londono lietuvius.

PREL. DR. JONĄ AVIŽĄ, Lietuvių Sielovados direktorių Vokietijoje, visus darbus privertė nutraukti liga.

DAINOS IR ŠOKIŲ FESTIVALĮ Luebecke surengė estai, latviai, lietuviai ir ukrainiečiai. Programoje lietuviai šį kartą nedalyvavo, bet lietuviškoji trispalvė plevėsavo šalia kitų tautų vėliavų, o liaudies menui atstovavo Onos Bartusevičienės audiniai, mezginiai ir dievdirbio Domo Jundulo drožiniai.

LIETUVIŲ KLUBO NARIAI, susirinkę pramonininko J. Dirsės bute Stuttgarte, įsteigė Lietuvių Šalpos Draugiją, kurios valdybą sudarė: iniciatorius J. Glemža, E. Lucienė ir J. Krasnauskienė. Kontrolės komisijon buvo išrinkti: J. Dirsė, dr. J. Norkaitis, A. Šukys. Veiklos pradžiai tuojau pat buvo surinkta 327 DM, o J. Dirsė ir p-nia A. Laage paaukojo po 500 DM. J. Dirsė turi moteriškų drabužių siuvyklą, kurioje dirba apie 60 darbininkų. Vokietijoje gimusios Rūta ir Mėta Dirsytės susirinkimo dalyviams pašoko tautinį šokį ir padainavo "Sėjau rūtą". Šokį ir dainą jos išmoko keturių dienų viešnagės metu Vilniuje. Iš Vilniaus jos grįžo pasiryžusios mokytis lietuvių kalbos, kurią jau buvo spėjusios užmiršti.

EUROPOS KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ Sąjungos suvažiavime Eichholze dalyvavo septyniolikos kraštų krikščionių demokratų atstovai. Lietuvių KD S-gai atstovavo dr. P. Karvelis ir iš Paryžiaus atvykęs A. Venskus, europinės sąjugos vyriausio komiteto narys.

Australija

SIDNĖJAUS WARATH FESTIVALIO tautinių šokių programoje du šokius pašoko lietuvių grupė, vadovaujama M. Osinaitės-Cox.

PASKAITĄ APIE LIETUVOS IR LENKIJOS santykius Sidnėjaus lenkų klube anglų kalba skaitė plk. V. Šliogeris, savanoris-kūrėjas, buvęs prez. A. Smetonos adjutantas. Diskusijose dalyvavo: buv. Lenkijos ambasadorius Maskvoje A. Paninskis, Želigovskio štabo adjutantas gen. J. Kleebergas, plk. Racieskis ir prof. Graczykas. Lenkai buvo priversti prisipažinti, kad šiuo metu būtų netiksliu reikšti pretenzijas į Vilnių, nes lenkiškai kalbančiųjų gyventojų skaičius ten jau yra sumažėjęs. Be to, Vilnius esanti istorinė Lietuvos sostinė. Diskusijose taipgi išryškėjo lenkų noras siekti artimesnio bendravimo su lietuviais bendroje kovoje prieš sovietų agresiją. Paskaitą suorganizavo Lenkijai Pažinti Draugijos vietinis skyrius, vadovaujamas lenkų laikraščio leidėjo ir red. J. Dunino-Karvickio.

KLAIPĖDOS INSTITUTO absolventai ir buvusieji studentai specialiame susirinkime Adelaidėje prisiminė Prancūzijoje mirusį instituto įkūrėją, politiką ir valstybininką a.a. Ernestą Galvanauską. Su velionies šakota veikla dalyvius supažindino Juozas Lapšys, Aloyzas Paliulis ir Jurgis Vasiliauskas. Ypač įdomus buvo A. Paliulio pasakojimas apie E. Galvanausko jaunystę Vabalninke, kur jis, lankydamas pradžios mokyklą, trejus metus gyveno pas A. Paliulio tėvus. Susirinkimo dalyviams buvo pranešta, kad Čikagoje veikianti Prekybos Instituto Bičiulių Sąjunga planuoja išleisti E. Galvanausko atsiminimus ir pilną jo biografiją.

Prancūzija

LB KRAŠTO TARYBOS IR GARBĖS TEISMO rinkimai bus pravesti korespondenciniu būdu gruodžio 14-29 d.d. Jais rūpinsis dabartinė krašto valdyba ir rinkimų komisija, kurios pirm. yra prof. dr. G. Matore, sekr. — inž. R. Bačkis. Kandidatai buvo išstatyti lapkričio 5 d. įvykusiame Paryžiaus lietuvių susirinkime. Rinkimų rezultatai bus paskelbti 1968 m. sausio pradžioje.

Taisytina kunigo Strazdo biografija

Okupuotos Lietuvos Mokslų Akademijos Lietuvių Kalbos ir Literatūros Instituto išleistoje 4 tomų "Lietuvių literatūros istorijoj" I tomo 399 psl. rašoma: "Strazdas mirė 1833 m. balandžio 11 d. Jis palaidotas Kamajuose — ne šventoriuje, kaip buvo įprasta laidoti kunigai, bet naujai pradėtuose kapuose, už miestelio."

Prieškarinės Lietuvos gimnazijoje ir net kunigų seminarijose buvo aiškinama, kad poetas kunigas Antanas Strazdas (Drozdowski, Drazdauskas) buvęs prasčiokas, turėjęs "žmoną" ir vaikų, palaidotas nešvęstuose kapuose, kad savo gyvenimo pabaigoje nėjęs kunigo pareigų, gyvenęs iš fizinio darbo.

Šiuo metu Kamajuose klebonauja kun. Antanas Gobis, kuris vakarais mėgsta pasiknaisioti parapinėse knygose, o Kamajų parapija sena, jos metrikų knygos prasideda nuo 1637 metų. Kun. A. Gobis atsiuntė kun. A. Strazdo mirimo metrikos (įrašo) nuorašą lenkų kalba, iš kurio matyti, kad tas kunigas, liaudies poetas, mirė aprūpintas sakramentais ir į parapijos kapines palydėtas ano meto Kamajų vikaro kun. Juozapo Daukšos (Dowksza). Taigi, kun. A. Strazdo mirimo metrikoje aiškiai parašyta, kad jis į kapus kunigo palydėtas ir palaidotas parapijos kapinėse, kurios nėra "nepašventinta vieta".

Tose pat Kamajų parapijos knygose yra paties kun. Ant. Strazdo ranka įrašytų krikšto metrikų, o tai reiškia, kad jis nebuvo suspenduotas (bent savo gyvenimo gale) ir kad ėjo kunigo pareigas altaristo (emerito) teisėmis iki mirties. Vadinas, poetas kunigas A. Strazdas lietuvių literatūros istorijos vadovėliuose atvaizduotas pergrubiai, nevisais atžvilgiais teisingai. Jei kun. A. S. būtų turėjęs "žmoną" ir vaikų, vargu bebūtų galėjęs eiti kunigo pareigas, pvz. vaikus krikštyti. Galimas daiktas, kad A. Str. buvo prasčiokas, nes į jo sukurtas dainas yra patekę vulgariškų žodžių ir vaizdų, bet jis pats nebuvo nepadorus. Kamajų parapijos archyvuose rasta raštų, įrodančių jo skolas žydams krautuvininkams, bet nėra įrodymų, kad jis turėjo "žmoną" ir vaikų. Aplamai imant, šito mūsų poeto biografija pateko į literatūros istoriją perdaug išmurzinta, ir todėl reikalinga pataisų. Lietuvių literatūros istorikai turėtų daugiau dėmesio kreipti į Kamajų parapines knygas ir į tos pat rūšies knygas tose parapijose, kuriose A. Str. yra kunigavęs, pastoracinį darbą dirbęs. **J. Gobis**

Nauja istoriko Ivinskio studija

V. TRUMPA

Reikia tikrai džiaugtis, kad žymiam mūsų istorikui prof. Zenonui Ivinskiui sąlygos leidžia dirbti rimtą Lietuvos istorijos tyrinėjimo darbą. Gyvendamas tarp Bonnos ir Romos, jis gali pasinaudoti ne tik visais gausiais naujai skelbiamais šaltiniais, bet ir pats nemaža jų atrasti, ypač Vatikano ir Tėvų jėzuitų archyvuose. Iš tų jo tyrinėjimų jau susilaukėme nevienos

Vytas Remeika Berniukas

rimtos studijos iš kritiškų Lietuvos istorijai XVI ir XVII amžių.

Štai vėl nauja studija apie reformaciją Lietuvoje ("Die Entwicklung der Reformation in Litauen bis zum Erscheinen der Jesuiten 1569"). Tai yra jo įžanginės paskaitos Bonnos universitete praplėsta versija, kurią atspausdino "Forschungen zur osteuropaeischen Geschichte, 12 t., 1967. Šioje 45 puslapių studijoje pateikta daug naujos medžiagos ir nemaža naujų samprotavimų. Pavyzdžiui, joje Ivinskis įrodo, kad protestantizmas Lietuvoje ėmė plisti labai greitai po jo atsiradimo Vokietijoje, daug anksčiau, negu ligi šiol buvo manoma. 1527 m. Vilniaus vyskupijos sinode jau buvo labai rimtai svarstomas protestanzimo pavojus Lietuvoje.

Mes ir anksčiau žinojome, kokioje apverktinoje padėtyje buvo Katalikų Bažnyčia Lietuvoje, ypač Žemaitijoje, XVI a. pirmoje pusėje. Dabar Ivinskis pateikia nemaža medžiagos tam teigimui pailiustruoti, ypač pasiremdamas jėzuitų vizitatoriaus Tarkvinijaus Pekulo (Peculus) pranešimais. Z. Ivinskio nuomone, prie tos padėties susidarymo daug prisidėjo kunigų seminarijos nebuvimas Lietuvoje. Tai vertė skirti lenkus kunigus, visiškai nemokėjusius ir nesistengusius išmokti lietuvių kalbos, nors kartais jiems tekdavo dirbti Žemaitijoje net po 30 metų. Tiesiog siaubas ima pagalvojus, kad vienas toks kunigas paklaustas, kokia kalba jis klausąs išpažinties, atsakęs: "In lingua ruthenica" (gudų kalba). Ir tai jau buvo XVI a. pirmoje pusėje pačioje Žemaitijos širdyje.

Pora smulkmenų. Z. Ivinskis, man atrodo, visiškai teisingai rašo Radvilas, ne Radvila. Mūsų kalbininkai pagaliau turėtų apsispręsti šios didikų šeimos vardą rašyti Radvilas. Krakes geriau aptarti į šiaurę nuo Kėdainių, negu į rytus nuo Rasčinių. Prie studijos pridėtame žemėlapyje Butkiškė be reikalo nukelta į dešiniąją Dubysos pusę.

TAUTYBIŲ PROBLEMA KANADOJE

(Atkelta iš 3-čio psl.)

kalbomis šnekančios imigrantų grupės, neturinčios nieko bendro nei su anglais, nei prancūzais.

Tas pats prof. J. B. Rudnyckyj, ukrainietis iš Winnipego, į oficialų komisijos leidinio 155-169 psl. įjungė savo pasiūlymą, liečiantį tautines mažumas. Pasak jo, remiantis dvikalbiškumo principu, reikėtų pripažinti kaikuriose srityse šalia anglų, vokiečių, italų, ukrainiečių ir indėnų-eskimų kalbas. Tose vietovėse, kur gyvena bent 10% minėtos tautybės asmenų, reikėtų jų kalbas pripažinti kaip antrąsias oficialias kalbas. Jos turėtų būti dėstomos mokyklose, naudojamos radijo bei televizijos programose ir t.t.

Senatorius P. Yuzyk, irgi ukrainietis iš Winnipego, ukrainiečių federacijos suvažiavime Edmontone pareiškė, kad sprendžiant anglų-prancūzų problemą Kanadoje pamirštamos kitos tautinės grupės. Esą reikia sušaukti bendrą tautinių grupių konferenciją, kuri pasisakytų dėl mažumų teisių. Anot jo: "Mes nesutinkame su dviejų steigiamųjų grupių samprata — tai senoji Kanada. Gyvename naujoje Kanadoje, kurioje anglai, prancūzai ir daugelis kitų tautinių grupių bendromis pastangomis kuria Kanadą". Sudaromas komitetas, kuris rūpinsis sušaukti tautinių mažumų konferenciją Otavoje šešių mėnesių laikotarpyje. Šiame sąjūdyje anglai ir prancūzai nebūsią atstovaujami.

Patenkins Kvebeką?

Komisijos pasiūlymai turi tikslą atstatyti Kanados vienybę, kuriai šiuo metu didžiausią pavojų sudaro Kvebeko separatistai. Seniau anglų kilmės kanadiečiai tokio masto lygybės reformas būtų sutikę kreivomis akimis, o dabar į jas jau žiūrima kaip į neišvengiamą būtinybę Kvebekui išlaikyti Kanados federacijoje. Ar pasiūlymų įgyvendinimas bus sėkminga priemonė, yra kitas klausimas. Toronto "The Telegram" dienraščio bendradarbis Lubor J. Zink, pagarsėjęs antikomunistiniais rašiniais ir Kanados politinių reikalu apžvalgomis, yra linkes manyti, jog komisijos pasiūlymai jau gali būti pavėluoti. Jo nuomone, Kvebeko nerimas yra nerženges dvikalbiškumo bei dvikultūriškumo rėmus ir tanes grynai politine problema. Kvebekui neužteks kalbu ir kultūru lygybės, nes jo vadams rūpi politinis ir ekonominis provincijos svoris. **V. Kst.**

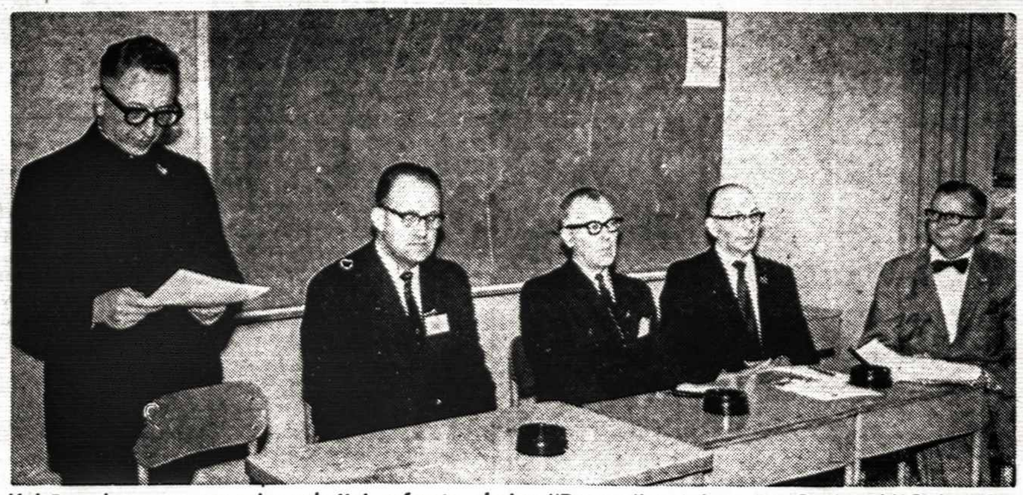

Kultūros kongreso spaudos sekcijoj referatą skaito "Draugo" red. kun. Pr. Garšva, MIC; korefe-rentai: A. Pužauskas, "Naujienų" pirmojo puslapio redaktorius, A. Kučys, "Varpo" žurnalo redaktorius, M. Valiukėnas, "Dirvos" bendradarbis; Vyt. Kasniūnas, moderatorius

Nuotr. A. J. Gulbinsko

Poeto paminklas - laisvės magnetas

Tylūs protestai • Varžomas rašytojas Solženicinas • Uždrausta knyga "Vėžio palata" • Voznesenski Sibire • Istorikui neleido atspausdinti • "Birželio 22"

Torontiškis dienraštis "Daily Star" paskelbė savo bendradarbio Maskvoje Mark Gayn straipsnių seriją. Vienas tų straipsnių užvardintas "Russia celebrates freedom by muzzling its rebel poets". Po Puškino iliustracija laikraštyje užrašas: "Rusija švenčia penkiasdešimtmetį šlovingo socializmo. Viskas sovietiniam krašte stebuklingai gražu. Sovietiniai poetai ir autoriai, kurie neprisitaikė prie režimo, nutildyti, pasipriešinusieji įkalinti arba išsiųsti į Sibirą. Tik poeto Puškino statula tebėra vieta, kur, nors ir mažais būreliais, susirenka prispaustieji kultūrininkai."

Prie Puškino statulos

Tenai visada esama gyvų gėlių. Jas nuolat kas nors padeda prie statulos papėdės. Tai esanti tauta, kur poetai gerbiami ir kur jie, bent du šimtmečius, kalbėjo apie laisvę. Vienoj pusėj Puškino paminklo yra epitafija, kurios žodžius parašė pats autorius: "Ilgai, ilgai aš pasiliksiu žmonių mylimas, nes savąja lyra ir pakiliais jausmais aš pabudinau juos, nes priespaudos amžiais garbinau laisvę." Tai ne atsitiktinumas, kad jauni rusai, pajutę neteisybę, laisvės suvaržymą ateina čia išreikšti savo protesto.

Keletą blokų toliau — Gorkio gatvė ir kita aikštė, su Majakovskio statula. Majakovskis buvo bolševikinis poetas, garbinęs revoliuciją. Bet tik Puškinas, patricinis sukilėlis, o ne bolševikas Majakovskis traukia į save sukilusį jaunimą. 1966 m. gruodžio 5 d. ir 1967 m. sausio 27 d. prie Puškino paminklo demonstravo jauni žmonės. Abu kartu jų grupės nebuvo didesnės kaip 50 žmonių. Antrąjį kartą demonstrantai nešė ir plakatus, reikalaujančius panaikinti iš kriminalinio kodekso baisųjį 70-tąjį paragrafą, kuriame pabrėžiama, jog neklusnūs rašytojai gali būti įkalinti ilgiems metams "už priešvalstybinę veiklą".

Policija suėmė kaikuriuos demonstrantus. Trys jų buvo teisiami septyniems mėnesiams praslinkus — 1967 m. rugpjūčio 30 d. Jaunas intelektualas Bukovsky buvo nubaustas kalėjimu. Užsienio korespondentai teismo salėn nebuvo įleisti. Kai du Bukovskio draugai bandė kalbėti su laikraštininkais, buvo sulaikyti.

Atėmė rankraščius

Neramumai Puškino aikštėj — tai ženklai sunkios kultūrinės įtampos Sov. Sąjungoje. Partija yra pasiryžusi užslopinti tą sukilėlišką rašytojų dvasią. Nei rašytojui, nei poetui, nei istorikui neleidžiama parodyti sovietinio gyvenimo tamsios pusės. Toks rašymas juk galįs aptemdyti "didelę ir garbingą" komunizmo "tiesą", todėl tai ir esą "zaprešeno" — uždrausta.

Tokiai linijai įgyvendinti partija naudoja visokiausias priemones. Per oficialią rašytojų sąjungą ji siūlė rašytojams "alyvos šakelę" (atseit, taiką) su sąlyga, kad jie bendradarbiautų su partija. Naudojamos ir kietesnės priemonės. Pvz. Aleksandras Solženicinas, laikomas žymiu dabarties kūrėju Sov. Sąjungoj, negalėjo niekur atspausdinti savo dviejų naujausių darbų. Slaptoji policija padarė kratą jo namuose ir konfiskavo jo dienoraštį bei užrašus, netgi tuos, kurie buvo daryti Stalino priverčiamųjų darbų stovykloje.

Vėžio ligos kankinys

Solženicinas serga vėžiu, todėl ir jo naujausias kūrybinis darbas pavadintas: "Vėžio palata" (The Cancer Ward). Buvo tikėtasi, kad tas darbas bus atspausdintas 1967 m. literatūriniam žurnale "Novy Mir". Deja, taip neįvyko, o ir pats "Novy Mir" buvo apmalšintas.

Kai sovietinė rašytojų sąjunga sušaukė savo ketvirtąjį suvažiavimą 1967 m. gegužės mėn., Solženicinas perskaitė jame savo laišką, kuris išliks sovietinėj literatūrinėj istorijoj. Tas laiškas niekur kitur nebuvo nei skaitytas, nei paskelbtas. Tik vienas prancūzų komunistas parvežė to laiško nuorašą į Paryžių, kur jis buvo atspaustas "Le Monde" laikraštyje, kaip rašytojo protestas prieš policinį išniekinimą, persekiojimą ir ypač neleidimą rašytojo kūrinio atspausdinti.

Solženicinas nebuvo vienas. Konstantinas Simonovas taip pat turėjo karo dienoraštį, kurį norėjo atspausdinti "Novy Mir" žurnale. Ir tai nebuvo leista, nes dienoraštyje aštriai pasisakyta prieš tą kainą, kurią teko Sovietų Sąjungai sumokėti karo metu dėl Stalino klaidų.

Andrius Voznesenskis galbūt pajėgiausias nūdienis sovietų jaunas poetas, buvo laukiamas Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Deja, "Literaturnaja Gazeta" paskelbė prieš jį nukreiptą kritiką, perspausdintą iš komunistinio laikraščio, leidžiamo Niujorke. Voznesenskio kelionė buvo sulaikyta ir paskelbta, jog jis ... susirgęs. Pats poetas apie "savo ligą" tesužinojo tik iš Reuterio korespondento, kuris jam apie tai pranešė vieno priėmimo metu ... Perpykęs Voznesenskis parašė laišką "Pravdai", protestuodamas prieš tokią provokatorišką atmosferą krašte. Jame jis pabrėžė: "Aš esu sovietų rašytojas. Esu gyvas žmogus, dengiamas odos ir pulsuojančio manyje kraujo, bet ne marijonetė, kurią būtų galima judinti virvele". Laiškas, žinoma, nebuvęs atspaustas "Pravdoje". Jis dienos šviesą išvydo irgi tik "Le Monde laikraštyje.

Voznesenskis buvo išsiųstas į Sibirą atlikti "literatūrinės" bausmės. Mėnesiui ar daugiau praslinkus, "Literaturnaja Gazeta" atspausdino daugiau kaip pusę puslapio Voznesenskio poezijos iš tolimojo Sibiro. Viename jo eilėraštyje neva išreiškiamas puolimas prieš emigrantus, gyvenančius Miunchene, tačiau faktiškai daug jame pasakoma karčios tiesos ir sovietų atžvilgiu, o taip pat, nors pridengtai, perduodami ir tie patys jo žodžiai, parašyti laiške "Pravdai", kuri jų nespausdino.

Kiti ženklai

Sov. Sąjungos kultūrinės srities gyvenime yra ir kitų ženklų, rodančių nelengvą padėtį. "Komjaunimo Tiesa" paskelbė straipsnį prieš sovietinius cenzorius. To puolimo vaisiai pasirodė už devynių dienų. Dailės paroda, kuri buvo rengiama "aprobuotų dailininkų", liko uždaryta atidarymo dieną. Vieno žymaus istoriko parašyta knyga "Birželio 22", rodanti Stalino klaidas dėl raud. armijos ankstyvųjų katastrofų 1941 m., nebuvo leista spausdinti, nors tą knygą rėmė daugelis jaunų istorikų.

Taigi, matyti ženklai, kurių anksčiau nebuvo per visą penkiasdešimtmetį. Atsirado daug pogrindinės literatūros. Daugelis kūrinių būna ranka rašyti arba mimeografuoti. Žinoma, tai nereiškia, kad Sov. Sąjungoj literatūra klesti.

Pilkasis laikotarpis

Sukilėliai Sov. Sąjungoj visdėlto sudaro mažumą. Dauguma nori išlaikyti ramybę, nesudrumstą ir nesudarkytą rašytojišką padėtį, gauti premijas ir turėti vardą oficialiojoj plotmėj. Prieš keletą metų vienas poetas Mark Gaynui skaitęs savo kūrybą, kuri buvusi pilna pasiryžimo siekti laisvės, bet šiuo metu besigirdi tik sachariniška gaida kūrėjų tarpe.

Partijai, ypač 1967 m., pavyko visai nutildyti nepatenkintuosius. Didelė rašytojų dauguma nekelia balso, kaip buvo daroma Kruščiovo laikais. Partija, sakoma, pagriežtino liniją prieš rašytojus, nes norėjo turėti "nesudrumstą harmoniją" jubilėjaus proga. Kitais metais kontrolė, girdi, bent kiek būsianti sušvelninta. Tokiu pažadu betgi netikima, nes partija, taip sėkmingai susidorojusi su daugeliu rašytojų, nebenorės varžtų atleisti.

Tai pilkas arba juodas sovietų laikotarpis, kuris negali trukti amžinai. Jis turės pasikeisti, nes daugelis ženklų rodo į tokios pranašystės galimumą.

Pr. Alš.

Lietuviškos spaudos paroda, surengta J. Vaidelio Čikagos Jaunimo Centre kultūros kongreso metu

Nuotr. V. Noreikos

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ESTŲ, LATVIŲ IR LIETUVIŲ mokslininkų konferencija bus šaukiama 1968 m. liepos pabaigoje ir rugpjūčio pradžioje Maryland universiteto Silver Springs rūmuose, netoli Vašingtono. Jos tiksals — išnagrinėti akademiniu lygiu sovietizacijos poveikį Baltijos tautose. Latvių iniciatyva sušauktame posėdyje Niujorke buvo sudarytas vykdomasis komitetas konferencijai rengti: J. Gaigulis — pirm., dr. S. Grava, dr. J. Puzinas, dr. A. Budreckis, dr. H. Leesement ir W. Elsas. Į šį posėdį buvo kviesti 9 lietuviai, bet dalyvavo tik vienas Algirdas Budreckis. Konferencijos išlaidoms padengti latviai paskyrė $2.000. Konferencijos dalyviai turės išnagrinėti sovietų okupuotų Baltijos kraštų būklę, apžvelgti baltiečių bendruomenių reikalus laisvajame pasaulyje, nustatyti gaires mokslinėms studijoms ir koordinuoti tolimesnį baltiečių mokslininkų bendradarbiavimą. Atitinkamas darbo komisijas suorganizuos vykdomasis komitetas, užmezgęs ryšius su estų, latvių ir lietuvių mokslo institucijomis.

KALĖDINĮ KONCERTĄ Čikagoje surengė prof. dr. Leonardo J. Šimučio vadovaujamas valstybinės kolegijos šimto balsų mišrus studentų choras, kuriame dalyvauja ir dvi lietuvaitės — Zuzana Micukaitė ir Karen Molytė.

DAIL. TEOFILIAUS PETRAIČIO darbų paroda įvyko Šv. Juozapo parapijos salėje, Waterbury, Conn., gruodžio 9-10 d.d. Ją surengė ir globojo šios apylinkės LB valdyba. Dailininkas buvo išstatęs 44 akvareles ir 12 temperos darbų.

ANTANAS SMETONA, klevelandietis pianistas, koncertuoja V. Vokietijoje. Muzikos festivalyje "Giessener Musiktage" jis atliko P. Čaikovskio koncerto b-moll fortepijonui pirmąją dalį. Koncertą transliavo Hesseno televizija.

P. BALTUONIS iš Montrealio dalyvavo Detroito Tarptautinio Instituto parodoje ir buvo pakviestas ateinantiems metams. Institutas pažadėjo jo kūriniams didžiulę salę ir gerą reklamą. Vieną jo medžio skulptūrų įsigijo p. Damušiai už $150.

"BIRUTĖS RYTAS" — tokiu pavadinimu išėjo iš spaudos J. Narūnės parašyta knyga vaikams. Ji yra eiliuota, lengvai skaitoma, spausdinta Kolumbijoj. Iliustracijos R. M. Kulmanienės. Kaina — 0.95 ct.

ATSISVEIKINIMO VAKARĄ su poetu V. Mykolaičiu-Putinu rengia Pedagoginis Lituanistikos Institutas Čikagoje vasario 3 d. Bus vaidinamas jo "Prometėjas". Sceninei programai vadovauja rež. D. Lapinskas. Ta proga bus išleistas leidinys su velionies kūriniais "Vivos plango" ir "Mortuos voco". Buvusieji Putino mokiniai ir kiti kviečiami prisidėti bent $10 auka. Atsiliepusiųjų mokinių pavardės bus įdėtos leidinyje. Rašyti: P. L. Institutas, 5620 S. Claremont Ave, Chicago, Ill. 60636, USA. Leidinio grafine išvaizda rūpinasi dail. A. Kurauskas.

KANADĄ PASIEKĖ Vokietijos LB jaunimo sekcijos pradėto leisti laikraštėlio "Jaunimo Žodis" pirmasis numeris. Redakcinę kolegiją sudaro: V. Bartusevičius, K. Brazaitienė, V. Brazaitis ir K. Dikšaitis. Įvadiniame žodyje skelbiama: "Tai naujas laikraštėlis, kuris kreipiasi į visą lietuvišką jaunimą Vakarų Vokietijoje. Jame galės rasti vietos visi jauną žmogų dominantys, jaudinantys ir jo atsakymo laukiantys klausimai. Ypatingas dėmesys bus kreipiamas į klausimus, kurie rišasi su mūsų, kaip lietuvių, gyvenimu Vokietijoje. Tai daug abejonių ir netikrumų kelianti sritis. Juk daugelis mūsų nepažįstame savo tėvų žemės, esame Vokietijoje gimę ir augę ir galbūt nežinome, kodėl ir kaip reikia būti lietuviais, nors dar aiškiai jaučiame neapčiuopiamą priklausomumą savo tėvų tautai ir kraštui ..." Laikraštėlis žada parūpinti žinių apie Lietuvą, jungti V. Vokietijos gyvenantį jaunimą ir informuoti apie kitų kraštų lietuvių jaunimo veiklą. Redakcijos adresas: "Jaunimo Žodis", 684 Lampertheim - Huettenfeld, Litauisches Gymnasium, W. Germany.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

MAIRONIO POEZIJOS VAKARĄ Vilniaus Aktorių Namuose surengė poezijos populiarintojas Laimonas Noreika, dramos teatro aktorius. Dalyviai turėjo progos pasiklausyti Maironio "Pavasario balsų" eilėraščių, baladžių ir poemų.

N. RIMSKIO-KORSAKOVO konservatorija Leningrade suteikė meno mokslų doktoratą Jadvygai Čiurliony tei už lietuvių liaudies muzikos tyrinėjimus, pedagoginę veiklą, meno kritikos darbus, M. K. Čiurlionio muzikinio palikimo redagavimą ir skelbimą. Jos nuopelnus apibūdino prof. B. Dvarionas, prof. dr. J. Tulinas, prof. dr. A. Dmitrijevas ir prof. S. Ginzburgas.

VIRGILIJUS NOREIKA, Vilniaus operos tenoras, porą savaičių viešėjo Lenkijai priklausančiose Vokietijos srityse. Bydgošče ir Ščecine jis dalyvavo simfoniniuose koncertuose, atliko Mantuvos kunigaikščio vaidmenį G. Verdi operoje "Rigoletto".

"FILOSOFIJOS" MOKSLO DARBŲ serijas 1968 m. pakeis prenumeruojamas periodinis leidinys "Problemos", kurio tais metais išeis du numeriai po 10 spaudos lankų, o 1969 m. — keturi numeriai. Redakcinio kolektyvo sekr. I. Ledo teigimu, naujasis leidinys nagrinės filosofines bei estetines problemas "šiuolaikiniu lygiu". Ką reiškia tas "šiuolaikinis lygis", išryškina kad ir šis I. Ledo prasitarimas: "Greta teorinių problemų sprendimo, labai aktualus uždavinys tebėra mūsų kultūrinio palikimo tyrinėjimas ir konkretus istoriškas įvertinimas marksistinės metodologijos pagrindu ..."

DUOKLĖ SOVIETINIAM SPALIUI lietuviai kompozitoriai ir menininkai atidavė penkias dienas trukusia koncertų serija. Programa buvo pradėta naujausiomis operomis — Vyt. Laurušo "Paklydusiais paukščiais", Vitolio Baumilo "Rožės žydi raudonai", Vyt. Paltanavičiaus "Kryžkelėje" ir Benjamino Gorbulskio operete "Trys vakarai". Vilniaus Filharmonijos salėje koncertavo Prano Tamošaičio vadovaujamas liaudies instrumentų ansamblis "Sutartinė", Vilniaus miesto pučiamųjų orkestras "Trimitas", kurio meno vadovas ir dirigentas yra Romas Balčiūnas. Atskirą koncertą surengė Vlado Bartusevičiaus vadovaujamas ansamblis "Lietuva", programon įtraukęs J. Gaižausko "Patrepsienį", R. Žigaičio Sūkurėlį", M. Noviko "Greitpolkį", J. Gaižausko "Tamošių be kepurės", A. Bražinsko "Žemės rytą", B. Dvariono "Vestuvinę dainą", B. Gorbulskio muzikinę pjesę lumzdeliams ir birbynių kvintetui "Lumzdelių pasivaikščiojimas", Vyt. Klovos pjesę birbynei su kanklėmis "Ulijona", kurios solo partiją atliko Kanadoje koncertavęs birbynininkas Pranas Budrius. Estradinės muzikos koncertas įvyko Elektrėnuos. Čia dėmesio centre buvo V. Barkausko "Ekspresyvios struktūros" orkestrui, T. Makačino "Jūros laiškai", naujausieji A. Bražinsko ir R. Racevičiaus kūriniai. Chorinės muzikos koncerto programą Vilniaus katedroje atliko: L. Abariaus vadovaujamas radijo ir televizijos komiteto choras, A. Krogerto — vyrų choras "Varpas" ir H. Perelšteino — Mokytojų Namų berniukų choras "Ąžuoliukas". Šalia daugiau ar mažiau propagandinio pobūdžio dainų skambėjo L. Povilaičio "Nakties peizažai", harmonizuotos liaudies dainos — E. Balsio "Oi, teka", "Ulioj bitelė", A. Bražinsko "Leliumai". Koncertą papildė S. Sondeckio vadovaujamas Vilniaus filharmonijos kamerinis orkestras.

KAROLIS VAIRAS-RAČKAUSKAS, literatas ir pagarsėjęs knygų vertėjas, atšventė 85 m. amžiaus sukaktį. Ta proga jis pareiškė poetui Eug. Matuzevičiui: "Aš esu kažkuo panašus į gyvą metraštį, kuriame daug kas sukaupta, sužymėta. Džiaugiuos, kad, sulaukęs tokio amžiaus, dar galiu rašyti ir neblogą atmintį turiu. Tiesa, rašau mašinėle. Taip greičiau, operatyviau. Ir ranka nepavargsta. Daug, labai daug įdomių atsiminimų. Noriu bent dalį jų užfiksuoti popieriuje." Spaudai jis jau yra paruošęs du atsiminimų tomus, baigia ruošti 30 apybraižų apie Joną Šliūpą. **V. Kst.**

UŽSISAKAU "TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS"

1. Siunčiu $6 ir prašau siuntinėti "TŽ" ištisus metus šiuo adresu: .....

2. Esu "TŽ" prenumeratorius; prie metinės savo prenumeratos pridedu $4 ir prašau siuntinėti "TŽ" ištisus metus kaip dovaną naujam skaitytojui šiuo adresu: .....

3. Esu naujas "TŽ" skaitytojas; siunčiu $4 ir prašau siuntinėti "TŽ" ištisus metus šiuo adresu: .....

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. **Tel. RO 2-8255**

DUNDAS — BROCK
$1.900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų augštų mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira skola, arti susisiekino ir krautuvių.

QUEBEC — BLOOR
$10.000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų augštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS,
$2.900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aluminiai 2-ri langai ir durys, savininkas išvyksta Europon, galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE,
$7.500 įmokėti, 8 kambariai per 2 augštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvių ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR,
$8.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūsyje.

BLOOR — CLENDENAN,
$9.000 įmokėti, 8 metų senumo dupleksas su 3-jų kambarių butu rūsyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO,
$15.000 įmokėti, 6 butų apartmentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvių ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, $7.500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPLEKSAS. Bloor - Indian Grove, $7.000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du augštus dupleksas, vieta — dviem automobiliam. šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

MANN & MARTEL REALTORS

1928 Weston Rd. **Tel. 249-7691**

EGLINTON— DUFFERIN, $21.900, atskiras, plytų, 2-jų miegamųjų namas; įmokėjimas — $5.000, greitas užėmimas, $295 mokesčių.

KIPLING — ALBION RD., $25.500, atskiras, plytų, 6 kambarių namas; pirmas mortgičius $14.000 iš 6½%; didelis sklypas, gražus namas.

WILSON—WESTON Road, $26.900, atskiras, 6 kambarių, plytų vienaaugštis — bungalow; įmokėjimas— $7.000, sklypas 50x230; gražus vaisių sodas, greitas užėmimas, arti prie didžiųjų krautuvių ir susisiekimo.

DUFFERIN — ROGERS ROAD., $14.900 pilna kaina, atskiras, privatus įvažiavimas,, gražus sklypas, mokesčiai $211.

WESTON ROAD, $27.900, atskiras, plytų namas, 6 kambariai, privatus įvažiavimas, sklypas 50x120, mortgičiai iš 6%; mėnesinis mokėjimas $119, įskaitant pagrindinę sumą, palūkanus ir mokesčius; arti prie visų patogumų.

BATHURST—LAWRENCE, $24.900 kaina, atskiras 6 kambarių plytinis namas,, $6.000 įmokėjimas, sklypas 41x110, privatus įvažiavimas.

DIXON — ISLINGTON, $33.000, gražus namas su maudymosi baseinu.

WENDEL — GARY DR., $28.800 pilna kaina, 2 šeimų atskiras namas, $7.000 įmokėjimas, geras pirkinys.

ST. VAUPŠAS

Darbo tel. 249-7691 Namų tel. 244-3519

Turime taip pat daug nuosavybių parduoti.
Priimame namus pardavimui.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:
Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Antr. 10 - 1.30
Treč. uždarytas
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8
Šešt. 9 - 12
Sekm. 9.30 - 1

4¾% 5½% 6½% 7%

100% saugumas.
$2.000 gyvybės drauda nemokamai.
Mūsų greitas augimas yra sveikos finansinės įstaigos išdava.

PILNA ČEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ.

GREIČIAUSIAI AUGĄS LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. **Tel. 534-9286**

Džiaugsmingų šv. Kalėdų ir tikrai laimingų naujų metų savo klientams ir visiems lietuviams nuoširdžiai linki –

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

TARP HAMILTONO IR GRIMSBY — vaisių ūkis; $10.000 įmokėti, 10.5 akrų žemės, gyvenamas namas, visi reikalingi padargai ir mašinos, 300 kriaušių, 300 slyvų, 300 vyšnių, 2 akrai vynuogių ir kitų vaismedžių. Metams pajamų iki $7.000.00 ir nemokamas pragyvenimas. Prašoma kaina — $21.500.

BLOOR — DURIE, $10.000.00 įmokėti, mūro, atskiras, 7 kambariai per du augštus, 2 mod. vertuvės, 2 prausyklos ir geras garažas.
COOKSVILLE — V kelias, $5.000.00 įmokėti, 10 akrų žemės.

BLOOR — INDIAN RD., mūro, atskiras, 11 kambarių, 3 virtuvės, 2 garažai, geros pajamos.

EGLINTON — KEELE, $20.000.00 įmokėti, mūro, atskiras 6 butų apartamentas; už butą $150 men. nuoma, 5 garažai.
Kam reikia, gali gauti pirmąjį mortgičių — skolą ant namo iki $20.000.00 iš 8½%.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.
LE 1-1161, namų 783-2105

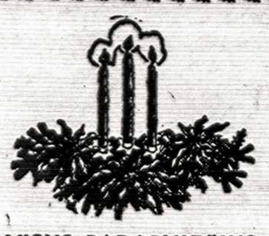

VISUS PARAPIJIEČIUS,
PRISIKĖLIMO BAŽNYČIOS IR VIENUOLYNO
GERADARIUS BEI RĖMĖJUS IR
VISUS KOLONIJOS LIETUVIUS
SU
ŠV. KALĖDOMIS IR
NAUJAIS METAIS
SVEIKINA

TĖVAI PRANCIŠKONAI
Prisikėlimo parapija Toronte

Geriausi sveikinimai Kalėdų proga visiems lietuviams ir

visiems už mane balsavusiems –

MPP, **Humber apylinkė**

George Ben, Q.C.,

Mano broliui **ANTANUI NARUŠIUI** mirus, visiems, užpraišiusiems šv. Mišias, per spaudą, raštu ir žodžiu pareiškusiems man užuojautas, nuoširdžiai dėkoju —

Brolis Pranas

Mielosios Ponios, siunčiu Jums nuoširdų ačiū už man surengtą priešvestuvinį pobūvį, dalyvavimą ir gausias dovanas. Ypač dėkoju savo krikšto motinai p. Kazilienei ir visom rengėjom: poniom — Abromaitienei, Arūnienei, Bungardienei, Benckienei, Bumelienei, Cox. E. Čepienei, E. Čepienei, Čeponienei, Čižikienei, Eidukaitienei, Elijošienei, Gataveckienei, Gugienei, Iškauskienei, Jakimavičienei, Jaseliūnienei, Jučienei, Juknevičienei, Juodikienei, Kablienei, Kalendrienei, Karasiejienei, Kerberienei, Keršienei, Kolyčienei, A. Kuolienei, M. Kuolienei, p-lei Lemešytei, E. Lorencienei, Lorencienei. A. Lukošiūnienei, Mačiulienei, Meškauskienei, Ožalienei, Pleinienei, Poškienei, Račienei, Raškauskienei, Renkauskienei, Riaukienei, Rinkevičienei, Rinkūnienei, Skrebutėnienei, Sriubiškienei, Starienei, Sileikienei, Šmigelskienei, Šmitienei, Uogintienei, Valančienei, Valiukienei, Vaškevičienei, Vėlyvienei.

Visoms neužmirštamai dėkinga —

Janina Tumosaitė

Nuoširdžiai dėkoju šv. Jono Krikštytojo parapijos chorui už gėles ir linkėjimus, atsiųstus ryšium su mano liga bei operacija. Tegu Jums visiems atlygina gerasis Dievas —

Tamara Kazakevičienė

Padariusiems man malonią staigmeną — pasveikinimą 80 metų sukakties proga — bei įteikusiems brangią dovaną nuoširdžiai dėkoju: A. D. Bražiams, J. E. Bukšaičiams, J. E. Benečiams, V. V. Duobaičiams, A. E. Geldučiams, A. A. Juciams, D. V. Karosams, J. A. Krasauskams, P. B. Markuškiams, B. K. Rukšoms, P. A. Skilandžiūnams, A. A. Sukauskams, A. D. Zakarevičiams, Z. T. Zaleskiams.

Jūsų Tėvukas —

A. Sodaitis

PADĖKA

Visiems, dalyvavusiems mano vyro a. a. Jono Gadišausko laidotuvėse ir užjautusiems mane ir mano šeimą liūdesio valandoje, nuoširdžiai dėkoju —

Marija Gadišauskienė

PADĖKA

Už mums suruoštą malonią staigmeną vedybinio gyvenimo 15 metų sukakties proga nuoširdų ačiū tariame iniciatoriams ir rengėjams, ypač Aldonai ir Jonui Vaškevičiams, leidusiems pasinaudoti patalpomis.

Ypatinga padėka priklauso sveikinimo žodį tarusiam Šv. Jono Kr. parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui, prieš 15 metų palaiminusiam mūsų santuoką. Dėkui visiems pagerbtuvėse dalyvavusiems, mus sveikinusiems ir įteikusiems brangią dovaną.

Jūsų pavardės ir nuoširdumas amžinai liks mūsų širdyse.

Onutė ir Kazimieras Ivanauskai

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

TORONTO
Ateitininkų žinios

Globėjai, dirbą su atskirais būreliais, Kristaus gimimo šventės proga sveikina visus jaunučius, jaunesniuosius ir vyr. moksleivius. Tegu kalėdinė nuotaika lydi mus ištisus metus.

Dėkojame skautams už pakvietimą ateitininkų moksleivių atstovų į ruoštas bendras Kūčias. Broliškas bendradarbiavimas žymiai sustiprina organizuotą jaunimą.

Linkime visiems jaukios kalėdinės nuotaikos.

Skautų veikla

● Šv. Kalėdų proga tėvelius, rėmėjus, seses ir brolius visame pasaulyje ir visą lietuvišką jaunimą sveikina "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai. Sukaktuviniai 1968 metai teatneša visiems asmeninės laimės ir dvasinio stiprėjimo.

● "Šatrijos" tunto jau trečios iš eilės suruoštos Kūčios gruodžio 17 d. Prisikėlimo parodų salėje sutraukė didelį būrį skautiško jaunimo. Vakarienė pradėta "Rambyno" tunto dvasios vado T. Pauliaus, OFM, pašnekesiu apie Kūčias. Toliau su atitinkamais skaitymais uždegtos simbolinės žvakutės. Tunto kanklininkės giesme "Tyli naktis", vėliau giedojimu, įsijungiant vakarienės dalyviams, sukėlė kalėdinę nuotaiką ir rimtį. Kūčių tradicijos tęsimo reikalą savo žodyje iškėlė Kanados rajono vadeiva s. K. Batūra. Pakviestų į šią vakarienę ateitininkų vardu rengėjoms padėkojo E. Girdauskas.

● Sueiga prie Kalėdų eglutės įvyks sausio 7 d., 5 v.p.p., Prisikėlimo didžiojoje salėje. Mūsų mažiesiems ruošiamos vaišės. Kviečiami visi.

● "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų jūrų skautai-tės sausio 14 d., 5 v.p.p., ruošia 45 m. jubilėjinių jūrų skautų metų užbaigimo ir 45 m. Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimą-sueigą didžiojoje Prisikėlimo salėje. Talkina Mažosios Lietuvos Bičiulių dr-ja. Kviečiami visi tautietiečiai šventėje dalyvauti.

● "Šatrijos" tunto vadovybė dėkoja Tėvams pranciškonams už leidimą pasinaudoti parodų sale, ruošiant skautiškas Kūčias. **Č. S.**

AUŠROS ŽINIOS

Praėjusios savaitės rungtynių rezultatai. Metro lygoje vyrai laimėjo prieš EY 74:68; YT lygoje moterys nugalėjo Kodak 40:8 ir Ramblers 32:28; CYO lygoje mergaičių Jr. komanda nugalėjo St. Leos 29:21; mergaičių M. Jl. komanda pralaimėjo Vyčiui 16:40; mergaičių M. komanda pralaimėjo St. Edwards 7:11 ir mergaičių B. komanda pralaimėjo St. Edwards M. 3:23. Mergaičių Jr. komandoje žaidė: I. Janeliūnaitė 10, R. Birštonaitė 7, R. Radžiūnaitė 4, J. Urbonaitė, G. Urbonaitė, G. Mačionytė, R. Petronytė ir J. Ignatavičiūtė 3.

Šį antradienį užsibaigė prieškalėdinio sezono lygų rungtynės. B-C lygos rungtynės prasidės sausio 7 d. (Aušra — Latviai H ir Aušra Jr. — Latviai Y), Moterų YT lygos rungtynės bus sausio 6 d. 2,15 v.p.p. George Harvey mokykloje; Metro lygos — sausio 4 d., 8 v.v., mūsų salėje Aušra — Kodak.

Visiems klubo nariams, rėmėjams ir tėveliams linkime linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų 1968 metų.

Dalyvaus 500 lietuvių studentų

1967 m. gruodžio 29, 30 ir 31 dienomis Emerson viešbutyje, Calvert ir Baltimore gatvėse, Baltimore, Md., J. A. V, įvyksta visuotinis Kanados ir J. A. V. lietuvių studentų suvažiavimas. Tikimasi, dalyvaus apie 500 asmenų.

Diskusijų ir paskaitų pagrindinė tema — išeivija ir Lietuva. Baigiamasis simpoziumas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50-tųjų metų išvakarėse, sumuodamas paskaitas, aptars mintį "Ar išeivijai reikalinga Lietuva?"

Suvažiavimo dalyviai atvyks iš 22 įvairių vietovių. Jie čia gaus antrąjį metraštį. Nariai, užsimokėję nario mokestį, gaus nemokamai. Kitiems — $2.00.

Dainų grupes ar dainuojančiuosius gali patraukti Filadelfijos lietuvių alumnų LITO klubo išleista nauja lietuviška plokštelė "Toks mūsų likimas". Plokštelę pristatysime viename suvažiavimo vakare, įvairiems asmenims dainuojant plokštelėje įgrotas dainas.

Akademinės programos paskaitos:

1. "Okupuotos Lietuvos poezija" — Birutė Augustinavičiūtė iš Klevelando.

2. "Studentas tarp dviejų kultūrų Amerikoje ir Anglijoje" — Kastytis Baublys iš Middletown, Conn.

3. "Studentų spauda" — Mykolas Drunga, Čikaga.

4. "Lietuvių studentų ryšiai su Amerikos jaunimo organizacijomis" — Skirma Makaitytė iš Niujorko.

5. "Dvidešimto amžiaus vaidmuo Lietuvoje" — Romas Misiūnas, New Haven, Conn.

6. "Partizanai Lietuvos spaudoje" — Algis Rukšėnas, Bloomington, Ind.

7. "Tautybė ir pilietybė" — Antanas Saulaitis, SJ. Weston, Mass.

(Nukelta į 8-tą psl.)

R. CHOLKAN

& CO. LTD.

Realtors

527 Bloor St. W. **Tel. LE. 2-4404**

Nuoširdžiausi linkėjimai
visiems draugams
bei
klientams
Šv. Kalėdų ir
Naujųjų Metų proga.

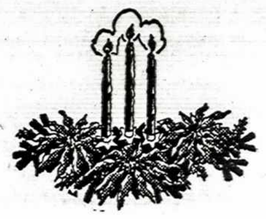

P. KERBERIS

Tel. RO. 7-5454 Tel. LE. 2-4404

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKAME	DUODAME
4¾% už depozitus	mortgičius iš 6½%
5½% numatyta už šėrus	asm. paskolas iš 7%

KAPITALAS SIEKIA TRIS MILIJONUS DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
SVEIKINU VISUS KLIJENTUS,
DRAUGUS IR PAŽĮSTAMUS

AL GARBENS
Real Estate

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.
1611 BLOOR ST. W. TORONTO, ONT.
Telefonai:
LE. 6-2738, LE. 6-2664, vakarais — HU. 9-1543

LIQUIFLAME OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ IŠVALYMAS
24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba
DABAR PATS LAIKAS PAKEISTI KURO ALYVOS BENDROVĘ
Biudžeto ir patarnavimo planai. Išsimokėjimas penkiems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreipkitės: St. Prakapas
tel. RO 7-9088 kiekvienu metu.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER
1082 BLOOR STREET WEST
Telefonai: LE. 4-8459 ir LE. 4-8450
Namų telefonas BE. 3-5996

VISUS BUVUSIUS,
ESAMUS IR BŪSIMUS
MŪSŲ KLIJENTUS BEI
VISUS BIČIULIUS
SVEIKINAME
ŠVENTŲ KALĖDŲ
IR NAUJŲ METŲ PROGA

V. Morkis, J. Kaškelis, A. Bliudžius, Al. (Mieldažukė) Wistoski

APDRAUDA

GYVYBĖS • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSČIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ • MOKSLAPINIGIŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MĖNESINĖS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŪNŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

Tel. 251 - 4864; namų tel. 277-0814

A. ČIŽIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSDOWNE AVE., TORONTO

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUOTO DOVANOS:

Įvairios sudėties maisto siuntiniai, automobiliai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, šaldytuvai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos priimtuvai, pianinai, foto aparatai, radijo priimtuvai, transistoriniai radijo aparatai, laikrodžiai, kilimai, baldai, butai (apartamentai), poilsis kurortuose, poilsis kurorte su gydymu ir t. t.

Maisto siuntinių svoris neribotas.

Turime naujus iliustruotus katalogus, kuriuose yra smulkus aprašymas ir paaiškinimai. Pažymėtos kainos yra galutinės.

Taip pat persiunčiame pinigus, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių specialiose dolerinėse krautuvėse.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patar nauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1 - 3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. STRIAUPIS

Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi

STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532 - 7733

1736 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterėjos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NEPAMIRŠKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6-6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius, jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9—11 v. ryto; 6—9 v. vakaro

Naujai atidaryta lietuviška sporto reikmenų krautuvė

RANCESVALLES SPORT STORE

SAV. J. ŠARŪNAS ir J. DAMBRAUSKAS

295 RONCESVALLES AVE., TEL. 536-1373

Mažo kalibro ir medžioklinial šautuvai, šoviniai, žvejojimo reikmenys, teniso raketės, įvairūs sviediniai ir kiti sporto reikmenys.

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE

LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechaniškus automobilių pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami vartotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS, BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4 - 1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

International Driving School

WALDI

Centrinė įstaiga 691 Annette St., Tel. RO 2 - 2100

Skyrius:

894 COLLEGE ST.

Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

Dundas Auto Body

Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.,

tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

Pasaulio įvykiai

GRAIKIJOS KARALIUS KONSTANTINAS MĖGINO NUVERSTI KARININKŲ DIKTATŪRA, bet buvo priverstas bėgti į Italiją, kai paaiškėjo, kad didžioji kariuomenės dalis yra diktatorių pusėje. Su karalium į Italiją pasitraukė ligšiolinis premjeras K. Kolias, kuris iš tikrųjų buvo tik marionetė karininkų sudarytame ministerių kabinete. Premjero ir krašto apsaugos ministerio pareigas perėmė lig šiol užkulisyje stovėjęs karininkų diktatūros tikrasis vadas plk. G. Papadopoulos. Karaliaus vietininku jis paskyrė gen. ltn. G. Zoitakį. Konstantino bandymas nuversti diktatūrinę vyriausybę galėjo sukelti pilietinį karą Graikijoje. Manoma, jog karalių Konstantiną griebtis sąmokslo paskatino kaikurių valstybių nusiteikimas prieš dabartinę Graikijos diktatūrą ir karaliui daromi skaudūs priekaištai. Plk. G. Papadopoulo vadovaujami karininkai pripažįsta, kad šiuo metu kraštas yra valdomas diktatūrinėmis priemonėmis, bet jie ruošia naują konstituciją, kurią turės patvirtinti ar atmesti graikų tauta referendumo keliu. Naujoji konstitucija vėl grąžintų Graikijai civilinę vyriausybę. Ilgesnį pasikalbėjimą su karaliumi Konstantinu turėjo iš Briuselio Romon užsukęs Graikijos užsienio reikalų min. P. Pipinelis, iš Atėnų atvykęs arkiv. Jeronimas ir kt. Atrodo, karaliui Konstantinui siūloma grįžti Graikijon, nes be jo karinė diktatūra gali turėti nemažų sunkumų pasaulio valstybių sostinėse. JAV, Britanijos, Prancūzijos ir V. Vokietijos ambasadoriai Atėnuose jau ignoravo plk. G. Papadopoulo kvietimą oficialiam pokalbiui.

Š. Atlanto Sąjungos užsienio reikalų ir krašto apsaugos ministerių konferencija Briuselyje nutarė suorganizuoti bendrą laivyną, kurį sudarys šios organizacijos narių parūpinti naikintojai. Laivynas bus panaudotas pašalinti įvairioms krizėms Š. Atlanto Sąjungos vandenyse. Kaip ir buvo galima tikėtis, Prancūzija atsisakė prisidėti prie šio projekto įgyvendinimo. Kanados užsienio reik. min. P. Martin pareiškė laikraštininkams, kad Kanada išsaugos savo vienybę ir sekančių 15 metų laikotarpyje savuoju svoriu pralenks Prancūziją ir Britaniją. Atskirą posėdį Briuselyje turėjo Bendrosios Rinkos kraštų užsienio reikalų ministeriai. Šiame posėdyje nedalyvavo Prancūzijos atstovas. Buvo svarstomas Britanijos priėmimo klausimas ir jau ketverius metus trukęs prez. De Gaulle priešinimasis.

Popiežius Paulius VI paskelbė atsišaukimą, raginantį Katalikų Bendriją ir visus geros valios žmones N. Metų dieną melstis už taiką pasaulyje. Jis siūlo kasmet šią dieną skirti pasaulio taikos reikalams. Nevieną nustebino Pauliaus VI pasisakymas prieš tuos asmens, kurie dėl bailumo vengia prisiimti įsipareigojimus, kai tenka gyvybės auka ginti brolius ir seseris, kovojant už teisingumą ir laisvę. Šie jo žodžiai, atrodo, buvo skirti amerikiečių jaunuoliams, miestų aikštėse deginantiems šaukimo į kariuomenę korteles. Jiems Paulius VI priminė, kad taika nėra pacifizmas, nes pagrindą taikai sudaro keturios visuotinio pripažinimo susilaukusios žmogaus dorybės — pareiga, teisingumas, laisvė ir meilė.

Jungtinių Tautų komitetas erdvių reikalams patvirtino Sovietų Sąjungos ir JAV pasiūlymo projektą teikti visokeriopą pagalbą astronautams, jeigu jie dėl nelaimės erdvėse būtų priversti nusileisti kuriame nors kitame krašte nei iš anksto buvo numatyta. Tokiu atveju astronautai turi būti grąžinami į jų kilmės kraštus. Šį nutarimą turi patvirtinti visuotinis JT susirinkimas.

Australijos premjeras Harold Holt nuskendo Portsea vasarvietės vandenyse, Viktorijos valstijoje. Kadangi velionis buvo geras plaukikas, nelaimės priežastis tebėra nežinoma. Premjero pareigas laikinai perėmė koalicinėje vyriausybėje dalyvavęs krašto partijos vadas John Mc Ewen, kol bus išrinktas naujasis liberalų vadas velioniui pakeisti. H. Holt premjeru tapo 1965 m. Per nepilnus dvejus metus jis padarė esminį posūkį Australijos politikoje, susilpnindamas ryšius su Britanija, sustiprindamas juos su JAV ir pagrindinį dėmesį skirdamas Azijai.

Taso žinių agentūra Maskvos politbiuro vardu įspėjo JAV nepažeisti Kambodijos ir Laos sienų. Šią reakciją, matyt, iššaukė buv. prez. D. Eisenhowerio pasiūlymas besitraukiančius komunistų partizanus vytis į Kambodiją ir į Laosą, kur jie lig šiol būdavo neliečiami. Maskvoje taipgi jaučiamas susirūpinimas, kad amerikiečiai gali mėginti užimti pietinę Laos dalį ir tuo būdu sudaryti karinį koridorių ryšiams su Tailandija. Jeigu būtų pažeistos minėtų kraštų teritorijos, sovietai grasina imtis atitinkamų priemonių.

Karo paliaubų P. Vietname numatomos tik 4 dienos. Kautynės bus sustabdytos vienai dienai per Kalėdas ir Naujuosius Metus ir porą dieną vasario mėn., kai vietnamiečiai švenčia savo tradicinius Naujuosius Metus. Pernai šios šventės buvo atžymėtos aštuonias dienas trukusia karinių veiksmų pertrauka, kurią komunistai panaudojo tiekimo reikalams. Australija į P. Vietnamo džiungles atsiunčia trečią batalijoną. Australų karių skaičius pasieks brigados lygį su 8.200 vyrų. Prie Saigono įvykusiose kautynėse žuvę 124 komunistai kišenėse turėjo heroino. Iš to daroma išvada, jog į kautynes siunčiami komunistų partizanai ir kariai apsvaiginami narkotikais, kad mažiau bijotų beveik garantuotos mirties.

Vakarų Berlyno burmistro K. Schuetz pranešimu, per šias Kalėdas Berlyno siena nebus atidaryta. Komunistinis R. Vokietijos režimas atmetė pasiūlymą švenčių metu leisti V. Berlyno gyventojams aplankyti gimines R. Berlyne. Tokie leidimai tris kartus iš eilės buvo duoti 1963-65 m.

Amerikiečių atsakas į sovietų orbitinę bombą bus vadinamasis erdvių autobusas — raketa su keliais atominiais užtaisais, kuriuos bus galima iššauti į vieną ar net kelis atskirus taikinius. Šį pranešimą padarė dr. John Foster, gynybos tyrimo centro direktorius Dallas mieste. Aeronautikos ir erdvių agentūra užbaigė 1967 m. bandymų seriją šūviu į erdves, kuris vienos raketos pagalba pasiuntė "Pijonierių 8" orbiton aplink saulę, o žemės orbiton įstatė ryšių reikalams skirtą satelitą. Tokie ryšių satelitai jau yra naudojami tarp Saigono ir Vašingtono. Erdvėse skriejantis satelitas per kelias minutes iš Saigono į Vašingtoną perduoda Vietname padarytas žvalgybos nuotraukas.

KANADOS ĮVYKIAI

Ministeris pirm. L. B. Pearsonas pasitraukė iš liberalų partijos vado pareigų, kurias jis ėjo nuo 1958 m. Šį žingsnį, atrodo, privertė padaryti 70 m. amžiaus našta, daugelio noras turėti jaunesnį vadą ir pačioje vyriausybėje kilusios problemos. Premjero pareigas L. B. Pearsonas eis, kol bus išrinktas naujas liberalų vadas. Liberalų partijos suvažiavimas vadui rinkti įvyks balandžio 4-6 d. Rimčiausi kandidatai į L. B. Pearsono sostą yra užsienio reik. min. P. Martin, 64 m. amžiaus, finansų min. M. Sharp, 56 m., susisiekimo min. P. Hellyer, 44 m., prekybos min. R. Winters, 57 m. Spauda pripažįsta L. B. Pearsono, kaip valstybininko, nuopelnus, tačiau ji taip pat reiškia susirūpinimą, kad prasidėsiančios ministerių tarpusavio varžybos gali būti nuostolingos Kanadai, kurią slegia Kvebeko problema ir gerokai pablogėję ekonominiai reikalai. Iš kitos pusės, puoselėjama viltis, jog L. B. Pearsonas dabar turės laisvas rankas premjerų konferencijoje, kurios laukia istorinės reikšmės sprendimai konstitucijos reformos ir vienybės klausimais, nors netrūksta priekaištų, kad L. B. Pearsono atsistatydinimas nebūsiąs naudingas konferencijai. Esą nebuvimas tvirtos vyriausybės kliudys padaryti esminius sprendimus.

Federacinės ir provincinių vyriausybių konferencija Otavoje svarstė namų statybos problemas, tačiau jokių sprendimų namų trūkumui pašalinti nepadarė. Provincijų premjerai, ypač Ontario premjeras J. Robarts, reikalavo daugiau pinigų iš Otavos, nors šiuo metu federacinė vyriausybė stengiasi sumažinti visas išlaidas. Nė vienas konferencijos dalyvis neiškėlė paties svarbiausio klausimo — spekuliacijos žeme, kuri yra padvigubinusi miestuose statomų namų kainas. Šią spekuliaciją galėtų ir turėtų sustabdyti provincinės vyriausybės, įvesdamos nespekuliacines kainų normas, kurios būtų privalomos visiems.

Iš viešnagės Prancūzijoje sugrįžęs Kvebeko separatistų vadas P. Bourgault pareiškė sieksiąs sąjungos su R. Levesque naująja grupe ir kitais separatistų sąjūdžiais, kad būtų galima sudaryti bendrą separatistų frontą sekančiuose provinciniuose rinkimuose. Paryžiaus žurnale "L'express" buvo paskelbti Sofres viešosios nuomonės tyrimo rezultatai. Į klausimą, ar Kvebekas turi atsiskirti nuo Kanados, iš tūkstančio paklaustų paryžiečių 36% atsakė taip, 36% — ne, o 28% nebuvo apsisprendę.

Imigracijos ir darbo jėgos min. J. Marchand Kvebeko mieste pasakytoje kalboje pabrėžė, kad Kanados ateitis priklausys nuo to, kaip bus reaguota į komisijos padarytus pasiūlymus dvikalbiškumo ir dvikultūriškumo reikalu: "Jeigu angliškai kalbantieji nepriims komisijos pateiktų faktų, bevilitiška bus jieškoti sprendimo federacinėje sistemoje."

ŠYPSENOS

Andriuko sesutė

Andriukas turi mažą sesutę. Sutinka jį kaimynė ir klausia:

— Kaip tavo sesutė? Ar jau vaikšto?

— Dar ne, bet kojas jau turi...

Moterys ir vyrai

Gudri moteris vyrą įkvepia, šauni — sudomina, graži — sužavi, simpatingoji — pasiima.

Nesikeičianti

— Ona, jau penkiasdešimt metų tave pažįstu, bet metai tau neturi jokios įtakos.

— Nesenstu?

— Ne rengies vis tos pačios mados drabužiais.

WINDSOR, ONT.

ATSILIKUSIEMS KRAŠTAMS pagelbėti Windsoro miestas pasišovė Ugandai nupirkti mobilį su įrengtu pavyzdingo žemės ūkio muzėjumi. Sutelkti lėšoms, kaip ir kituose miestuose, buvo surengtos 30,5 mylios (49 km) žygis, kuriame dalyvavo apie 3000 žygininkų su užsienio reik. min. P. Martin. Pastarasis nužygiavo 5 mylias, turėdamas šio žygio rėmėją $100 per mylią. Žygininkų tarpe buvo ir lietuvių — stud. Z. Mockus ir Al. V. Barisai. Aloyzas-Vaidutis Barisas, 16, šį žygį atliko maratoniškų bėgimu — 30,5 mylias nubėgo per 4.30 val., o jo tėvelis Vytautas, 52, šią distanciją nužygiavo per 5.45 val., iš rėmėjų sutelkęs $102.17. Iš šio žygio rėmėjų tikimasi surinkti virš $60.000. **Windsorietis**

Marytė ir Aldutė

Marytė šukuojasi prieš veidrodį ir sako:

— Kasas nusikirpsiu. Nešiosiu "arklio uodegą".

Aldutė, tai išgirdusi, susirūpino:

— O ką arklys pasakys?...

Aldutė ir močiutė

Aldutė girdėjo, kaip močiutė, parėjusi iš lauko, tarė:

— Širyt šaltis nukrito...

— Kažin, ar labai užsigavo? — pagalvojo Aldutė.

Atminties mazgelis

— Kam tą mazgelį užsirišai ant piršto?

— Žmona užrišo, kad nepamirščiau įmesti laišką.

— Ar įmetei?

— Ne, mat, žmona užmiršo man tą laišką paduoti.

Kiniečių patarlė

Iš tūkstančio išminčiaus sprendimų vienas neišvengiamai bus klaidingas. Iš tūkstančio kvailio sprendimų vienas neišvengiamai bus teisingas. **Parinko Pr. Al.**

Juodos ir raudonos vėliavos

(Atkelta iš 2-ro psl.)

sunku rasti naują darbą nuo seno gyvenamoje vietoje, kur turi savo namelius, daržus ir t.t.

Partiniais sumetimais ta padėtis kelia bene daugiausia nerimo socialdemokratams, kurie per rinkimus čia surinkdavo sau gerokai balsų.

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

NOTARAS

A. LIŪDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D. Namų, ūkių ir betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai. 408 Roncesvalles Avenue - Toronto. Margio vaistinės namų II augštas. (Įėjimas iš Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v. išskyrus trečiadien. ir sekmadienius.

Įstaigos tel. LE 7-1709;
Namų — CR 9-6166

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2 - 5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

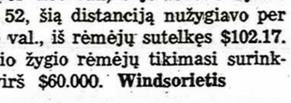

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria ak'ų nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis

470 COLLEGE ST., TORONTO
Telefonas WA 1-3924

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis elektra varymas. Sutaisau iširusius gaius ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS

Skambinkite LE. 3-4919

JORDAN ir SCHENKER FURS

116 Spadina Ave. 7-sis augštas, tel. 366-7138

Gamina kailinius, moteriškus apsiaustus, puspalčius, minkų kailius, apikakles, kepures.

Pilki ir juodi avies kailio apsiaustai, Aliaskos ruonio, bebro ir kiti puikūs kailiai.

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4166

DR. J. MATULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos:

pirmadieniais ir trečiadieniais 2—9 v. v., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave.
(prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronte
(į rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOSICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

Dr. S. JANUSONIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

182 Yorkview Drive

(Bathurst ir Finch)

Willowdale

Telefonas 221-9775

SIŲSTI LIETUVON — arba turėti sau — labai gerom sąlygom rašomoji mašinėlė su lietuvišku ar kitu raidynu, transistoriniai radijo aparatai ir kt. Galite siųsti į Lietuvą tiesiai iš JAV. Katalogų ir informacijų teiraukitės:

J. L. GIEDRAITIS, 10 BARRY DR., E. NORTHPORT, N.Y., 11731, USA.

Arba Toronte — RO 7-9088

TORONTO MIESTAS

Pranešimas šiukšlių išvežimo reikalu

Šiukšlės nebus išvežamos:

KALĖDŲ DIENĄ
ANTRĄJĄ KALĖDŲ DIENĄ
NAUJŲ METŲ DIENĄ

Jos bus išvežamos sekančią reguliarią surinkimo dieną.

H. F. ATYEO, P. Eng.
Gatvių priežiūros viršininkas

AMBER DRAPERIES

55 Colbeck St. (prie Runnymede Rd.). Sav. A. Jankaitienė ir M. Vaitkienė Siuvam bei taisom namams ir įstaigoms užuolaidas. Parduodam medžiagas ir užuolaidoms priedus. Žemos kainos. Darbas garantuotas.

Tel. 762-3838 arba 766-8839

PRANEŠAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ —

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- telkia patarimus planuojantiems kelionės
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kt. reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261; vakarais 536-4681

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ, KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V-BIŲ IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769 - 4612
769 - 4131

TORONTO ONT.

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Amžinojo Žodžio palaima Kalėdose ir gražios viltys telydi jubiliėjiniais 1968 metais kiekvieną lietuvį išeivijoje ir tėvynėje Lietuvoje.

— Pamaldų tvarka Kalėdų šventėse: sekmadienį, Kūčių naktį, Bernelių Mišios 12 v. naktį. Išpažinčių klausoma Kūčių vakarą nuo 10 val. Pirmąją Kalėdų dieną pamaldos 10 ir 11 v. 12 val. kalėdinės pamaldas turės latviai. Antradienį, šv. Stepono dieną, pamaldos 8 ir 10 val. ryto.

— Naujų Metų dieną pamaldų tvarka kaip kiekvieną sekmadienį.

— Tikybos pamokų vaikams Kalėdų atostogų metu nebus. Jos prasidės po Trijų Karalių šventės.

— Mirus a.a. Emilijai Labanauskienei, jos dukroms, sūnui ir visiems giminėms nuoširdi užuojauta.

— Praėjusį sekmadienį pamaldas laikė svečiai kunigai: kun. dr. F. Jucevičius, Montrealio Šv. Kazimiero par. klebonas, kun. dr. V. Rimšelis, Tėvų marijonų vienuolijos provincijolas, ir Tėv. S. Kulbis, SJ, vyriausiasis skautų dvasios vadas Kanadoj.

— N. Metų sutikimas parapijos salėje — sekmadienį, gruodžio 31 d., 7 v.v. Pakvietimai gaunami parapijos kioske.

— Šį sekmadienį 11 val. pamaldose prisimenamas a.a. Juozas Krasauskas. Velionis, anksčiau gyvendamas Toronte, aktyviai reiškėsi ankstyvesnės lietuvių imigracijos visuomeninėje veikloje. Pamaldas užprašė p. Jarašiūnų šeima.

A. a. Emilija Labanauskienė, 72 m. amžiaus, mirė gruodžio 17 d., 6 v.v. Pastaruoju metu velionė gyveno pas savo dukrą M. Norkienę. Toronte gyvena ir kita jos dukra — L. Jurėnienė. Velionė pašarvota Ryan-Odette laidotuvių namuose. Laidotuvės — trečiadienį, gruodžio 20 d., 9.30 v. r., iš Prisikėlimo bažnyčios lietuvių kapinėse.

P. Barausko apdraudos įstaiga bus uždaryta gruodžio 18-30 dienomis. Svarbiam reikalui iškilus, klientai prašomi telefonuoti kiekvienas į savo apdraudos bendrovės nuostolių skyrių (Claim Department).

Dail. Dagys pakviestas ir dalyvaus Hamiltono meno galerijos 19-toje metinėje parodoje su dviem skulptūromis. Ši paroda rengiama be vertintojų komisijos. Pati galerijos vadovybė pakvietė keletą jai žinomų dailininkų. Paroda prasidės 1968 m. vasario 2 d., bus uždaryta vasario 25 d.

Vytautas Vaitkus sunkiai susižeidė įrengdamas elektros laidus. Gydosi Queensway ligoninėje.

Toronto labdaros būreliui Caritas Kalėdų švenčių proga šalpai aukojo: dr. A. A. Valadkos šeima $50, A. S. Kalūzų — $10, A. T. Sekoniai — $5 ir S. D. Girdzijauskai — $5. Prie Šv. Jono Kr. bažnyčios gauta $72.

George Ben, Ontario parlamento narys ir advokatas, savo radijo kalboje per CHIN stotį gruodžio 4 d. kritikavo miesto elgesį su demonstrantais prie Jugoslavijos konsulato. Esą raiti policininkai grubiai vaikė žmones nuo šaligatvio, nors jie nepadarė jokių išsišokimų.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visoms ponioms ir panelėms, surengusioms man tokį puikų priešvestuvinį pobūvį. Jūsų parodyto nuoširdumo aš niekad neužmiršiu.

Šia proga taip pat prašau priimti mano nuoširdžiausius linkėjimus Šv. Kalėdų ir N. Metų proga.

Živilė Stančikaitė

Nedidelis orkestras įvairiems parengimams prieinama kaina. Skambinti A. ZAREMBA Telefonas 767 - 7084.

PARDUODAMAS 12 kambarių, 2 augštų namas (dvibutis-dupleksas), 2102 Dundas St. W. Prašoma kaina $29.500, įmokėti $10.000 ar mažiau. Namas be skolų.

PARDUODAMAS MOTELIS mažam miestelyje prie didelio plento. $35.000 įmokėti arba kokia kita nuosavybė mainais. Kreiptis: E. Kinderis, 392 Sunnyside Ave., Toronto 3, Ont. Tel. 766-0996, nuo 5-6 v.v.

"TĖVYNĖS PRISIMINIMŲ"
radijo programos girdimos du kartus per savaitę —
Šeštadienį: 3.30 — 4.30 v.p.p. banga 1250, stotis CHWO, Oakville, Ont., Kanada;
Sekmadienį: 2 — 2.30 v.p.p. banga 1270, stotis WHLD, Niagara Falls, N.Y., USA.
Programos ved.—J. R. Simanavičius, 111 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. LE 4-1274. Tas pats adresas ir "Dainos" dovanų ir plokštelių krautuvės.

City Driving School
OFICIALIAI PRIPAŽINTA
Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėje turintiems laikinius leidimus. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartiniėm ar automatinėm mašinom.
1076 BATHURST ST.
Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Prisikėlimo par. žinios

— Šv. Kalėdų ir N. Metų proga visiems linkime tyro džiugsmo, ramybės ir gausių Dievo malonių.

— A.a. E. Labanauskienės dukroms — M. Norkienei ir L. Jurėnienei, sūnums Pauliui ir Vytui Labanauskams, jų šeimoms bei visiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

— Mišios: penktad., 8 v. — už a.a. K. Šilininką, užpr. Vidm. Šilininkas; šeštad., 8 v. — už a.a. A. Ščiuką, užpr. Zigm. Denisevičius; 8.30 v. — už a.a. M. Borkertienę, užpr. M. Stundžienė.

— Pirmosios Komunijos ir katechetinių pamokų vaikučiams bei religijos pamokų gimnazistams nebus iki sausio 7 d.

— Kūčių pasninkas nėra privalomas, bet girtina laikytis lietuviško papročio — apsieiti be mėsiškų valgių. Kūčias valgyti galima šeštadienį arba sekmadienį.

— Bernelių Mišios — vidurnaktį, 12 val. Jos bus tik bažnyčioje, salėn nebus pertransliuojamos. Tradicinis kalėdinės muzikos koncertas prieš Bernelių Mišias — 11.15 v.

— Pirmąją Kalėdų dieną Mišios laikomos 8, 9, 10 ir 11.15 v. bažnyčioje ir 11.30 v. par. salėje. Per 10 v. Mišias giedos vaikučių choras, pritariant S. Kairio vadovaujamai skaučių kanklininkių grupei.

— Kalėdinių plotkelių galima gauti parapijos raštinėje.

— Švenčių laikotarpyje lankomos dar nelankytos šeimos anksčiau skelbtose gatvėse ir vietovėse.

— Didžiai dėkojame Tėv. J. Vaišniui, SJ, už gražiai pravestas dviejų savaitgalių rekolekcijas moterims ir vyrams bei pamokslus 40 val. atlaidų proga.

— Nuoširdžiai dėkojame už aukas, dovanas, drabužius, maistą ligoniams ir nepasiturintiems. Lankymą atlieka par. kunigai ir Kat. Moterų dr-ja.

— Pakrikštyta Viktoro ir Birutės Alksnių dukrelė Kristina Teresė. Sveikinimai!

Kalėdų nuotaikai ir džiaugsmui padidinti Prisikėlimo bažnyčioje Kūčių vakarą prieš Bernelių Mišias 11.15 v.v. bus religinio susikaupimo koncertas. Programą atliks olandų kilmės žymus čelistas Cornelius Ysselstyn, buvęs garsiojo Casals mokinys, dabar grojąs CBC orkestre. Jam vargonais pritars kun. B. Jurkšas. Bus išpildyta eilė gražiausių k ū r i n i ų, parašytų šiam nepaprasto jautrumo ir grožio instrumentui. Koncertą paįvairins mergaičių kvartetas.

Per Bernelių Mišias 12 v. nakties giedos parapijos choras, vadovaujamas kun. B. Jurkšo. Solo partiją atliks jauna dainininkė Linda Marcinkutė.

Kalėdų rytą 10 v. giedos jaunimo choras. Pirmą kartą kaikurios giesmės bus p a l y d i m o s kanklėmis. Jomis gros S t e p o Kairio vadovaujamas skaučių kanklininkių būrelis.

Vyrų rekolekcijose, įvykusiose praėjusį savaitgalį King City, dalyvavo 44 asmenys iš abiejų Toronto parapijų. Taigi, vyrai skaičiumi šį kartą pralenkė moteris.

Tėvų diena gruodžio 16 d. lietuvių mokykloje praėjo labai sėkmingai. Tėvų atsilankymas buvo beveik šimtaprocentinis. Mokytojai džiaugėsi galėję susipažinti su tėvais. Tą patį turbūt galėtų pasakyti ir tėvai. Toks susitikimas sušildo kartais savaime susidariusį šaltumą tarp tėvų ir mokytojų. Tikrai nuoširdi padėka tėvams už taip gausų atsilankymą. **A.**

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo d a r b o valandos švenčių metu: atidarytas visą savaitę, įskaitant sekmadienį; nedirbama: pirmadienį, antradienį ir trečiadienį — gruodžio 25, 26 ir 27 dienomis, taip pat nebus dirbama sausio 1, 2 ir 3 d. **Valdyba**

Įsteigta nauja pritaikomojo meno ir technikos kolegija, pavadinta George Brown vardu. Pradžioje kolegija apjungs provincinį amatų institutą Nassau gatvėje ir provincinį amatų bei profesijų institutą Dartnell Avenue. Naujoj kolegijoj galės studijuoti apie 2000 studentų. Ontario švietimo min. W. Davis paskyrė valdytojų tarybą, kurion, tarp kitų asmenų, paskirta ponia M. Brodzki, lenkų savaitraščio "Glos Polski" administratorė.

Statybinių medžiagų krautuvė "Home Owners Centre" iš 2 Mulock Ave. persikėlė į naujas didesnes patalpas 2742 Dundas St. W. ir žymiai praplėtė verslą. Dabar ji galės daug geriau aptarnauti lietuvius. Jos savininkai yra lietuviai.

DIDINGAS 1968 METŲ SUTIKIMO

BALIUS

gruodžio 31 dieną Šv. Jono Kr. par. salėje

*Pradžia 7 v. v. * Vakarienė, turtingas baras, orkestras * Įėjimas — $5.00*

IŠKILMINGAS

Naujų Metų sutikimas

ĮVYKS

PRINCE GEORGE VIEŠBUTYJE,

Fiesta salėje, gruodžio 31 d., 8v.v.;

pabaiga – 2 val. ryto. Žavus orkestras

STALUS REZERVUOTI "DAINOS" KRAUTUVĖJ, 111 RONCESVALLES AVE, TORONTO 3. TEL. LE 4-1274. • ĮĖJIMAS $10.00 ASMENIUI, ĮSKAITANT MAISTĄ IR 12 V. ŠAMPANĄ.

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų naujų 1968 metų linki –

Radijo programos "Tėvynės prisiminimai"

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" pokalėdinis numeris dėl švenčių neišeis. Sekantis numeris išeis 1968 m. sausio 4 d. datą. Pranešimus bei skelbimus tam numeriui prašome siųsti iki š.m. gruodžio 27 d. Žinias Toronto kronikai prašoma siųsti iki sausio 30, šeštadienio, 12 val.

Naujų Metų sutikimą gruodžio 31 d. šiais metais rengia Prisikėlimo par. stovyklavietės komitetas par. salėje, Šv. Jono Kr. parapija ir Šv. Jono Kr. Pašalpinė Dr-ja par. salėje, Radijo programa "Tėvynės prisiminimai" Prince George viešbutyje (žiūr. skelbimus šiame puslapyje).

Toronto šeštadieninės mokyklos eglutė įvyko gruodžio 17 d. Gražų kalėdinį sveikinimo žodį mokiniams tarė ir pranešinėjo V. Kuprevičiūtė. Scenoje pirmiausia pasirodė patys mažiausieji. Jie kartu deklamavo "Pas Jėzulį", o mergaitės atliko šokį "Lopšinė". Daržėlio vaikus paruošė seselė Jonė. Šeštadieninės mokyklos mokiniai vaidino K. Kaknevičiaus parašytą ir režisuotą komišką vasaros stovyklos scenos vaizdelį. Vaikams, atrodo, patiko, nes salė skambėjo beveik nenutrūkstamai prasiveržiančiu juoku. Nuoširdžiame padėkos žodyje tėvų komiteto pirm. Z. Girdauskas dėkojo visiems vienu ar kitu būdu prisidėjusiems prie programos paruošimo: seselei Jonei, K. Kaknevičiui, J. Jagėlai, A. Abromaitienei, V. Kuprevičiūtei, V. Staškevičiūtei, D. Reginienei, J. Žadavičiui ir J. Šulcui. Mokiniai buvo tėvų komiteto apdovanoti dovanėlėms ir pavaišinti. **B.**

"Parama" praneša nariams ir visuomenei, kad gruodžio 26 d. raštinė bus uždaryta. Gruodžio 27 d. bus atidaryta nuo 10 v. iki 1 v. p.p. ir vakare nuo 4 v. iki 8 v.

Marija Valiulienė vietoje kalėdinių sveikinimų "T.Ž." paaukojo $3, o **P. Šiulys** iš Hamiltono — $5. "TŽ" leidėjai dėkingi už paramą spaudai.

Misijonierius iš Indijos kreipiasi laišku į "TŽ" skaitytojus, prašydamas paramos savo misijai. Aukas prašo siųsti per savo draugą šiuo adresu (pažymėti, kad siunčiamus pinigus reikia perduoti misijonieriui E. Petrin): Mr. Harold Reuter, Pan American Building, 200 Park Ave. 2224, New York 10017, N. Y., USA.

Dalyvaus 500 lietuvių studentų

(Atkelta iš 6-to psl.)

8. "Jaunimas ir Lietuvių Bendruomenė" — Dalia Tallat-Kelpšaitė, Čikaga.

9. "Kelionės į Lietuvą" — Dana Zubaitė iš Montrealio.

Vakarinius šokius pajvairins plokštelės pristatymas ir jaunųjų kūrėjų literatūros vakaras. Organizacinėje dalyje — centro valdybos parnešimai, skyrių žinios, ryšių ir spaudos klausimai.

Centro valdybos adresas: Kęstutis Paulius Žygas, Robinson Hall, Graduate School of Design, Harvard University, Cambridge, Mass. 02193, USA. **A.S.**

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikiname Kanados Lietuvių Fondo narius ir visus brolius bei seses lietuvius –

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Mylimai Motinai **EMILIJAI LABANAUSKIENEI** gruodžio 17 dieną staigiai mirus, sūnums — POVILUI ir VYTAUTUI JAV, dukroms — LIUDAI JURĖNIENEI, MARYTEI NORKIENEI Toronte, ONYTEI Lietuvoje ir jų šeimoms skaudaus liūdesio valandoje reiškiame gilią užuojautą —

Ona ir Bronius Vilimai
Vytautas ir Genovaitė Balčiūnai
Anicetas Zalagėnas

Panelei mokytojai HILDAI LORENCAITEI, **TĖVELIUI**

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia —

Jos šeštadieninės mokyklos mokiniai

Atvyko iš Lietuvos paviešėti pas seserį K. Ališauskienę Sofija Simanauskienė ir Jadvyga Vasiliauskaitė. Taipgi vieši p. Reginų sesuo.

LORETTO SKI RESORT

Savininkai — lietuviai

- **T tipo keltuvas (T-Bar)**
- **Virvinis keltuvas pradedantiems (Rope Tow)**
- **Dviaugštis poilsio pastatas su ugniakuru ir kafeterija**
- **Nusileidimai pradedantiems ir pažengusiems slidininkams**
- **Pamokos**
- **Slidės, batai, lazdos nuomojimui**
- **Slidės pardavimui**
- **Tiktai 33 mylios nuo 50-to ir 27-to plento sankryžos**

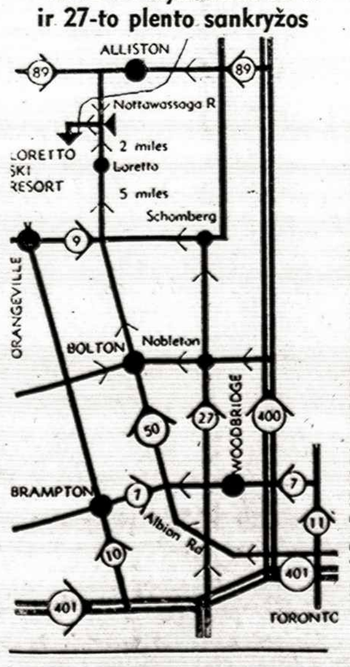

BARONESSA
BEAUTY SALON
2265 Bloor St. W. (kampas Bloor - Durie gatvių)
Tel. 762-4252 Savininkė Alytė Kerberienė

Pirmosios pagalbos kursai, globojami Metropolinio Toronto Apsaugos Tarnybos, High Parko gyventojams prasidės 1968 m. sausio 15 dieną, pirmadienį, vienuoliktoje policijos nuovadoje (police station), 207 Mavety St., Toronto 9, (prie Keel - Dundas). Kursai vyks 7 savaites kiekvieną pirmadienį 7.30—9.30 v.v. Į juos priimami to rajono gyventojai, turį 16 ar daugiau metų. Suinteresuotieji kviečiami registruotis pas Milan Jakubec tel. 489-2111. Kursai yra nemokami.

PADĖKA

Už suruoštą mums 15 metų vedybinio gyvenimo paminėjimą bei vaišes ačiū rengėjoms — p. Jūrėnienei, p. Vyšniauskienei ir visoms ponioms. Dėkojame mus žodžiu sveikinusiems: Delhi kleb. kun. dr. J. Gutauskui, Delhi šaulių kuopos pirm. S. Jakubickui, Delhi Liet. Bendruomenės pirm. p. Rudokui, Delhi Liet. K. M. Draugijos pirm. P. Žiogienei. Ačiū visiems atsilankiusiem bei prisidėjusiems prie tokių brangių dovanų: p.p. Augaičiams, J. S. Augustinavičiams, A. V. Babeckams, A. P. Babeckams, Balčiūnams, Bartuliams, Bernotams, Biskiams, J. K. Dobilams, V. A. Dobilams, A. K. Dobilams, Dilkams, P. Daugėlai, Daugėloms, Galeckams, Jakubickams, Joneikoms, A. J. Jurėnams, M. B. Jurėnams, J. Kozeriui, J. Kėžinaičiui, Lastauskams, Laureckams, P. Lileikiui, Masiuliams, Miknevičiams, Nemūroms, Olekoms, S. L. Olekoms, Ožalams, Pargauskams, P. Petraičiui, P. Poškoms, Pūkienei, Pečiuliams, Račiūnams, B. A. Rudokams, Rugieniams, Rimkams, Rybiams, Šeduikiams, Skuodienei, Šiurnoms, Suliams, Skrebutėnui, Stradomskiams, Stonkams, B. C. Smider, Treigiams, Tamošauskams, Vaišnorams, Veraičiams, P. Vindašiams, Vainavičiui, Vytėms, Vyšniauskams, Visockiams, Žilvičiams, Žiogams, Žymantams.

Dėkingi —

Regina ir Stasys Beržiniai

PLATUS KUNIGO PAGERBIMAS

Toronto Šv. Jono Kr. parapijos klebono kun. P. Ažubalio sidabrinė kunigystės sukaktis paminėta gruodžio 17 d. Dalyvavimas įvairių pažiūrų asmenų iš įvairių vietovių, gausus torontiečių įsijungimas, žymių kanadiečių atėjimas bei sveikinimai, ilgas sveikintojų sąrašas liudijo plačią apimtį iškilmių, kuriose atsispindėjo šakota sukaktuvininko veikla.

Iškilmės buvo pradėtos 4.30 v.p.p. koncelebracinėmis Mišiomis, kurias kartu su jubiliatu laikė kun. B. Pacevičius ir kun. S. Kulbis, SJ. Pamokslą pasakė kun. dr. V. Rimšelis, MIC, iš Čikagos. Pamaldose dalyvavo: mons. William Davis, mons. J. Tadarauskas, kun. dr. F. Jucevičius, kun. Pr. Valiukevičius, kun. B. Bagdonas, OFM, kunigas Liudas Januška, kunigas J. Pilkauskas ir pilnutėlė Šv. Jono Kr. bažnyčia pasauliečių. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. St. Gailevičiaus; ypač įspūdingas buvo "Tėve mūsų", sukurtas kun. Šukio Lietuvoje. Solo giedojo V. Verikaitis. Sugiedojus Lietuvos himną, pasveikinimo žodį Toronto arkivyskupo vardu tarė mons. Davis.

Pagerbtuvinis banketas įvyko Seaway Towers viešbučio erdvioje salėje, kur iš Toronto ir kitų vietovių susirinko 650 asmenų. Rengėjų komiteto pakviestas, iškilmei vadovavo adv. G. Balčiūnas, KLB Toronto apyl. pirmininkas. Pradžioje jis perskaitė Šv. Tėvo palaiminimą. Tolimesnę programą jis įvairino humoru. Pagrindinis kalbėtojas Petras Balčiūnas, mokytojas ir kanadiečių mokyklos vedėjas, trumpai apžvelgė sukaktuvininko darbus. Sveikino: min. J. Yaremko, adv. A. Maloney, gen. kons. J. Žmuidzinas, KLB krašto valdybos pirm. A. Rinkūnas, Kunigų Vienybės pirm. kun. dr. F. Jucevičius, Prisikėlimo par. klebonas kun. P. Barius, OFM, evangelikų klebonas kun. A. Žilinskas, "T. Žiburių" vardu kun. Pr. Gaida, Sūnų ir Dukterų D-jos pirm. V. Ramanauskas, KLB Toronto apyl. pirm. adv. G. Balčiūnas. Raštu sveikino: Vatikano valstybės sekr. kardinolas A. Cicognani, kardinolas A. Samore, Toronto arkiv. Ph. Pocock, vysk. V. Brizgys, kan. F. Kapočius, vysk. Fr. Allen, min. P. Hellyer, min. J. Kajeckas, Toronto miesto tarybos narys B. Grys, prel. A. Deksnys, prel. J. Balkūnas, prel. M. Krupavičius, prel. J. B. Končius, kun. V. Martinkus, J. ir E. Kardeliai, kan. V. Zakarauskas, mons. V. Mincevičius, kun. Pr. Garšva, MIC, mons. V. Balčiūnas, sol. L. Šukytė, Liet. Tautinės S-gos Toronto skyrius, mažlietuviai, įvairios organizacijos ir daugybė kitų. Meninę dalį atliko solistai — S. Žiemelytė ir V. Verikaitis, pianinu palydint St. Gailevičiui. Pagaliau pats sukaktuvininkas tarė padėkos žodį, kuriame tarp kitko pareiškė esąs Toronto lietuvių kolonijos mokinys. Per ilgą veiklos laiką įsitikinęs, kad visi geri, kad kunigo pašaukimas esąs tarnauti visiems, laikantis minties "from coast to coast", t.y. apimant visus.

Sukaktuvininkas apdovanotas gausiomis dovanomis: kieliku, arnotu, laikrodžiu ir kt. Rengėjų komitetui, rūpestingai organizavusiam iškilmes, pirmininkavo O. Jonaitienė.

Iškilmes pastebėjo ir Toronto dienraščiai "The Globe a. Mail" ir "The Telegram". Pirmojo vienas redaktorių McCullough dalyvavo bankete, be to, buvo ir reporteris. Pastarasis parašė informaciją "Metro Lithuanians honor priest", o antrasis dienraštis įdėjo nuotrauką ir gana platų aprašymą "700 Lithuanians h o n o r Azubalis". Dienraštis "Star" taipgi įdėjo netrumpą informaciją. **K.**

MONTREAL QUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Klebonas kun. dr. F. Jucevičius ir kun. J. Gaudzė sveikina visus Šv. Kazimiero parapijiečius šv. Kalėdų proga.

— Kalėdų metu bažnyčioje bus sekanti tvarka: gruodžio 23, šeštadienį, išpažinčių bus klausoma nuo 7 v.v. Sekmadienį — Kūčios; Mišios rytą 9, 10 ir 11 v.; vakare išpažinčių bus klausoma nuo 7 v. iki 11.30 v. Gruodžio 24-25 naktį 12 val. Bernelių Mišios, kurių metu giedos naujas giesmes parapijos choras ir operos solistė E. Kardelienė. Tuo pačiu metu antros Mišios bus bažnyčios salėje. Prašoma nelaukti su kalėdinės išpažinties atlikimu paskutinės valandos prieš Bernelių Mišias. Geriausia ją atlikti šeštadienio vakare arba sekmadienį.

— Kalėdų dieną Mišios 9, 10 ir 11 val.

— N. Metai — 1968 m. sausio 1, pirmadienį; Mišios — 9, 10 ir 11 v.

— Kalėdų eglutė — 1968 m. sausio 7, sekmadienio vakare, par. salėje.

— Ligoniai: St. Luc ligoninėj p. Kuklierienė; Jonas Masys — Grace Dort; Violeta Puzarauskienė — Jewish Hospital of Hope; Alfonsas Stankevičius — St. Charles-Barromée; Agota Žukauskienė — Hospital Marida; Jonas Žinaitis — Prince Edward; Taurazas, kun. J. Bobinas ir p. Banaitienė — Montreal General; Juozas Jaseckas, R. Skučas ir U. Vieškelienė — Royal Victoria. Namuose serga: Ant. Yuknelis, Jonas Mikalauskas, Teresevičiai, Karpavičienė, Petronelė Bandžiūvienė, Ona Vilkaitienė; Convalescence namuose La Prairie — Rožė Dereškevičienė.

— Rosemonto šeštadieninė mokykla po atostogų 1968 m. sausio 13 d.

— N. Metų sutikimas — gruodžio 31 d. vakare. Pradžia 9.30 v. Bilietų kaina suaugusiems $5, jaunimui pusė kainos. Bus šilta ir gausi vakarienė, labai geras orkestras, loterija ir visi priedai. Norintieji kartu praleisti vakarą, gali rezervuotis visą stalą.

— "Tėviškės Žiburių" skaitytojai nepamirškite atnaujinti prenumeratos. Tai galite per kun. J. Gaudzę. Kviečiame ir naujus skaitytojus užsiprenumeruoti laikraštį papiginta kaina.

— Praėjusio sekmadienio rinkliava $178.27. **K. J. G.**

Aušros Vartų par. žinios

— Kalėdų pamaldų tvarka: išpažintys — šeštadienį, gruodžio 23, nuo 4 iki 6 v.v.; išpažinčių bus taip pat klausoma sekmadienį pamaldų metu ir prieš Bernelių Mišias.

— Pamaldos: vidurnaktį bažnyčioje ir salėje, dienos metu — 8, 9, 10 ir 11 val.

— Naujų Metų pamaldų tvarka: 12 v. naktį bažnyčioje; dienos metu — 8, 9, 10 ir 11 val. Taip pat Mišios 5 v.p.p. Prašome dalyvauti.

— T. G. Kijauskas, ryšium su ateinančiais pasikeitimais T. jėzuitų vadovybėje Čikagoje, išvyko pasitarimams į Romą. Grįš prieš Kalėdas.

— Skautės ruošia gruodžio 22, penktadienį vakare, bendras Kūčias AV parapijos salėje.

— T. J. Venckus praleis Kalėdas šiaurinėje Montanoje, pavaduodamas sergantį kun. Juodeiką. Jis sveikina visus su šventėmis.

— Šeštadieninių mokyklų kalėdinė eglutė šiais metais bus Šv. Kazimiero par. salėje. Data ir laikas bus paskelbta vėliau.

— Rinkliava užpraeitą sekmadienį — $322,00.

Pr. Baltuonio medžio šaknų skulptūros paroda vėl atidaryta nuo gruodžio 11 iki 23 d. Place Ville Marie. Detroito International Institute pakvietė ją surengti savo kūrinių parodą ir kitais metais.

"LITAS" **ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 20, QUE., TEL. 766-5827**

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
DEPOZITUS 4.4%	NEKILN. TURTO PASKOLAS 8%
NUMATYTA UŽ ŠERUS 5¼%	ASMENINES PASKOLAS 9%
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 b e n d r o s santaupų sumos.	įskaitant gyvybės draudimą iki $10.000 abiejų rūšių paskoloms.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius. Vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. vak.—pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v.v.

A. NORKELIŪNAS
Commisioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS
6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)
Montreal, 36 Que. Tel. RAymond 7-3120

Sveikinimai mano bičiuliams lietuviams Kalėdų ir Naujų Metų proga

WALTER GORDON
M.P. Davenport
President of the Privy Council

1222 BLOOR STREET WEST Tel. 532-2539

Natūralaus gydymo ir sveikatos klinika sveikina šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga visus lietuvius, ypatingai savo pacientus ir linki, kad kiti metai būtų kuo sveikiausi ir laimingiausi

B. NAUJALIS, Ps., D.R.M.N.Pt.
460 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 3-8008

LINKSMŲ KALĖDŲ
ir
LAIMINGIAUSIŲ NAUJŲ METŲ
linki visiems lietuviams profesionalams, prekybininkams, pramonininkams ir amatininkams

"Verslo" Sąjungos pirmininkas ir valdyba

— Užgimusio Kristaus šviesa tegu nušviečia mūsų gyvenimo kelius —

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

Kalėdų proga sveikina visus savo narius, bičiulius ir linki jaukios švenčių nuotaikos bei laimingų Naujų Metų –

Valdyba ir tarnautojai

Lietuvių statybinių medžiagų prekyba sveikina visus klientus, bičiulius bei pažįstamus šventų Kalėdų proga ir linki, kad 1968 metai būtų dar laimingesni —

HOME OWNERS CENTRE
2742 Dundas St. W. Tel. 762-9759

Linksmų Kalėdų ir laimingų naujų metų visiems klientams, draugams bei pažįstamiems linki vieninteliė lietuviška Toronte drabužių valykla

LEONARD CLEANERS
Savininkai Leveckiai
985 College St. Toronto 4, Ont. Tel. LE 1-5166

Dainuojanti Žymantų šeima, koncertavusi Čikagoje vaikų laikraščio "Eglutės" naudai surengtame koncerte
Nuotr. A. J. Gulbinsko

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Kūčios Lietuvoje

Diena prieš Kalėdas vadinasi Kūčių diena. Iš ryto, kai visi atsikelia, tėtis pasako vaikams: būkite geri ir klusnūs! Kas gauna barti ar mušti Kūčių dieną, tai visus metus gauna. Dėlto vaikai tą dieną būna labai geri ir klusnūs. Jie atneša mamai į virtuvę visa, ko reikia. O mama gamina valgius Kūčių vakarienei ir Kalėdoms.

Ką mama ruošia Kūčių vakarienei? Silkes, bent dviejų rūšių, žuvis, grybus, daržovių mišrainę, prėskučius (sližikus) su aguonomis, avižinį kisielių su aguonų pienu, džiovintų vaisių kompotą. Iš viso turi būti 12 valgių.

Kūčių dieną pietų metu žmonės mažai valgo. Visi laukia skanios vakarienės. Vakare, apie 7 valandą, būna jau paruoštas didelis stalas. Ant jo mama padeda truputį šieno, uždengia balta staltiese, padeda lėkštę su plotkelėmis ir valgius. Kai visa šeima susėda prie stalo, tėtis ir kiti sukalba maldą ir pradeda laužyti plotkeles, linkėdami laimės ir sveikatos. Po to pradeda valgyti 12 patiekalų. Vaikams tie valgiai yra naujiena ir jie stengiasi visko paragauti. Po vakarienės dalinamos dovanos, kurios būna padėtos po eglute. Dovanos yra didelis džiaugsmas vaikams.

Aldona Ignaitytė,
Rodney, Ont.

Pasakiškas Kūčių vakaras

Gyveno maža mergaitė su tėveliais ir močiutė. Iš močiutės ji girdėjo daug pasakų apie Kalėdas ir Kūčias. Jai tas labai patikdavo ir ji klausydavo ir klausydavo. Močiutė pasakodavo, kad per Kūčias gyvuliai šneka, gėlės juda, žaislai kaip vaikai žaidžia.

Jie gyveno mieste, antrame namo augšte. Mergaitės kambario langas buvo į gatvę. Pro langą matėsi didelė žaislų krautuvė. Kai artinosi Kalėdos, ji ištisas valandas žiūrėjo į krautuvę, nes pro langą matėsi labai daug žaislų. Kūčių vakarą, kai suskambėjo 10-ta valanda, mergaitė nuėjo miegoti į savo kambarį. Nesuspėjo mamytė nė durų uždaryti, ji iššoko iš lovos, priėjo prie lango ir žiūrėjo į žaislų krautuvę. Kai laikrodis išmušė 11-tą valandą, staiga krautuvė nušvito. Mergaitė nustebusi žiūrėjo. Nuo lentynų, nuo stalų, iš dėžučių ir kampų judėjo žaislai. Žali kareiviai pamažu žengė nuo lentynų. Traukiniai bėgo ratu. Pro traukinių langus žiūrėjo baltos mažos pelytės. Traukinį vairavo storas, storas, raudonai apsirengęs Kalėdų senis. Žirafos, liūtai, tigrai ir kiti gyvuliai, linguodami galvas, sveikino traukinį. Beždžionės šokinėjo nuo vienos sūpuoklės ant kitos. Lėlės ir lėlytės šoko ratu. Stori pūkuoti meškiukai bandė važinėti dviračiais ir parvertė kelias šokančias lėles. Viename kampe raudoni gaisrininkai pilstė vandenį iš vienos statinės į kitą. Orkestras grojo ir visi žaislai judėjo pagal muziką. Mergaitė žiūrėjo ir stebėjosi. Šviesos keitėsi iš raudonos į mėlyną, iš mėlynos į baltą, iš baltos į žalią. Staiga laikrodis išmušė 12-tą valandą, žaislai suėjo į savo vietas, šviesos užgeso, mergaitė pamažu atsigulė ir užmigo.

Rodney, Ont. **Gražina Ignaitytė**

J. Narūnė

Nušvito

Vėjas blaškos,
sniegą pusto,
ūžauja toks šaltas!
Stingsta dirvos
ašarotos,
ledo surakintos...
O tvartely
Kūčių naktį
stebuklingą
Štai, Jėzulis
atsigulęs
skurdo lingėj...
Sklinda garsas,
jog Pasaulio
Atpirkėjas
Jau šiandieną
į Betlėjų
yr atėjęs.
Ir nušvito,
ir nušvito
žvaigždė šviesi, —
Piemenėliams
ir karaliams
kelią tiesė...

Galvosūkis

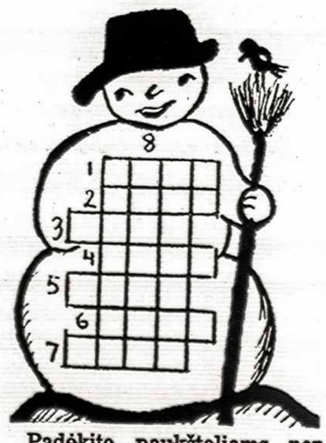

Padėkite paukšteliams perskaityti (8) kokios šventės artėja.

Pirma įrašykite skersai.

1. Kas mato?
2. Žemės plotas, apsuptas vandens.
3. Vaikų mėgiamas žaislas.
4. Auga daržely.
5. Tėčio brolis.
6. Be ko negalime vaikščioti?
7. Supinti ilgi plaukai.

Atsakymas: 1. akis, 2. sala, 3. lėlė, 4. gėlė, 5. dėdė, 6. koja, 7. kasa, 8. KALĖDOS.

Šią naktį

Danguj augštai
Kelį šimtai
Šviesių žvaigždučių mirga,
Gi miškuose
Ir laukuose
Jau baltas sniegas girgžda.

O per pusnis,
Pusnių vilnis
Roges stirnaitės traukia.
Ar tu žinai —
Šiąnakt vaikai
Kalėdų senio laukia!?

A. Abr.

St. Catharines, Ont.

KALĖDŲ EGLUTĖ. Gruodžio 24, sekmadienį 3 v.p.p., parapijos salėje Bendruomenės valdyba rengia vaikams Kalėdų eglutę. Rengėjai kviečia tėvus atsivesti vaikus — nuo jauniausio iki 12 m. imtinai. Vaikai turės progą pabendrauti su Kalėdų seneliu ir pasirodyti ką jie yra girdėję ir ką žino apie Lietuvą. Kalėdų senelis atvyks su dideliu maišu dovanų.

ŠAUDYMO VARŽYBOS. Gruodžio 9 ramovėnai surengė tradicinį prieškalėdinį "kalakutų šaudymą" pas ramovėną ūkininką Bieliūną. Varžybose dalyvavo 55 šauliai. Šaudymas buvo pravestas iš 22 kalibro šautuvo ir iš medžioklinio 12 kalibro. Daugiausia taškų surinko ir prizus-kalakutus laimėjo: Žosinas — 2, Galdikas — 1, Bieliūnas — 1, Vyniautas — 3, Kavolėlis — 1, Palijanskas — 1, Skeivelienė — 1, Vyšniauskas — 1. Šaudymą pravedė ramovėnų pirm. A. Šukys.

NAUJŲ METŲ sutikimas St. Catharines ruošiamas pusiau privačiai keliose vietose. Parapijos koplyčioje 12 val. naktį bus uždegta jubilėjinė 50-čio Lietuvos nepriklausomybės ugnis, kuri degs visus metus.

JUBILĖJINIAM VASARIO 16 minėjimui sudarytas komitetas iš visų organizacijų atstovų. Minėjimas įvyks vasario 24 d. Meninę dalį atliks "Varpo" choras iš Toronto. **A. Š.**

1867 1967

HAMILTON ONT.

N. METŲ SUTIKIMĄ rengia Bendruomenės valdyba Jaunimo Centre gruodžio 31 d. ir maloniai kviečia visus tautiečius į jaukų pobūvį, kuris prasidės 7 val. vakaro. Daugiau informacijų žiūr. skelbimą šiame puslapyje.

N. METŲ SUTIKIMĄ Bendruomenė šiemet organizuoja banketo pobūdžio — po $15 porai. Bus labai daug ir privačių susibūrimų. Daug studijuojančio jaunimo tą savaitgalį išvažiuoja slidinėjimo iškylai. Praėjusiais metais vienas kitas atsikėlė, kiti išsikėlė, 8 iškeliavo amžinybėn. Kalėdų proga korespondentas linki geros švenčių nuotaikos visiems.

KŪČIŲ DIENA šiemet išpuola sekmadienį, tad gal teks anksčiau susėsti prie Kūčių stalo. Bernelių Mišios — 12 v. naktį ir dvejos Mišios — 9 v. ir 11 v. — Kalėdų rytą; antrą Kalėdų dieną — vienos Mišios — 10 v. r. Mūsų choras yra išmokęs naujų kalėdinių giesmių. Yra išvažiuojančių kitur praleisti šventes: Ald. Vyt. Babeckai — į Floridą, R. Butkevičienė su dukra — į Čikagą, ateitininkų septynetas — į Dainavą žiemos kursams. Pas S. P. Eismantus iš Montrealio atvažiuoja svainiai Ald. A. Morkūnai; iš JAV pas tėvus atvažiuoja S. Ramanauskas-Ramonas su šeima. Sugrįžta iš Kennebunkport T. pranciškonų gimnazijos Pašilių, Stanėnų, Dalangaukų, Gudinskų ir Gedrimų sūnūs. St. Bakšiams, A. K. Bungardoms ir J. Mačiukams šiemet Kalėdos bus ypatingai džiugios, nes tremtis tiek daugel metų buvo išskyrus juos. Šias Kalėdas švęs vėl kartu. Turėsime ir tokių tautiečių, kurie šventes praleis sirgdami ligoninėse ar fabrike prie savo kasdieninio darbo. **K. M.**

PADĖKA

Lietuvos veteranai nuoširdžiai dėkojame Hamiltono ir apylinkių lietuviams už gausų dalyvavimą Lietuvos kariuomenės šventės paminėjime 1967 m. gruodžio 3 dieną. Ypatingai nuoširdžią padėką reiškiame veteranams-mecenatams bei prijaučiantiems už stambias aukas: p.p. Jurgiui Mažulaičiui, A. Liaukui ir P. Dragūnėnui. Ramovėnai taip pat nuoširdžiai dėkoja už užsiprenumeravimą žurnalo "Karto": p.p. B. Venclovai ir Petrui Lukošiui.

Liet. veteranų valdyba

(Dalis Hamiltono skelbimų nukelta į 10 psl.)

Port Arthur, Ont.

SVEIKINU Fort Williamo tautiečius su Šv. Kalėdomis ir Naujais Metais, Linkėdamas jums praleisti šventas Kalėdas ir N. Metus kukliai ir sulaukti 1968 metais daug sėkmės. Iš Prince Albert padangės —

V. Zujus

Linksmų Kalėdų švenčių, turtingų ir laimingų naujų metų linki savo klientams –

KNIGHT RADIO AND TELEVISION
Sales and Service Hamilton –
168 Locke St. S. JA 2-5028
Krautuvės vedėjas AL Pilypaitis ir vadovybė

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų naujų metų linki hamiltoniečiams lietuviams Bendruomenės valdyba

NAUJUS METUS SUTIKTI KVIEČIAME VISUS Į
Jaunimo Centro salę Hamiltone, 48 Dundurn St. N.

* Gros *Vyt. Babecko* orkestras, *muzikui J. Vaičiui* vadovaujant.
* Veiks pilnas bufetas.
* Bilieto kaina $7.50 asmeniui, įskaitant užkandžius ir stiprius gėrimus.
* Pradžia 7 v. vakaro, pabaiga 2 v. ryto.

PRAŠOME IŠ ANKSTO ĮSIGYTI BILIETUS PAS A. JUOZAPAVIČIŲ, 20 KENSINGTON ST. N. TELEFONAS 544-5015.

Bendruomenės valdyba

Jubilėjinių Lietuvos metų ženkle nuoširdžiausiai sveikinu St. Catharines, Wellando, Port Colborne ir Niagara Falls lietuvius, linkėdamas visiems linksmų šv. Kalėdų ir laimingų 1968 metų.

Visi garbingai budėkime Tėvynės laisvės sargyboje.

T. BARNABAS MIKALAUSKAS, O.F.M.
Vienuolyno viršininkas ir klebonas

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga nuoširdžiai sveikinu visus savo pažįstamus, bičiulius ir klientus, linkėdamas daug laimės, sveikatos ir saugaus važiavimo.

PARKDALE B-A Service Station

1181 QUEEN ST. WEST
(prie Gladstone)

Telefonas 535-9468

A. KAL

Gerb. klijentus, bičiulius bei pažįstamus Kalėdų švenčių bei Naujų Metų proga nuoširdžiausiai sveikiname

European Meat & Delicatessen

maisto krautuvė

Sav. Albina ir Justas Krasauskai

2899 Bloor St. W. Tel. 233-9783

Mielus lietuvius, mūsų draugus ir gausius klijentus Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga nuoširdžiai sveikiname

PARKDALE FISH

Europietiška žuvų krautuvė

2204 Dundas St. W., Toronto, Ont.

Telefonas LE 2-2692

Geriausi sveikinimai lietuviams bičiuliams

Kalėdų ir Naujų Metų proga

ESTŲ CINKOGRAFIJA

Sveikinimai lietuviams Kalėdų ir Naujų Metų proga

SPAUSTUVĖ ESTOPRINT

548 Front St. W. Toronto 2B, Ont.

Geriausi linkėjimai lietuviams Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga

CITY DRIVING SCHOOL

JOE YURMAN

1076 Bathurst St. Toronto, Ont.

Džiugių Šv. Kalėdų ir sėkmingų Naujų Metų visiems klijentams ir pažįstamiems linki

Ed. Kondratas

Vyriškų ir moteriškų drabužių siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto (prie Liet. Namų)

Telefonai: LE 3-5454 ir LE 4-6643

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems klijentams, bičiuliams bei pažįstamiems linki

Irena ir Kazys Ardavičius

siuvėjas

2102 Dundas St. W. Tel. LE 3-2220

Linksmų Šv. Kalėdų ir sėkmingų 1967 metų linkime savo maloniems klijentams, bičiuliams ir visiems pažįstamiems

BALTIC EXPORTING CO.

S. ir A. KALŪZOS

480 Roncesvalles Ave. Toronto 3, Ont.

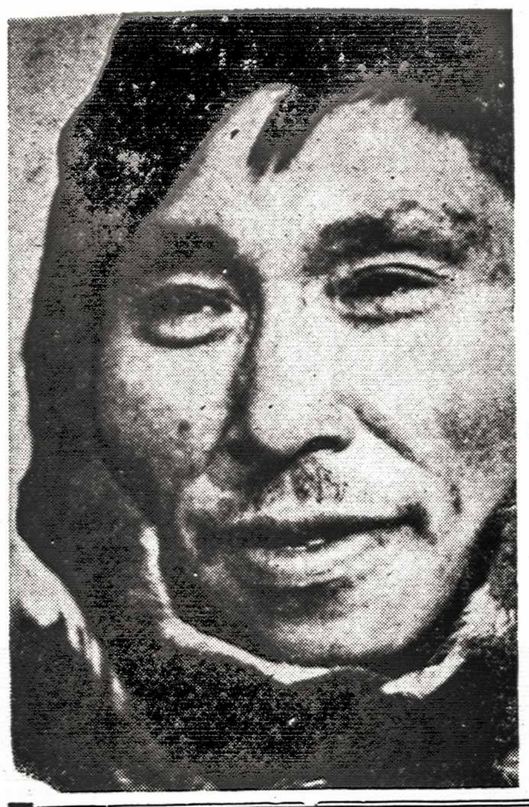

Tai Kanados šiaurės vakarų gyventojas. Jo negąsdina nei šalčiai, nei ilgas atskyrimas nuo civilizacijos. Tvirtas ryžtas ir šilta apranga viską nugali.

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

Kredito Kooperatyve "TALKA"

21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:	Augšti nuošimčiai už indėlius
Pirm. 9.30—5 v.p.p.	Prieinamos skolinimosi sąlygos
Antr. 9.30—5 v.p.p.	Nemokamas CUNA gyvybės
Treč. 9.30—5 v. p.p.	ir paskolų draudimas.
Ketv. 9.30—5 v.p.p.	Pilnas čekių patarnavimas
Penkt. 9.30—8 v.p.p.	Užtikrintas indėlių saugumas
Šešt. 9—1 v.p.p.	Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

V. GERULSKIS ROOFING

DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS ĮDEDU.
ĮKAINOJIMAS NEMOKAMAS.
KREIPTIS BET KURIUO LAIKU.
MI 83400 ANCASTER, ONT.

Kodėl 1672 metai buvo geri metai degtinei? Tai buvo Paarl's pirmieji metai!

Jau beveik trys šimtai metų, kai ši puikioji degtinė atsirado saulėtuose Cape of Good Hope slėniuose. Šiandien ta aristokratiškos kilmės puikioji degtinė yra garsi visoje Kanadoje ir žinoma kaip "Paarl Five Star, premium brandy", išsiskirtinės kokybės, pirmaujanti savo švelniu skoniu.

Importuota Paarl Brandy degtinė yra skani, nes ilgai laikyta gžuolinėse statinėse. Tai tikrai yra puiki degtinė. Pamėginkite ją tuojau.

PAARL
Five Star
★★★★★
BRANDY
IMPORTED

Labiausiai perkama degtinė Kanadoje

B7-66M

LONDON, ONT.

APTARTI VEIKLOS PLANAI. Apyl. valdybos iniciatyva įvyko organizacijų atstovų pasitarimas. Apyl. valdybai atstovavo jos pirm. Z. Paulionis ir sekr. A. Petrašiūnas, organizacijoms — jų pirmininkai, o akademikams — dr. R. Mitalas. Dalyvavo ir par. klebonas kun. B. Pacevičius. Tai lyg ir Londono seimelis. Posėdyje apyl. pirmininkas pasiūlė atsisakyti anksčiau numatytojo skelbimo "The London Free Press" dienraštyje Vasario 16 proga, nes vieno puslapio kaina mums perdidelė, būtent, $1,000. Vietoj to jis siūlė nupirkti Londonui puslapį lietuvių leidžiamame leidinyje anglų kalba, jeigu tokį leistų Bendruomenės ar kitos liet. institucijos organai. Jei jie tokio neleistų, tai vienai Londono apylinkei penkiasdešimtmečio proga išleisti iliustruotą leidinį su bendruoju lietuvišku ir Londono veiklos skyriais. Susirinkusieji tokiam sumanymui beveik vienbalsiai pritarė, tik kaikas suabejojo, ar įstengsime jį finansuoti. (Leidinys "Lithuanians in Canada", gausiai iliustruotas, tikimasi, išeis iš spaudos 1968 m. sausio mėn. Ten įtraukta ir Londono apylinkė. Red.). Radijo informacijos srity gal ir bus galima šis tas padaryti. Sudarymas fondo penkdešimtmečio proga stipendijai įsteigti pavestas akademikams išstudijuoti. Vasario 16-osios proga pasitenkinti premijomis - dovanomis. Vasario 16-ąją minėti kukliau, nes pavasarį penkiasdešimtmečiui atžymėti ir liet. bylai pajudinti numatomas labai stambus parengimas bendromis pabaltiečių jėgomis. Numatoma pakviesti buv. Kanados min. pirm., o vėliau opozicijos vadą — J. Diefenbakerį, pirmąjį valstybininką, išdrįsusį Jungtinėse Tautose pajudinti pavergtųjų tautų laisvinimo klausimą ir padariusį sovietams daug jiems karčių priekaištų. Žadama pakviesti ir visą eilę kitų įtakingų asmenų. Kaikas siūlė kviesti Stanfieldą, bet dauguma pasisakė už Diefenbakerį. Taip pat apylinkės valdyba numato imtis iniciatyvos pavasarį surengti bendrą Delhi, Rodney ir Londono jaunimo šventę. Susirinkusieji visus šiuos planus užgyrė. Organizacijos pasiskirstė parengimo datomis žiemos ir pavasario veiklos sezonui.

APIE KALĖDŲ PAMALDAS, rašant šias eilutes, dar nebuvo informacijos. Prašoma apie jas teirautis vietoje.

Šia proga korespondentas linki visiems skaitytojams tyro Kalėdų džiaugsmo. **D. E.**

PORTAGE LA PRAIRIE, MAN.

VAKARŲ KANADOJ šiemet neplogas ruduo. Iki šiol dar beveik nebuvo sniego. Retai taip būna. Stirnų medžioklė praėjo sklandžiai, be nuostolių žmonėms, bet vargšės stirnelės nukentėjo — matėsi nemažai jų vežant į miestus. Jurgis Januška atvažiavo medžioti su dr. Jauniškiu ir parsivežė į Winnipegą gražių raguočių.

Z. BRAZAUSKAS su akluoju berniuku koncertavo įvairiose Manitobos provincijos vietovėse ir buvo rodomi televizijoje per visą Kanadą.

LIETUVIŲ ŪKININKŲ gyvenamoje vietoje atidarytas viešas parkas. Į atidarymo iškilmes susirinko daug vietos žmonių ir valdžios atstovų. Buvo džiugu matyti garbės prezidiume sėdinčią lietuvaitę I. Razmaitę 13 ar 14 m. amžiaus. Mat iš daugelio pasiūlytų vardų parkui pavadinti buvo parinktas jos pasiūlytasis. Siūlymai buvo prieš tai surinkti uždaruose vokuose.

WINNIPEGO LIETUVIAI po vasaros atostogų retkarčiais susirenka į parapijos salę pasilinksminti. Neseniai buvo bazaras, kuris gerai pavyko, nes matėsi daug žmonių.

P. DAUBARIENĖS sesuo iš Lietuvos, paviešėjusi kurį laiką, tarp Kalėdų ir N. Metų ketina grįžti Vilniun.

ŪKININKAI BUTAVIČIAI su posūniu V. Antanavičiumi pasistatė naują gražią rezidenciją dideliame savo ūkyje ir šias Kalėdas švęs jau naujuose namuose. Sėkmės!

JULĖ LIAUKEVIČIENĖ praėjusią vasarą buvo nuvykusi Lietuvon ir parsivežė daug įspūdžių. Sako, kad miela Lietuvos žemė. **Povilas**

WELLAND, Ont.

"LITHUANIKOS" VEIKLA. Gruodžio 2 d. įvyko medžiotojų ir meškeriotojų klubo "Lithuanica" metinis susirinkimas. Buvo pagerbta mirusioji narė P. Butkienė ir pristatyti 8 naujai įstoję nariai. Sezonui įpusėjus, medžioklės skyriaus ved. vicepirm. B. Luomanas pranešė, kad iki šio laiko tarpklubinėse medžioklėse "Lithuanica" pirmauja. Nutarta pakelti nario mokestį metams iki $3. Valdybos narių pranešimus apie metinę veiklą susirinkimas vieningai priėmė. Susirinkimas nutarė ir pavedė Crowland viešbučio salėje suruošti nariams Naujų Metų sutikimą, kuris prasidės 9 v.v. Paruošiamieji darbai jau atlikti. Registruotis pas valdybos narius, įmokant mokestį.

KLB WELLANDO APYLINKĖS SUSIRINKIMAS dėl negausaus dalyvių skaičiaus neįvyko. Atidėtas dviem savaitėm.

RUOŠIAMASI pobūviui tautiečių, atvykusių 1948 m. į Wellandą. Ar nereikėtų paimti didesnę salę? Jų Wellande yra. Derėtų apjungti visus tuo laiku Wellande gyvenusius ir tebegyvenančius lietuvius. **J.**

KALĖDŲ ŠVENČIŲ
ir
NAUJŲ METŲ PROGA
nuoširdžiai sveikina
mielus klientus,
draugus bei pažįstamus,
linkėdamas sveikatos ir sėkmės
sekančiais metais –

V. BAČĖNAS,

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. E. Port Credit, Ont.

Savo mieluosius klijentus ir draugus šv. Kalėdų ir Naujųjų 1967 Metų proga sveikinu linkėdamas sėkmės

Jonas V. Margis, Phm.B.

"MARGIS DRUGS"

408 Roncesvalles Ave., kampas Howard Park Ave.

Telefonas LE 5-1944, Toronto, Ontario

Šventiniai sveikinimai visiems lietuviams klientams

PARIS FLORISTS

975 COLLEGE ST., TORONTO 4,

Tel. 531-2211

GĖLĖS ĮVAIRIOMS PROGOMS

Geriausi linkėjimai Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga visiems klientams, bičiuliams ir pažįstamiems

A. P. GARAGE

Sav. A. PAŠKEVIČIUS

60 Howard Park Ave.

Sveikiname visus lietuvius šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga

Turner & Porter Ltd.

Funeral Home

436 Roncesvalles Ave. Tel. 533-7954

2357 Bloor St. W. Tel. RO 6-3153

2180 Hurontario St., Cooksville. Tel. 279-7663

Linksmų švenčių ir laimingų Naujų Metų lietuviams linki

RYAN E. ODETTE

LAWRENCE G. ODETTE

Katalikų Laidotuvių Namai
Moderniai įrengti. Ventiliacija.

1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO
Telefonas LE 2-5965

Mieliems klijentams, bičiuliams ir pažįstamiems linkiu džiaugsmingų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų

JULIUS MILIUŠAS
MONTROSE BUTCHER & GROCERY
1006 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Tel. 533-9366

Linksmų Šventų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų nuoširdžiai linkime mūsų mieliems klijentams, draugams bei bičiuliams

Atlantic restoranas
SAVININKAI
S. J. Valatkos
1330 Dundas Street W., Toronto, Ont.

Gerbiamus klijentus, bičiulius bei pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga nuoširdžiausiai sveikiname ir linkime viso geriausio

Parkside Meat Market
maisto krautuvė
Sav. E. Punkris ir A. Matulaitis

335 RONCESVALLES AVENUE
Telefonas LE 5-1258

Geriausi linkėjimai lietuviams švenčių proga

LAKEVIEW RESTORANAS
1132 Dundas St. W., prie Ossington
PAUL ir TONY

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki lietuviams

DANRAY SHOE STORE
Scott McHale ir kitų žymių firmų avalynės krautuvė visai šeimai
1229 DUNDAS STREET WEST, TORONTO

Daug džiaugsmo Šv. Kalėdų sulaukus ir laimingų ateinančių metų mieliems klijentams, bendradarbiams ir visiems Toronto lietuviams linki

Lietuvių spaustuvė
TIME PRESS
6 OSSINGTON AVE.
LE 2 - 2259

Džiugių šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linkiu visiems klijentams, bičiuliams bei pažįstamiems

JOE BARBER SHOP – kirpykla
Sav. J. Budrevičius
1190 Queen St. W., Toronto 3, Ont.
Tel. LE 2 - 1296

ASTRA MEAT MARKET
2246 BLOOR ST. W. TEL. RO 3-1093
Sveikina visus savo klijentus Kalėdų švenčių proga ir linki laimingų Naujų Metų.
Sav. Z. TOMCZAK

Mieliems savo klijentams ir bičiuliams linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

Prano Barausko
Draudimo Agentūra

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIROS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444
Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE.—TEL. 537-1442
Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

JUO ILGIAU LAUKSITE, JUO ILGIAU REIKĖS KENTĖTI! KURIE IŠ TIKRŲJŲ NENORITE KENTĖTI — JAUSITĖS GERIAU UŽ KELIŲ MINUČIŲ — paėmę DIANA LAŠŲ tuojau geriau jausitės nuo didelio nušalimo, krūtinės skausmų, drebulio, slogos, sąnarių skausmų, gerklės skaudėjimo, užkimimo, čiaudėjimo, bėgančios nosies, astmos, bronchito. Taipgi lengviau galėsite kvėpuoti. Nieko nėra geresnio kaip DIANA DROPS, kurie greitai veikia. Tik $2.00 už bonkutę.

ROXODIUM skysčiai įtrinti nuo artričio, reumatizmo, raumenų, nugaros skausmų, išijo, bursičio pečiuose ir rankose, alkūnių, riešo, skausmo pirštų sąnariuose, kojos skausmų, kelių, kulnų, krūtinės skausmų, neuralgijos — galvos skausmų, skausmų apie ausis, veidą, sprandą, nuo susižeidimų, įdrėskimų, išsisukimų, išsiplėtusių kojos venų, galvos nežėjimų, spuogų ant veido ar kūno. Pajusite rezultatus per kelias minutes. Roxodium nedegina ir neerzina odos. Saugokite akis nuo šių vaistų. $2.00 bonkutė.

Luscoe Products Limited
559 Bathurst St., Toronto 4, Ont. Canada

TAI
IŠKILMINGI
KANADOS
METAI

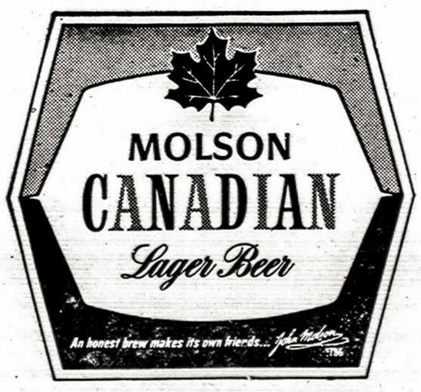

tai draugiškai nuteikias
Molsono alus

GAMINTAS NEPRIKLAUSOMOS DARYKLOS, ĮSTEIGTOS 1786

Sault. St. Marie, Ont.

RUDENINIAI ŠOKIAI. Senoji apylinkės valdyba, baigdama dvejų metų kadenciją, vietoje kariuomenės dienos minėjimo suruošė tik šokius su gera loterija ir visus pavaišino. Pasilinksminimas pavyko gana gerai, ir apylinkės valdyba gavo pelno, kurio galėjo būti dar daugiau, jei visi dalyviai būtų užsimokėję prie įėjimo.

TAUTOS FONDO atstovas P. Gasperas baigė š.m. rinkliavą. Aukojo $20: V. Staškūnas; $10: H. Matijošaitis; $6: Vyt. Skaržinskas; po $5: Z. Girdvainis, I. Girdzevičius, V. Miniauskas, M. Riauka, J. Skardis, A. Skardžius, I. Meškys; $4: V. Sendžikas; po $3: N. Aukštikalnis, P. Gasperas; po $2: E. Chinienė, J. Duoba, S. Druskis, A. Gustainis, S. Grigelaitis, J. Kvosčiauskas, A. Motūzas, A. Motiejūnas, J. Malskis, J. Okmanas, V. Poškus, M. Pareigis, J. Puteikis, P. Puteikis, K. Sližys, J. Sendžikas, B. Švilpa, A. Trakinskas, P. Umbrazas, V. Vainutis, A. Vanagas, I. Žebraitis, A. Žemaitis, V. Žurauskas. Kiti aukojo po mažiau. Iš viso surinkta $137. Per Vasario 16 minėjimą Tautos Fondui buvo suruošta loterija, kuri davė $38 pajamų. Taigi, 1967 m. iš šios kolonijos Tautos Fondui surinkta $175.

APYLINKĖS NARIŲ SUSIRINKIME 1967 m. gruodžio 3 d. išrinkta nauja valdyba ("TŽ" 49 nr.). Linkime jai sėkmės. Susirinkimas nebuvo gausus, bet gana gyvas. Be kitko, šios korespondencijos autorius pasiūlė iš Šalpos Fondui surinktų pinigų pasiųsti $50 Vasario 16 gimnazijai ir BALFui. Pasiūlymas didele balsų persvara atmestas. Per pastaruosius trejus metus iš mūsų apylinkės Šalpos Fondo lėšų tik šiemet paimta $75. Kiti pinigai padėti į banką ir laukia nežinia ko. Iki šiol apylinkės sergančius narius tekdavo paremti aukomis, surinktomis atskiru sąrašu. Jei pinigai renkami tik savo apylinkės tautiečiams paremti, Šalpos Fondo atstovo rinkimas yra nereikalingas. Taipgi vengtinas rinkimas iš vienos šeimos asmenų valdybon ir revizijos komisijon. V. S.

Nuoširdžiausiai sveikinu su šv. Kalėdomis ir ir Naujais Metais visus klijentus ir bendradarbius

Raimundas Stasiulis
CLEAR-VISION TV, Hi-Fi
1736 Dundas St. W. Toronto 3, Ont.

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖS
MOHAWK FURNITURE LTD.

Savo mieliems klijentams linki

linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

137 Roncesvalles Ave. Tel. 537-1442

Atidaryta nuo 10 val. ryto iki 10 val. vak.

2448 Danforth Ave. Tel. OX. 9-4444

Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

Sveikiname visus lietuvius su Šv. Kalėdomis ir ir Naujaisiais Metais

Lietuvių
Kredito Kooperatyvas
"Parama"

1129 Dundas Street West (Lietuvių Namai)
Telefonas LE 2-8723, Toronto

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems klijentams, draugams ir pažįstamiems linki

ALFA RADIO & TV
Savininkai E. A. ČIŽIKAI

Telefonas LE 1-6165 672 Lansdowne Ave.

Džiugių švenčių
ir
turtingų naujų metų
linki visiems lietuviams
BALIO MASKELIŪNO
apdraudos agentūra
2483 Lake Shore Blvd. West. Toronto, 14, Ont.
Tel. 251-4864

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų mieliems klijentams ir pažįstamiems linki

A. B. Beresnevičiai
vyriškų drabužių siuvėjas
ir gatavų drabužių krautuvė
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3. Tel. 531-1432

KALĖDŲ ŠVENTĖS PROGA SVEIKINAME SAVO BIČIULIUS, KLIENTUS IR VISUS TAUTIEČIUS – PAVERGTOJE TĖVYNĖJE, TREMTYJE IR LAISVAJAME PASAULYJE. NORS ESAME IŠBLAŠKYTI, RADIJO BANGOS PASIEKIA MUS VISUR. JOS SUARTINA MŪSŲ ŠIRDIS, TROŠKIMUS IR PERTEIKIA MINTIS. DIDŽIŲJŲ ŠVENČIŲ PROGA STIPRIAU PAJUNTAME BENDRĄ VISŲ TROŠKIMĄ – LAISVĖS PAVERGTAI LIETUVAI. RYŠIUM SU 1968-siais LAISVĖS KOVOS METAIS – LINKIME ATGAIVINTOS VILTIES BEI RYŽTO SIEKIANT LAISVOS, VIENINGOS IR GALINGOS LIETUVOS.

JONAS ir SOFIJA TUMOSA

Nord Mende Sales

Generalinė radijo atstovybė Kanadoje

46 COLVILLE RD., TORONTO 15. TEL. 249-7868

LINKSMŲ KALĖDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LINKI

KRONAS
REAL ESTATE and Ins. Ltd.
Hamilton's Largest Realtor with 6 offices

Branches at:

366 MAIN STREET E. 528-8492
HAMILTON, ONTARIO

662 FENNELL AVENUE E. 383-2133
HAMILTON, ONTARIO

442 BRANT STREET 637-3883
BURLINGTON, ONTARIO

1457 MAIN STREET W. 425-1498
HAMILTON, ONTARIO

GREY 8 PLAZA 664-4477
STONEY CREEK, ONTARIO

202 KERR STREET 845-7551
OAKVILLE, ONTARIO

DŽIUGIŲ ŠV. KALĖDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
"Tėviškės Žiburių" personalui
ir
visiems skaitytojams linki

LECH MOKRZYCKI

New Canadian Publications

Mes norime, kad JŪS gyventumėt!

Vairuoki apdairiai – Vaikščiok atsargiai
KAI GERI, NEVAIRUOKI

Metropolinio Toronto Piliečių Saugumo Taryba

Šio džiaugsmingo meto dvasioje malonu man išreikšti nuoširdžius linkėjimus –

DŽIUGIŲ KALĖDŲ
IR LAIMINGŲ, TAIKINGŲ,
SĖKMINGŲ NAUJŲ METŲ!

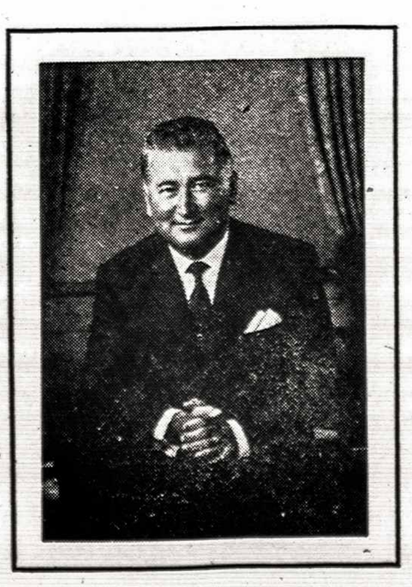

STEPHEN B. ROMAN
Chairman and President

DENISON MINES LIMITED
TORONTO, CANADA

VADOVYBĖ IR BENDRADARBIAI
NUOSAVYBIŲ BEI DRAUDOS ĮSTAIGOS

R. CHOLKAN AND CO. LIMITED

527 Bloor Street West., Toronto 4, tel. 532-4404
2232 Bloor Street West, Toronto 9, tel. 767-5454,
10 Collier St. Barie, Ont., tel. 728-4401

naudodamiesi šia proga,
nuoširdžiai sveikina savo klientus,
draugus bei visą lietuvių bendruomenę,
linki linksmų Kalėdų ir
LAIMINGŲ BEI TURTINGŲ NAUJŲ METŲ
Dėkojame už jūsų pasitikėjimą bei paramą,
kuri prisidėjo prie mūsų sėkmės